

Bachelorproef
Professionele Opleidingen
Cluster Sociaal-Agogisch Werk

Academiejaar 2024-2025

**Samen op weg, een traject naar verhoogde
ouderparticipatie in een superdiverse context
in kinderdagverblijf “De Klaproos”**

Bachelorproef aangeboden door

Van Waeyenberg Anja

Tot het behalen van de graad van

Bachelor in Opleiding

Bachelorproefbegeleider

Vandewaerde Simonne

Bachelorproef
Professionele Opleidingen
Cluster Sociaal-Agogisch Werk

Academiejaar 2024-2025

**Samen op weg, een traject naar verhoogde
ouderparticipatie in een superdiverse context
in kinderdagverblijf “De Klaproos”**

Bachelorproef aangeboden door

Van Waeyenberg Anja

Tot het behalen van de graad van

Bachelor in Opleiding

Bachelorproefbegeleider

Vandewaerde Simonne

Voorwoord

Met deze bachelorproef sluit ik mijn opleiding Gezinswetenschappen af. Het was een intense, leerzaam en verrijkend traject waarin ik mijn persoonlijke groei kon combineren met mijn professionele rol als coördinator in kinderdagverblijf De Klaproos.

Mijn keuze voor het project om de ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie te verhogen bij anderstalige, kwetsbare gezinnen komt voort uit mijn dagelijkse werkervaring in de diverse wijk Kuregem-Dauw te Anderlecht. Ik ben ervan overtuigd dat elk kind recht heeft op een warme, veilige en stimulerende omgeving waarin ook de stem van de ouders wordt gehoord. Ik geloof dat een goede samenwerking tussen ouders en kinderopvang essentieel is, om het welzijn van ouder en kind te versterken. Waardoor de ontwikkelingskansen van jonge kinderen optimaal worden ondersteund.

Graag zou ik iedereen willen bedanken die mij heeft geholpen en ondersteund om tot dit eindresultaat te komen.

In de eerste plaats wil ik de gemeente Anderlecht bedanken, omdat ze mij de kans hebben geboden om mijn project binnen mijn werkomgeving te mogen uitvoeren. Ook het voltallige team van het Departement Jonge Kind en in het bijzonder de collega's van De Klaproos en de ouders, wil ik bedanken voor hun vertrouwen, ondersteuning en betrokkenheid tijdens dit project.

Vervolgens gaat mijn dank uit naar de externe partners, en in het bijzonder naar Huis van het Kind Anderlecht en Kuregem. Hun openheid, samenwerking en expertise waren een waardevolle meerwaarde voor het project.

Verder wil ik mijn bachelorproefbegeleider Simonne Vandewaerde bedanken voor haar begeleiding, ondersteuning, geduld, tips en waardevolle feedback.

Tot slot dank ik mijn medestudenten en mijn gezin voor hun onmisbare steun, motivatie en praktische tips tijdens mijn bacheloropleiding Gezinswetenschappen.

Van Waeyenberg Anja

Mei 2025

Inhoudsopgave

Voorwoord	1
Inleiding	5
Hoofdstuk 1 Probleemstelling, doelstelling en vraagstelling	6
1.1 Beschrijving professionele context	6
1.2 Structuur van de gemeente Anderlecht	8
1.3 Kinderdagverblijf De Klaproos	9
1.3.1 Subsidies	10
1.3.2 Missie	14
1.3.3 Visie	14
1.4 Praktijkgerichte probleemstelling	16
1.4.1 Probleemstelling in kinderdagverblijf De Klaproos	16
1.4.2 Definitie van ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie	19
1.5 Onderzoeksvraag	24
1.6 Doelstelling in kinderdagverblijf “De Klaproos”	24
1.6.1 Het verhogen van het welzijn van kinderen en ouders uit kwetsbare, anderstalige gezinnen in Kinderdagverblijf De Klaproos door het creëren van een toegankelijke omgeving om zo de ontwikkelingskansen van het kind te vrijwaren	24
1.6.2 Het ontdekken van en leren omgaan met de uitdagingen waar Kinderdagverblijf De Klaproos mee geconfronteerd wordt bij het opvangen van kinderen uit kwetsbare en anderstalige gezinnen, met focus op taalondersteuning en culturele verschillen	24
1.6.3 Het verlagen van drempels, ons open stellen om het vertrouwen van kwetsbare, anderstalige ouders en kinderen op te bouwen, zodat zij zich ondersteund voelen binnen Kinderdagverblijf De Klaproos en beter kunnen worden doorverwezen naar externe partners ter versterking van hun netwerk	24
1.7 Omgevingsanalyse	24
1.7.1 Demografische gegevens van de wijk Kuregem	24
1.7.2 Interview met An Bruggeman vroedvrouw in het Wijkgezondheidscentrum Medikuregem	26
1.7.3 Interview met Nicoleta Vandeputte coördinator van Huis van het Kind Anderlecht & Kuregem	26
1.7.4 Interview met Anne Lambrechts coördinator van kinderopvang vzw Elmer	27
1.7.5 Interview met Ilse Vandewaerde ervaringsdeskundige in de kinderopvang Ferm	27

1.7.6	Interview met de ouder van S. uit kinderdagverblijf De Klaproos	28
1.7.7	Interview met de ouder van D. uit kinderdagverblijf De Klaproos.....	28
1.7.8	Interview met de ouder van M. & L. uit kinderdagverblijf De Klaproos	29
1.8	Besluit van de omgevingsanalyse	30
Hoofdstuk 2 Theoretisch kader		33
2.1	Inleiding	33
2.2	Sociologische invalshoek.....	34
2.2.1	Gezinnen in een kwetsbare situatie.....	34
2.2.2	Definitie van bescherming van armoede en sociale uitsluiting:	34
2.2.3	Kinderspecifieke materiële deprivatie	35
2.2.4	Praktijkgerichte toepassing.....	38
2.3	Toegankelijke ondersteuningsinitiatieven	39
2.3.1	Bekendheid:	39
2.3.2	Bruikbaarheid:.....	41
2.3.3	Betrouwbaarheid	42
2.3.4	Bereikbaarheid:.....	42
2.3.5	Begrijpbaarheid:.....	43
2.3.6	Beschikbaarheid:	43
2.3.7	Betaalbaarheid:.....	44
2.3.8	Praktijkgerichte toepassing.....	44
2.4	Pedagogische invalshoek	45
2.4.1	Vier domeinen als cirkels in het water.....	45
2.4.2	Praktische voorbeelden	47
2.4.3	Praktijkgerichte toepassing.....	49
Hoofdstuk 3 Project.....		51
3.1	Inleiding: Uitvoering van het ouderparticipatieproject in Kinderdagverblijf De Klaproos.....	51
3.2	Projectbeschrijving	53
3.2.1	Projectteam en rolverdeling.....	54
3.2.2	Overzicht van het tot stand komen van het project	55

3.2.3	Projectverloop	56
3.2.4	Draagvlak en samenwerking	67
3.2.5	Monitoring en Evaluatie	68
3.2.6	Besluit	69
Hoofdstuk 4 Besluit		71
Abstract		74
Bronvermelding.....		77
Bijlagen		80
1.	Projectplan	80
2.	Advies en begeleidingstraject op maat: wenbeleid - ouderparticipatie	96
3.	Vragen voor omgevingsanalyse zowel professionals als ouders	100
4.	Teamvergadering: ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie.....	101
5.	teamvergadering: enquête analyseren over ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie	104
6.	Prototypes	105
6.1	Ouder-kindactiviteit binnen het kinderdagverblijf: “koffiekletsmoment”	105
6.2	Ouder-kindactiviteit binnen het kinderdagverblijf: “oudercafé”	111
6.3	Ouder-kindactiviteit buiten het kinderdagverblijf: “dag van de tand”	118
6.4	Ouder-kindactiviteit binnen het kinderdagverblijf: “knutselen met zoutdeeg”	125
6.5	Ouder-kindactiviteit buiten het kinderdagverblijf: “1 ^{ste} ouderactiviteit voor de mama’s alleen zonder kinderen in samenwerking met Huis van het Kind Anderlecht naar Cultureghem: c’est parti!”	132
6.6	Ouder-kindactiviteit buiten het kinderdagverblijf: “met de peuters, ouders en de maatschappelijk werker in samenwerking met Huis van het Kind naar Cultureghem: c’est parti!”.....	140
6.7	Ouder-kindactiviteit buiten het kinderdagverblijf: “buitenspeeldag bij Ketmet (Cultureghem)”	142
7.	Nota vervolgproject ouderparticipatie	146

Inleiding

In deze bachelorproef onderzoek ik hoe we binnen kinderdagverblijf De Klaproos de ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie van anderstalige ouders in een kwetsbare situatie kunnen verhogen.

De Klaproos is gelegen in de multiculturele wijk Kuregem-Dauw in Anderlecht, waar veel gezinnen zich in een precaire sociaaleconomische situatie bevinden en de kennis van het Nederlands vaak beperkt is. Vanuit mijn rol als coördinator merk ik dat taalbarrières, culturele verschillen en een gebrek aan vertrouwen in de kinderopvang of hulpverlening een belemmering vormen voor een vlotte samenwerking tussen ouders en opvang.

De probleemstelling die centraal staat in deze bachelorproef luidt dan ook: Hoe kunnen we in kinderdagverblijf De Klaproos de ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie van anderstalige ouders in een kwetsbare situatie verhogen?

Het project is opgebouwd rond drie doelstellingen:

- Het verhogen van het welzijn van kinderen en ouders uit kwetsbare, anderstalige gezinnen door het creëren van een toegankelijke omgeving om zo de ontwikkelingskansen van het kind te vrijwaren.
- Het ontdekken van en leren omgaan met de uitdagingen waar De Klaproos mee geconfronteerd wordt bij het opvangen van kinderen uit kwetsbare en anderstalige gezinnen, met focus op taalondersteuning en culturele verschillen.
- Het verlagen van drempels, ons open stellen om het vertrouwen van kwetsbare, anderstalige ouders en kinderen op te bouwen, zodat zij zich ondersteund voelen binnen de kinderopvang en beter kunnen worden doorverwezen naar externe partners ter versterking van hun netwerk.

Deze bachelorproef bestaat uit drie fases. In de eerste fase vertrok ik vanuit mijn praktijkervaring binnen de kinderdagvoorziening. Ik combineerde observaties uit mijn werkervaring met interviews van ouders en professionals, en maakte een omgevingsanalyse van de wijk. In de tweede fase werkte ik drie theoretisch kader uit: een sociologische invalshoek, de toegankelijke ondersteuningsinitiatieven met de 7 B's en een pedagogische invalshoek gebaseerd op de vier domeinen als cirkels in het water.

Deze kennis combineerde ik in de derde fase, waarin ik twee praktijkgerichte prototypes heb ontwikkeld. Eén met ouder-kindactiviteiten binnen de kinderopvang, en één met ouder-kindactiviteiten buiten de kinderopvang. Hiervoor werd samengewerkt met externe partners zoals het Huis van het Kind Anderlecht en Kuregem.

In deze bachelorproef wordt het thema ouderparticipatie benaderd op micro-, meso- en macroniveau: van de dagelijkse interactie met ouders, over de werking binnen en buiten de kinderopvang, tot het bredere beleidskader van de gemeente Anderlecht.

Hoofdstuk 1 Probleemstelling, doelstelling en vraagstelling

1.1 Beschrijving professionele context

Sinds maart 2000 ben ik werkzaam als kindbegeleidster bij de gemeente Anderlecht, en inmiddels heb ik 25 jaar ervaring in de kinderopvang. In 2017 kreeg ik de kans om halftijds aan de slag te gaan als hoofdbegeleidster in het nieuw kinderdagverblijf “De Klaproos”. Vanaf oktober 2021 ben ik officieel benoemd als hoofdbegeleidster. Daarnaast heb ik succesvol deelgenomen aan de interne examens voor de promotie van C3 naar C4, voor een leidinggevende functie. Sinds september ben ik voltijds aangesteld als hoofdbegeleidster en “coördinator” in het kinderdagverblijf, met ondersteuning van Elke Rooselaer, die voorlopig coördinator is van zowel kinderdagverblijf De Klaproos als De Viooltjes.

Mijn taken bestaan uit het dagelijks aansturen van een voltallig team, dat bestaat uit één pedagogische ondersteuner, zeven kindbegeleiders, één werkstudent en drie logistieke medewerkers. Ik streef ernaar om een tevreden en gemotiveerd team te creëren, zodat iedereen optimaal kan functioneren en er een positieve werksfeer heerst. Uit mijn jarenlange ervaring heb ik geleerd dat een goed gevoel binnen het team zich rechtstreeks vertaalt naar de kinderen waarvoor wij elke dag verantwoordelijk zijn.

Een andere belangrijke taak is het waarborgen van het welzijn en de ontwikkeling van de kinderen. Mijn doel is ervoor te zorgen dat de kinderen zich goed voelen en zich maximaal kunnen ontwikkelen in een veilige omgeving. Dit doen we met een team van bekwame kindbegeleiders, die dagelijks instaan voor de verzorging en begeleiding van de kinderen.

Binnen de gemeente Anderlecht is er een beleid waar we binnen onze Nederlandstalige gemeentelijke kinderdagverblijven samen werken aan een gezamenlijke missie en visie. Achteraf hebben we tijdens verschillende studiedagen onze missie en visie aangepast, uitgebreid en specifiek afgestemd op ons kinderdagverblijf De Klaproos. Onze missie is gericht op het creëren van een omgeving waarin kinderen zich goed voelen en dagelijks plezier beleven. Hierdoor kunnen zij zich maximaal ontwikkelen, openbloeien, zelfvertrouwen opbouwen en hun nieuwsgierigheid stimuleren om de wereld te gaan verkennen. We willen ze uitdagen elk moment van de dag en dit op het ritme van elk kind. Zo willen we ze een goede basis bieden om later als zelfverzekerde individuen in de samenleving te staan. Dit doen we met respect voor de eigenheid van elk kind, in samenspraak met het gezin. Samen willen we gestalte geven aan de opvoeding volgens de waarden: liefde, respect, veiligheid, eerlijkheid, geduld, collegialiteit, plezier en vertrouwen.

Naast de missie werken we ook volgens een visie die deels is vastgelegd door onze werkgever, de gemeente Anderlecht, maar die we ook hebben aangepast aan de eigenheid van ons kinderdagverblijf.

Voor mijn bachelorproef wil ik via een project in De Klaproos uitzoeken **hoe we de ouderbetrokkenheid en de ouderparticipatie van anderstalige ouders in een kwetsbare situatie kunnen verhogen?** Mijn keuze voor dit thema is sterk verweven met mijn persoonlijke en professionele ervaringen. Zoals hierboven beschreven werk ik sinds 2000 met hart en ziel in de

kinderopvang, waarvan de laatste zeven jaar als hoofdbegeleidster in De Klaproos, gelegen in de diverse wijk Kuregem-Dauw.

Door dagelijks met kwetsbare gezinnen te werken, heb ik van dichtbij ervaren dat ouderbetrokkenheid vaak beperkt blijft in De Klaproos. Ik vermoed dat dit te maken heeft met verschillende factoren, zoals verschillende culturele verschillen en uiteenlopende opvoedingsstijlen, taalbarrières, een gebrek aan vertrouwen in zowel interne als externe organisaties en het niet goed weten hoe of waarheen men zich kan richten voor ondersteuning. Deze factoren zorgen ervoor dat de actieve samenwerking tussen ouders en begeleiders vaak op een laag pitje staat.

Tijdens mijn loopbaan heb ik ondervonden hoe belangrijk het is dat ouders actief kunnen meewerken aan de opvoeding en ontwikkeling van hun kinderen. Toch merk ik dat er nog heel wat drempels zijn om ook anderstalige en sociaal kwetsbare gezinnen te bereiken, waardoor de ouderbetrokkenheid in ons kinderdagverblijf laag blijft.

Met de veranderingsdoelen die ik heb opgesteld, hoop ik de betrokkenheid van deze ouders te vergroten. Door mijn jarenlange ervaring heb ik ook gemerkt dat ouderbetrokkenheid niet alleen een grote impact heeft op de kinderen, maar ook op de samenwerking tussen de kinderopvang en het gezin, en op de sociale cohesie zowel binnen de kinderopvang als in de bredere wijk.

Mijn motivatie om dit probleem te onderzoeken komt voort uit de overtuiging dat elk kind, ongeacht zijn achtergrond, recht heeft op de beste ontwikkelingskansen en dit binnen een liefdevolle en veilige omgeving. Ik ben ervan overtuigd dat we, door kinderen dagelijks te ondersteunen en rekening te houden met de eigenheid van elk gezin, we hen een sterke basis kunnen meegeven. Zo kunnen zij later als zelfverzekerde individuen in het leven staan en kunnen we samen met de ouders vormgeven aan de opvoeding van het kind wat uiteindelijk het hele gezin ten goede komt.

Naar aanleiding van mijn vaststellingen heb ik dit probleem besproken met mijn team, diensthoofd en directie. Op basis daarvan heb ik een voorstel ingediend om een praktijkgerichte bachelorproef te mogen uitvoeren. Hiervoor stelde ik een mandaat op rond ouderparticipatie en ontving ik een positief antwoord van het college Anderlecht.

Dit project is voor mij een kans om een duurzame en impactvolle verandering te realiseren binnen mijn eigen werkcontext. Met dit project hoop ik niet alleen nieuwe ervaringen op te doen, maar ook concrete oplossingen aan te reiken die bijdragen aan een warme en veilige omgeving voor kinderen en ouders.

Ik zie deze uitdaging niet enkel als opdracht, maar vooral als een belangrijke stap in mijn persoonlijke missie: **om de kinderopvang toegankelijker te maken in het bijzonder voor anderstalige en kwetsbare ouders**. Ik hoop hiermee een positieve bijdrage te leveren die ook inspirerend kan zijn voor onze andere kinderopvangvoorzieningen in de gemeente Anderlecht.

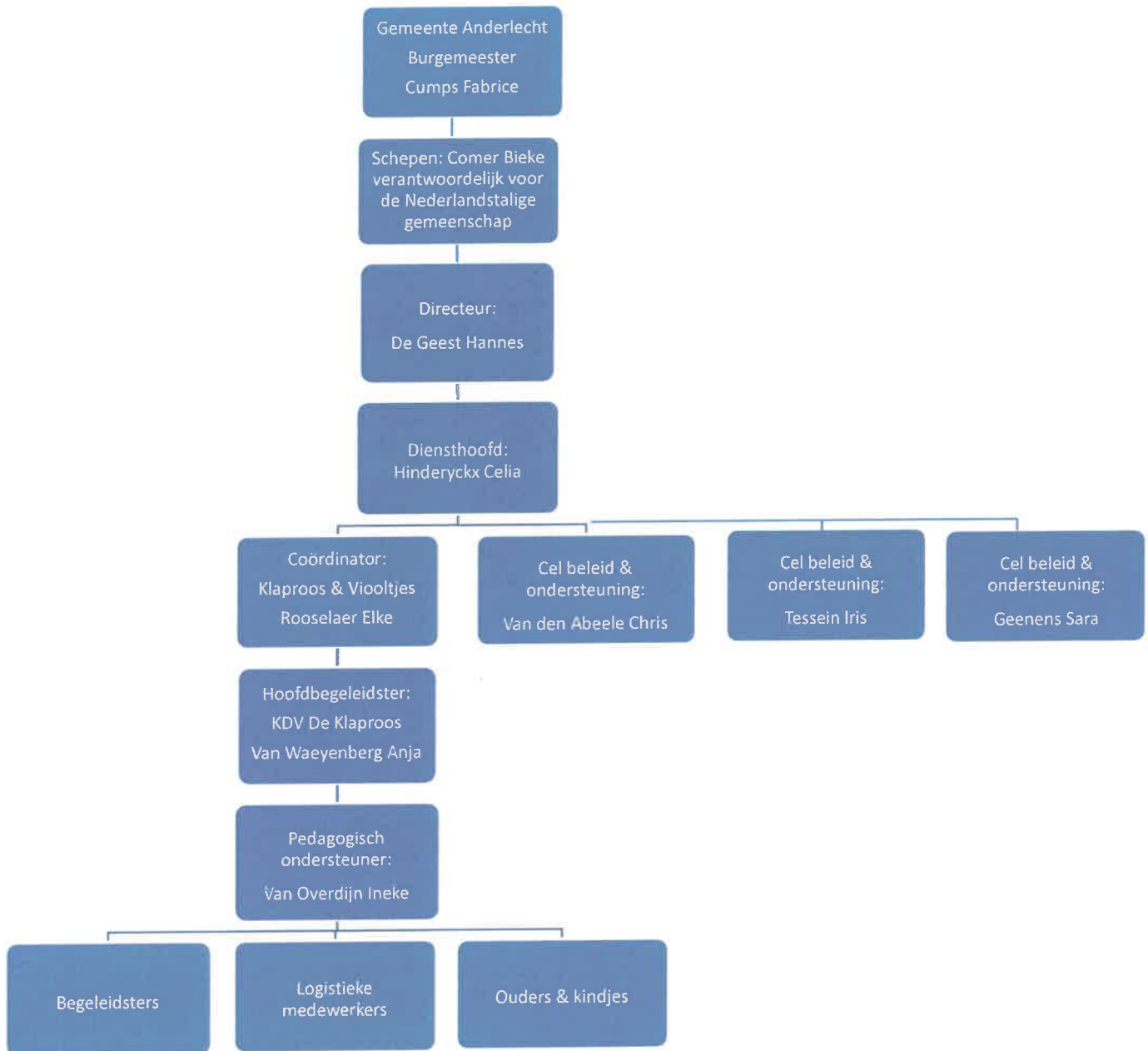
1.2 Structuur van de gemeente Anderlecht

De gemeente Anderlecht bestaat uit 4 Nederlandstalige vestigingen: namelijk kinderdagverblijf De Klaproos, De Roosjes, De Zonnebloem en De Viooltjes, in september zou er een 5de kinderdagverblijf openen De Stroomboot. De kinderdagverblijven maken deel uit van de afdeling cel onderwijs en pedagogie van de gemeente Anderlecht (figuur 1).

Figuur 1: Organigram van de Nederlandstalige kinderdagverblijven

Achter de werking van onze gemeentelijke kinderdagverblijven zit een hiërarchische structuur (Gemeente Anderlecht, z.d.) waar we dagelijks mee samenwerken (figuur 2). Eerst en vooral maken we deel uit van het gemeentebestuur Anderlecht met als burgemeester Cumps Fabrice en als schepen Comer Bieke die verantwoordelijk is voor financiën, economische ontwikkeling en van het Departement Nederlandstalige gemeenschapsmateries (kinderdagverblijven, onderwijs, jeugd, cultuur en bibliotheek). Onze directeur, De Geest Hannes, staat aan het hoofd van het Departement en de dienst Jonge Kind staat onder de leiding van het diensthoofd Hinderyck Celia. Er is een nauwe samenwerking met Van Den Abeele Chris die de personeelszaken en de inkomsten onder haar vleugels neemt, daarnaast hebben we Geenens Sara die de uitgaven controleert en verwerkt en Tessein Iris die zorgt voor het welzijn, de veiligheid en projectbeheer voor haar rekening neemt. Daarnaast hebben we voor kinderdagverblijf De Klaproos een overkoepelend coördinator Rooselaer Elke die voorlopig coördinator is voor kinderdagverblijf De Klaproos en De Viooltjes. Ikzelf werk als hoofdbegleidster in kinderdagverblijf De Klaproos en neem dagelijks de leiding over een team van 1 pedagogisch ondersteuner, 8 kindbegeleidsters, 1 werkstudent, 3 logistieke medewerkers en een 30-tal gezinnen. Ter ondersteuning van de gezinnen en kinderen heb ik de hulp van een sociaal maatschappelijk assistente Auassar Yousra en een pedagogisch ondersteuner Van Overdijn Ineke. Met dit team zorgen we dagelijks voor een kwalitatieve opvang (Gemeente Anderlecht, z.d.).

Figuur 2: organigram werking kinderdagverblijf De Klaproos

1.3 Kinderdagverblijf De Klaproos

Kinderdagverblijf “De Klaproos” is zoals hierboven beschreven een gemeentelijke kinderopvang sinds juni 2017 geopend is en kinderen opvangt in de Bouwerstraat 1, 1070 Anderlecht. Het kinderdagverblijf werkt vanuit de drie maatschappelijke functies namelijk: de economische, sociale en pedagogische functie. De opvang is vergund en gesubsidieerd door Kind & Gezin voor

28 opvangplaatsen trap 2 (zie verder bij subsidies). Sinds dit jaar zijn daarvan 16 plaatsen gesubsidieerd onder trap 3 (zie verder bij subsidies).

De Klaproos biedt een kwaliteitsvolle en kindvriendelijke dagopvang voor kinderen van 0 tot 3 jaar en bestaat uit 2 groepen: een gemengde baby-, en kruipergroep en een aparte peutergroep. We zijn geopend van maandag tot en met vrijdag van 07 uur tot 18 uur. Ouders betalen een financiële bijdrage die berekend wordt op basis van hun inkomen, waardoor De Klaproos betaalbare opvang kan aanbieden voor iedereen.

Het kinderdagverblijf streeft naar maximale kwaliteit en betaalbare kinderopvang. We willen dat ouders hun kinderen met een gerust hart naar de opvang kunnen brengen. Het welzijn van elk kind staat centraal, zowel op fysiek als psychosociaal vlak. De Klaproos wil elk kind op een liefdevolle en warme manier zo veel mogelijk ontwikkelingskansen bieden, rekening houdend met de individuele draagkracht van elk kind en ieder gezin.

1.3.1 Subsidies

De subsidies zijn verbonden aan specifieke opdrachten en voorwaarden. Elke opvangorganisatie die deze opdrachten opneemt en aan de gestelde voorwaarden voldoet, kan aanspraak maken op subsidie. Dit zorgt ervoor dat elke vergunde kinderopvang evenveel recht heeft op subsidies of je nu zelfstandig of een openbaar bestuur bent. Om die subsidies uitbetaald te krijgen moet je een vergunde opvanglocatie hebben die aan de subsidievoorwaarden voldoet (Kind en Gezin, 2021, z.p.).

Volgens Kinderopvang: Subsidies van Agentschap Opgroeien (Kind & Gezin) | VLAIO, z.d.) werken de subsidies zoals een trap. Een organisatie die subsidies krijgt van de bovenste trap, ontvangt automatisch ook de subsidies van de lagere treden (figuur 3). Er wordt wel steeds rekening gehouden of u aan de voorwaarden blijft voldoen.

Trap 1	Trap 2	Trap 3
		Plussubsidie
	Subsidie voor inkomenstarief	Subsidie voor inkomenstarief
Basissubsidie	Basissubsidie	Basissubsidie

Figuur 3: Overzicht subsidies van Agentschap Opgroeien (Kind en Gezin, z.d.)

1.3.1.1 *Trap 1: de basissubsidies (Kind en Gezin, 2021, z.p.).*

De basissubsidie is een financiële ondersteuning voor kinderopvanglocaties die minimaal 220 dagen per jaar geopend zijn.

- Doel: Deze subsidie is bedoeld om een voldoende aanbod van kinderopvang te realiseren, wat zowel voor kinderen als ouders goed en belangrijk is. Het uitbaten van een opvang die voldoet aan de vergunningsvereisten brengt kosten met zich mee. De verkregen basissubsidies is een forfaitaire tegemoetkoming voor deze kosten te ondersteunen.
- Voorwaarden:
 - De organisatie beschikt over een vergunning en voldoet aan de vergunningsvoorwaarden voor kinderopvang voor baby's en peuters.
 - De opvang moet regelmatig open zijn:
 - Als organisatie van een groepsopvang ben je een minimum van 220 dagen per jaar open.
 - Op jaarbasis moet de opvanglocatie minimaal evenveel verschillende kinderen opvangen als er gesubsidieerde plaatsen zijn.
 - Alle kinderbegeleiders moeten een attest hebben van actieve kennis van het Nederlands.
 - Per drie voltijdse kinderbegeleiders met een actieve kennis van het Nederlands mag één kinderbegeleider zonder attest werken, onder de voorwaarde dat:
 - De kinderbegeleider binnen vier jaar na indiensttreding het vereiste taalattest behaalt.
 - Er altijd een kinderbegeleidster met een attest aanwezig is in de opvang.

1.3.1.2 *Trap 2: inkomstentariefssubsidie (Kind en Gezin, 2021, z.p.).*

De inkomensgerelateerde subsidie zijn bedoeld voor de kinderopvang waar ouders/gezinnen een prijs betalen die gebaseerd is op hun inkomen en waar bepaalde kinderen voorrang krijgen bij het toekennen van een plaats.

- DOEL: Deze subsidie is bedoeld om kinderopvang toegankelijk en betaalbaar te maken voor alle ouders, ook voor gezinnen met een lager inkomen. Dankzij deze subsidie kunnen ouders met een laag inkomen de opvangkosten beter dragen. Veel opvanglocaties werken met een inkomentarief, waarbij de prijs afhankelijk is van het gezinsinkomen. Er bestaan ook opvangvoorzieningen die een vrije prijs hanteren, waarbij de prijs door de opvangvoorziening zelf wordt bepaald.
- Voorwaarden:
 - De opvanglocatie heeft een geldige vergunning en voldoet aan de wettelijke vergunningsvoorwaarden voor kinderopvang van baby's en peuters.
 - De organisatie voldoet aan de voorwaarden van de basissubsidie (trap 1 zie supra).
 - De organisatie voldoet aan de voorwaarden voor de inkomensgerelateerde subsidie, waaronder:
 - 11 uren ononderbroken open zijn tussen 6:00 en 20:00 uur.

- Een bezettingsgraad van 80% per jaar behalen.
- De voorrangsregels toepassen.
- Werken met het systeem van inkomenstariefattesten
- Voor de organisaties van een groepsopvang: eerlijke en conforme vergoedingen of lonen aan medewerkers betalen
- Voor organisaties van zowel groeps-, als gezinsopvang met meer dan één opvanglocatie: beschikken over rechtspersoonlijkheid.
- Voor specifieke voorwaarden voor bepaalde organisaties, zie op de website van Kind en Gezin.

1.3.1.3 Trap 3: plussubsidies (Kind en Gezin, 2021, z.p.).

De plussubsidie is bedoeld voor kinderopvanglocaties die zich actief inzet om kwetsbare gezinnen te ondersteunen en waarbij minstens 30% van de opvangplaatsen voorbehouden is voor kinderen uit deze gezinnen.

- **DOEL:** Kinderopvang speelt een belangrijke rol voor zowel kinderen en ouders. Het is essentieel dat ook kwetsbare gezinnen gebruik kunnen maken van opvang. Hiervoor is extra ondersteuning en begeleiding noodzakelijk. Die aangepaste werking vraagt om specifieke expertise en een netwerken om kwetsbare gezinnen te bereiken en hen actief toe te leiden naar de opvang. Dit is een cruciaal onderdeel om dit te kunnen realiseren.
- **VOORWAARDEN:**
De opvanglocatie moet voldoen aan de voorwaarden van:
 - De basissubsidie (trap 1, zie supra).
 - De inkomensgerelateerde subsidie (trap 2, zie supra).
 - Wanneer een organisatie meerdere locaties heeft, moeten deze subsidies op dezelfde locatie(s) worden toegepast ook de nieuwe plussubsidies.
 - De organisatie voert een actief opname beleid om kwetsbare gezinnen een plaats te geven in de kinderopvang.
 - Met aandacht voor dringende en occasionele opvang.
 - In samenwerking met:
 - Andere opvangorganisaties.
 - Organisaties die met gezinnen werken die ook kinderopvangbehoeften hebben.
 - Met lokale kinderopvangloketten uit de regio.
 - De werking is specifiek afgestemd op kwetsbare gezinnen. Een gezin wordt als kwetsbaar gezien wanneer het aan ten minste twee van de volgende criteria voldoet en waaronder minste één van de laatste drie criteria:
 - Er is nood aan kinderopvang om werk of een beroepsopleiding te kunnen behouden of zoeken.

- Alleenstaand zijn betekent: (niet gehuwd en zonder gedeelde domicilie met een persoon wiens inkomen zou kunnen meetellen voor het inkomenstarief).
- Een gezamenlijk belastbaar inkomen hebben dat onder een bepaald bedrag ligt.
- Het gezin voldoet aan minimaal één van de volgende drie kenmerken:
 - Er is een gezinslid met een handicap.
 - Er is een gezinslid met een verminderde zelfzorg vermogen zoals beschreven in artikel 2, 2°, van het decreet van 30 maart 1999 houdende de organisatie van de zorgverzekering.
 - In het geval van hulpverlening aan het gezin of bij een inburgering van het gezin. Als het om sociale of pedagogische redenen beter is om deze kwetsbare kinderen overdag een plaats te geven in de kinderopvang.
- Geen diploma van het secundair onderwijs hebben.
- De organisatie ontwikkelt expertise en kennis en deelt deze met andere organisaties in de kinderopvang:
 - Over een respectvolle omgang met de verschillende achtergronden van gezinnen, met speciale aandacht voor kwetsbare groepen.
 - Dit gebeurt in samenwerking met pedagogische ondersteuning en met het Lokaal Overleg Kinderopvang.
- De organisatie helpt mee aan de uitvoering van lokale doelen op het gebied van sociaal gezinsbeleid:
 - Zoals vastgelegd in de meerjarenplanning van het lokaal bestuur.
 - In samenwerking met het lokaal bestuur en andere lokale partners.
- Er wordt moeite gedaan om kindbegeleiders uit kwetsbare groepen aan te trekken en gelijkwaardige kansen te bieden binnen de kinderopvang.
- De opvang zet in op participatie en betrokkenheid van gezinnen, medewerkers en de buurt.
- Je bevordert de cohesie tussen kwetsbare gezinnen, het personeel, de buurt, en de werking van de kinderopvang.
- De organisatie zorgt voor aangepaste personeelsinzet of medewerkers met de specifieke expertise en wordt afgestemd op de behoeften van kwetsbare gezinnen.
- Indien de opvangvoorziening meer dan 18 opvangplaatsen heeft, worden de procedures en processen voor deze werking vastgelegd in het kwaliteitshandboek en geïntegreerd in het kwaliteitsmanagementsysteem.
- De organisatie past de voorrangsregels toe, evenals bijkomende voorwaarden die verder worden toegelicht op de website van Kind en gezin: <https://www.kindengezin.be/sites/default/files/2021-08/subsidies-babys-en-peuters.pdf>.

1.3.2 Missie

Volgens de interne website van de gemeente Anderlecht (z.d.) staat in ons kwaliteitshandboek onze missie omschreven: dat in de Nederlandstalige gemeentelijke kinderdagverblijven van Anderlecht we elke dag met veel zorg en toewijding de dagelijkse zorg opnemen van kinderen tussen de 0 en de 3 jaar.

Dit gebeurt in een veilig, liefdevolle en stimulerende omgeving waarin kinderen zichzelf kunnen zijn, zich goed kunnen voelen, zodat ze vol vertrouwen kunnen opgroeien. Door hen dagelijks te ondersteunen, te begeleiden en uit te dagen, willen we hen de kans geven om op hun eigen tempo de wereld te ontdekken en nieuwe vaardigheden te ontwikkelen. We houden rekening en hebben respect met de eigenheid van het gezin en elk kind.

Hierdoor willen we ze een goede basis geven zodat ze later als zelfverzekerde individuen in het leven staan en we samen gestalte geven aan hun opvoeding. Dit doen we door samen te werken aan enkele opgestelde waarden: liefde, respect, veiligheid, eerlijkheid, geduld, collegialiteit, rechtvaardigheid, plezier, vertrouwen.

1.3.3 Visie

1.3.3.1 Visie op het pedagogische

Ook onze pedagogische visie staat uitgeschreven in ons kwaliteitshandboek op de interne website van de gemeente Anderlecht (z.d.). In de kinderdagverblijven van de gemeente Anderlecht wordt de pedagogische kwaliteit gemeten aan de hand van de MeMoQ (is een zelfevaluatie instrument waarmee je in de kinderopvang de pedagogische kwaliteit kan evalueren en eventueel verbeteren). De kinderdagverblijven staan ervoor in dat kinderen zich goed voelen met een hoog welbevinden en elke dag plezier beleven. Wij willen dat kinderen zich hier echt thuis voelen, vrolijk zijn, lachen en plezier maken. Kinderen die genieten van elkaar en van de dingen die ze doen. Om dit te bekomen geven we aandacht aan het fysieke en emotionele welbevinden.

Door de kinderen elke dag te verzorgen en het geven van gezonde en gevarieerde voeding willen we tegemoetkomen aan hun fysieke noden. Ons kinderdagverblijf kiest er nog bewust voor om elke dag vers eten klaar te maken. Ook willen we de kinderen dagelijks voldoende laten bewegen en geregeld laten genieten van de buitenlucht. Dit doen we door te spelen in de tuin en wandelingen te maken in de buurt.

We zetten ons in voor het emotionele welzijn van ieder kind en benaderen zowel de kinderen als elkaar met zorg en respect. Door de MISC-methode (More Intelligent and Sensitive Child) toe te passen, creëren we een warme en veilige omgeving waar iedereen zich gezien en gehoord voelt. We bieden ruimte voor iedereen om zich op zijn eigen manier en eigen tempo te ontwikkelen, en aandacht te besteden aan persoonlijke interactie. Zo creëren we een plek waar elk individu de kans krijgt om zichzelf te zijn en zich optimaal te ontplooiën.

 Ontwikkelingskansen bieden op het ritme van elk kind zodat kinderen zich betrokken voelen

Wij behandelen ieder kind op zijn eigen ritme, in zijn uniek zijn en vooral in zijn eigen kracht. We werken met elk kind aan zijn sterktes en laten zo zijn talenten ontwikkelen. Zo gaan we bij elk kind een Ziko-Vo (Zelfevaluatie- Instrument voor welbevinden en betrokkenheid van Kinderen in de Opvang) in vullen naar gelang zijn persoonlijk welbevinden en hoe het kind zich betrokken voelt in zijn groepje of tussen de andere kinderen.

In het kinderdagverblijf zorgen we voor een aangepaste, stimulerende en leerrijke omgeving aangepast aan de behoefte van de kinderen. We werken met diverse speelhoeken die gevuld zijn met gevarieerd en aangepast speelgoed. We wisselen af tussen aangekocht en natuurlijke materialen. Hiermee willen we hun creativiteit, communicatie, beweging, zintuigen, emotionele ontwikkeling, stimuleren en zo leren hun eigen identiteit te vormen om de kinderen maximaal uit te dagen om de wereld te gaan verkennen. We zien dat door het gevarieerde aanbod dat ze krijgen een grotere betrokkenheid ontstaat en ze zo één voor één zelfstandiger kunnen worden.

We bieden een structuur aan in de dagindeling, wat kinderen een gevoel van veiligheid en houvast geeft. Door rituelen in het bouwen, stimuleren we hun verbondenheid met anderen en bieden we de kans om ons deel van de groep te voelen (gemeente Anderlecht, z.d.).

Voorbereiden op de samenleving

De kinderopvang is een oefenplaats voor de samenleving waar kinderen van en met elkaar leren. We moedigen samenspel aan om hun sociale vaardigheden en actieve deelname in de samenleving te ontwikkelen. Samen met ouders leggen we een stevige basis voor hun verdere leven. Zo willen we ze een goeie start geven om later als zelfzekere individuen in het sociale leven te staan. We organiseren regelmatig activiteiten waarbij kinderen kennismaken met de samenleving. Dit doen we door eerst een gevoel van vertrouwen te creëren, waarbij we de buitenwereld op een veilige manier naar de omgeving van de kinderopvang brengen (gemeente Anderlecht, z.d.).

1.3.3.2 Visie op betrokkenheid/participatie met ouders

Volgens ons huishoudelijk reglement (2019) en ons kwaliteitshandboek op de interne website van de gemeente Anderlecht (z.d.) streven we naar een respectvolle samenwerking met ouders, waarbij ieders eigenheid wordt gewaardeerd. Wij voeren een eerlijke, vlotte en open communicatie. Ons wenbeleid is erop gericht om ouders vanaf het begin een welkom gevoel te geven door een warme, open en huiselijke sfeer te creëren en ons zo toegankelijk mogelijk open te stellen. Alles is bespreekbaar in functie van de zorg voor het kind. Hierbij maken we duidelijke afspraken en houden we ouders dagelijks op de hoogte. De dagelijkse updates omvatten niet alleen de activiteiten van die dag, maar ook hoe hun kind zich hierbij voelde.

We dragen samen met ouders de verantwoordelijkheid voor de opvoeding van hun kind en proberen dit zoveel mogelijk af te stemmen met elkaar. We proberen de ouders maximaal te betrekken in de kinderopvang. Dit doen we door met hen in gesprek te gaan over hun opvoedingsideeën, wensen, en de context van hun gezin. Door samen te praten over opvoedingsprincipes geven we in samenspraak met de ouders richting aan de opvoeding. Dit

gebeurt in onze dagelijkse gesprekken en tijdens de ouderactiviteiten die we regelmatig organiseren binnen de opvang.

We vinden het van essentieel belang dat er een wederzijds vertrouwen is tussen de verschillende opvoedende partijen. We geven altijd open en eerlijke informatie en vertrouwen erop dat ouders/voogden dit ook doen. Op deze manier kunnen we elkaar ondersteunen en stimuleren om ervoor zorgen dat de kinderen de kans krijgen om het beste uit zichzelf te halen.

1.3.3.3 Visie op medewerkers

Om kinderen zich goed te laten voelen, is het belangrijk dat medewerkers zich goed voelen in de kinderopvang en met plezier naar hun werk komen. We waarderen elkaar door complimenten te geven, zowel aan de kinderen als aan collega's. Respect en zorgzaamheid staan centraal in onze omgang met de kinderen en met elkaar.

Als medewerkers zijn wij het rolmodel en leggen we de basis voor de toekomst, geduld, beleefdheid en respect hebben we dan ook hoog in het vandaal. We zijn sensitief om de noden van kinderen/gezinnen op te vangen. Alleen door open, beleefd en helder te communiceren met de kinderen, collega's en gezinnen kunnen we samen de visie uitdragen. We zijn flexibel en probleemoplossend in elke situaties in de kinderopvang. We hebben een groot vertrouwen in elkaar en helpen elkaar om het beste uit onszelf te halen en zo empowerment te gaan werken.

Daarnaast zijn we innovatief en creatief om de kinderen op elk moment van de dag te blijven prikkelen en uitdagen. We gaan activiteiten voorbereiden en enthousiast deelnemen. Wij begeleiden hen tijdens het spelen en gaan meespelen in de speelhoeken. Ons doel is dat elk kind zich betrokken voelt en wij streven aandacht te hebben voor ieder kind.

We vinden het belangrijk dat medewerkers de kans krijgen om zich te kunnen blijven ontwikkelen. Dit stimuleren we door hen naar individuele vormingen te laten gaan of door groepsvormingen te organiseren binnen de opvang zelf (gemeente Anderlecht, z.d.).

1.4 Praktijkgerichte probleemstelling

1.4.1 Probleemstelling in kinderdagverblijf De Klaproos

Kinderdagverblijf De Klaproos gelegen in de wijk van Kuregem is een heel sociale en kwetsbare wijk waar heel wat nationaliteiten en zelfs transitbewoners wonen. Het kinderdagverblijf heeft 28 gesubsidieerde kindplaatsen waarvan er recent 16 toegekend op trap 3. Hierdoor worden in een multiculturele wijk zoals Kuregem dagelijks kinderen van kwetsbare gezinnen met diverse culturele achtergronden opgevangen. Hoewel het pedagogische beleid en onze visie erop gericht is kinderen in een liefdevolle, respectvolle en veilige omgeving te laten opgroeien, **zien we dat de ouderbetrokkenheid, laat staan de ouderparticipatie, binnen De Klaproos momenteel achterblijft.** Veel ouders, vooral uit anderstalige en kwetsbare gezinnen tonen beperkte betrokkenheid bij de opvang van hun kind. Ik vermoed dat dit door verschillende factoren komt,

waaronder de verschillende culturen en manieren van opvoeden, de taalbarrières, een gebrek aan vertrouwen in zowel de interne als externe organisaties zoals Huis van het Kind, niet goed weten hoe of wat en waarnaartoe. Waardoor de actieve samenwerking tussen ouders en begeleiders op een laag pitje staat en vooral voor ons als kinderdagverblijf de omschakeling van trap 2 naar trap 3 verantwoord.

De huidige situatie wordt gekenmerkt door:

Weinig vertrouwen: we ondervinden van sommige ouders dat ze weinig bekend zijn met de kinderopvang en met het aanbod van gezinsondersteunende organisaties zoals het Huis van het Kind, de school, buitenhuisactiviteiten, enz., hun sociale netwerk is hen niet bekend en de dichte familie of vrienden ontbreken dikwijls. Wat maakt dat het zeer moeilijk is om deze kwetsbare gezinnen het vertrouwen te winnen zodat de ouders hun goed voelen bij ons in de kinderopvang en tevens niet gemakkelijk maakt om deze gezinnen door te verwijzen naar ondersteunende diensten die hen kunnen helpen met opvoedingsvragen, gezondheidsproblemen, sociale participatie, enz.

Deze problemen leiden ertoe dat veel kinderen niet de optimale ondersteuning krijgen vanuit hun thuisomgeving die nodig is om zich volledig te ontwikkelen. **Het gebrek aan ouderbetrokkenheid heeft bovendien invloed op de opvoedingsdoelen van De Klaproos, zoals het bevorderen van zelfredzaamheid, zelfstandigheid en sociale vaardigheden.** We ondervinden dat als de ouders geen of bijna geen vertrouwen hebben in de kinderopvang dat het veel moeilijker wordt om deze kindjes te laten wennen en dat dit veel trager gaat.

Taalbarrières: binnen De Klaproos merk ik dat **de betrokkenheid van ouders, vooral die van kansarme en anderstalige gezinnen, beperkt blijft.** Een belangrijk obstakel hierbij is de taalbarrière, waardoor ouders moeite hebben om effectief te communiceren met de kindbegeleiders. Veel ouders spreken weinig of geen Nederlands, waardoor het lastig is om hen te betrekken bij oudergesprekken, de dagelijkse updates over hun kindje, het meebrengen van benodigdheden om de dagelijkse werking te kunnen garanderen, het minimum aan regels of het intern beleid proberen uit te leggen, laat staan om deel te nemen aan ouderactiviteiten. Mede door deze taalbarrières is het voor deze kwetsbare gezinnen moeilijk om de weg te vinden naar ondersteunende diensten zoals Huis van het Kind Anderlecht en Kuregem. Deze taalbarrières beperken niet alleen de ouderparticipatie, maar belemmeren ook de sociale en educatieve kansen van hun kinderen in de samenleving.

Taalvaardigheid: Naast de taalbarrière is de beheersing van de Nederlandse taal bij veel ouders onvoldoende, wat hun integratie en maatschappelijke participatie belemmert. De huidige ondersteuning op het gebied van taal is vaak ontoereikend of onvoldoende gekend bij mensen in kwetsbare situaties.

Met dit project willen we de situatie proberen te verbeteren door: enerzijds de taalbarrières te overbruggen via meertalige ondersteuning en begeleiding aan te bieden, anderzijds de Nederlandse taalvaardigheid van anderstalige ouders structureel te bevorderen door gerichte samenkomsten en interactieve ouder-kind activiteiten aan te bieden. Deze activiteiten zijn

bedoeld om de band tussen ouder en kind te versterken door samen te spelen, leren, en communiceren vb. hiervan zijn samen spelen, knutselen, boekjes lezen, zingen, of andere educatieve en creatieve bezigheden. Het doel is om de interactie en communicatie te stimuleren, de relatie tussen ouder en kind te versterken en tegelijkertijd de ontwikkeling van het kind te ondersteunen.

Onvoldoende ouderparticipatie: door alle bovenstaande zaken zien we dat er heel weinig ouderparticipatie is in De Klaproos. Nochtans is een goede samenwerking tussen de ouders, de kinderopvang, de begeleidsters en de kinderen van groot belang. Een gebrek aan ouderbetrokkenheid/ouderparticipatie vermindert de mogelijkheden om samen te werken aan de opvoeding en ontwikkeling van hun kinderen. Dit kan een negatieve gevolgen hebben bij hun kind vb. een verminderde stimulatie van de sociale en cognitieve ontwikkeling van de kinderen, een tragere ontwikkeling van zelfredzaamheid, die nodig is om zich te kunnen aanpassen en integreren in de maatschappij, moeilijkheden bij de overgang van de kinderopvang naar de kleuterschool en de bredere samenleving.

Gewenste situatie in kinderdagverblijf De Klaproos

In de toekomst willen we in De Klaproos een omgeving creëren waarin ouders actief betrokken zijn bij het dagelijks gebeuren van hun kind in de opvang. Ouders moeten vol vertrouwen gebruik kunnen maken van de samenwerking tussen de ouders zelf, de kindbegeleidsters, de hoofdverantwoordelijke en directie. Dat ze op een gemakkelijkere manier kunnen worden doorverwezen en zo een betere samenwerking creëren met de andere organisaties of hulpbronnen die voor hen beschikbaar zijn, zoals de diensten van Huis van het Kind Anderlecht en Kuregem. Hierbij steunen we op wederzijds begrip en samenwerking om zo het welzijn van ouder en kind te verhogen.

Vertrouwen versterken, samenwerking met ouders bevorderen en taalbarrières overbruggen: We streven naar een situatie waarin ouders, ongeacht hun achtergrond, cultuur, financiële situatie of taalvaardigheid, ... zich welkom en begrepen voelen binnen ons kinderopvang. Dit willen we bereiken door een open en respectvolle communicatie te bevorderen, waarbij de cultuur en opvoedingsstijlen van ouders worden erkend en gerespecteerd. Tegelijkertijd willen we actief de taalbarrières aanpakken die het contact met anderstalige, kwetsbare ouders bemoeilijken.

Door zo laagdrempelig mogelijk te werken en ons open te stellen, willen we taalbarrières die ouders soms ondervinden, wegwerken. Dit willen we realiseren door gerichte, meertalige communicatiekanalen te gebruiken: zoals mondelinge communicatie, folders, vertaalde documenten en indien nodig andere ouders die kunnen als tolk fungeren tijdens gesprekken. Op deze manier willen we de dagelijkse communicatie vergemakkelijken.

Daarnaast willen we ouders ondersteunen bij het verbeteren van hun Nederlandse taalvaardigheid via interactieve ouder-kind activiteiten, workshops en cursussen aan te bieden in samenwerking met externe organisaties. Hierdoor kunnen ouders beter communiceren met het

team en met andere ouders, wat hun integratie en maatschappelijke participatie bevordert waardoor de sociale cohesie wordt versterkt.

Ons doel is dat ouders zoveel mogelijk vertrouwen hebben in de kindbegeleiders en de diensten die wij aanbieden, zodat ze niet alleen hun kinderen met een gerust hart aan ons toevertrouwen, maar ook actief willen meewerken aan de ontwikkeling van hun kinderen. Door regelmatig contact en ouderbijeenkomsten willen we de drempel verlagen en ouders de ruimte geven om mee te denken over opvoeding en ontwikkeling van hun kind.

Tot slot willen we dat ouders door het versterken van hun vertrouwen hen meer kunnen begeleiden en toe leiden naar externe ondersteunende organisaties zoals Huis van het Kind Anderlecht en Kuregem. Door hen bewust te maken van de voordelen van deze diensten en hen stap voor stap hierin te begeleiden, willen we hun toegang tot deze diensten verbeteren. Zo kunnen ouders de nodige hulp kunnen krijgen voor opvoedingsvragen, gezondheidsproblemen, sociale participatie, de school, vrijetijdsloket, ... wat uiteindelijk bijdraagt aan het welzijn van zowel ouder als kind.

Verhoogde ouderparticipatie: Wij zien ouders als actieve partners in de opvoeding en ontwikkeling van hun kinderen. Door ons project te implementeren en meer ouderactiviteiten te organiseren waarbij ouders samen met hun kinderen kunnen leren, spelen, communiceren, knutselen, ... willen we hen dichterbij elkaar brengen. Deze activiteiten bieden ouders niet alleen de kans om hun netwerk te versterken, maar ook om ervaringen uit te wisselen met andere ouders, begeleiders, Dit versterkt niet alleen hun netwerk maar zal ook invloed hebben op de cognitieve, emotionele en sociale ontwikkeling van de kinderen, maar helpt ouders ook te empoweren om zo hun eigen talenten en sterktes te ontdekken en te ontwikkelen.

1.4.2 Definitie van ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie

1.4.2.1 Kind & Gezin

Volgens Kind en Gezin en samenwerken met ouders (z.d.) spelen ouders een cruciale rol als partners in de kinderopvang. Door met hen samen te werken, leer je hun kind beter kennen en krijgen we een beter zicht waardoor we de aanpak van thuis en de opvang beter op elkaar kunnen afstemmen. Ouders betrekken bij de werking van de kinderopvang kan vele voordelen bieden.

- MeMoQ en ouders (Measuring & Monitoring Quality) is een zelfevaluatie-instrument. Dat [zelfevaluatie-instrument van MeMoQ](#) helpt om de pedagogische kwaliteit binnen de kinderopvang te beoordelen en te versterken. Het instrument benadrukt zes verschillende dimensies van pedagogische kwaliteit, waaronder 'Gezinnen en diversiteit'. Samenwerken met gezinnen betekent dat kinderopvang en ouders elkaar goed leren kennen en voortdurend informatie delen, dat ouders inspraak krijgen en ondersteuning ontvangen. Daarnaast is er aandacht voor respect voor de diversiteit van gezinnen en de verscheidenheid binnen de samenleving.

- Vervolgens is volgens Kind en gezin (z.d.) de communicatie met de ouders van groot belang. Dat kan op verschillende manieren gebeuren zoals bij de breng en afhaalmomenten, een heen en weer schriftje, via informele ontmoetingen, enz. Hierbij is de eerste ontmoeting cruciaal in het opbouwen van vertrouwen. Het is de eerste indruk die ouders van de opvang krijgen. Neem de tijd om hen op hun gemak te stellen en een afspraak te maken op een rustig moment. Veel ouders vinden het prettig om de opvangwerking te kunnen zien, waardoor ze zich sneller op hun gemak voelen. Een kennismakingsgesprek is bovendien een kans om te starten met wederzijds begrip en een open dialoog. Het biedt de mogelijkheid om niet alleen informatie te geven over de werking van de opvang, maar ook om het gezin te leren kennen. Als ouders merken dat er aandacht is voor hun situatie, waarden en verwachtingen, versterkt dit hun vertrouwen en betrokkenheid bij de opvang. Dit vormt de basis voor een sterke samenwerking in het belang van het kind.
- Tips om ouders te betrekken:
 - Probeer te ontdekken wat ouders aanspreekt en varieer in de activiteiten zoals praktische hulp, een oudercafé, een klusmoment, een werkgroep, een multiculturele kookavond, een sinterklaas-, of nieuwjaarsfeest, een uitstap, een knutselactiviteit, tot een speelmoment,
 - Vaders worden soms onbewust vergeten. Het kan waardevol zijn om manieren te vinden om ook hen actief bij de opvang te betrekken.
- **Tips om ouders te laten participeren aan de opvang:**
 - **Neem een open houding aan zodat ouders zich welkom voelen**
 - **Geef transparante en heldere communicatie dat ouders op de hoogte zijn**
 - **Geef toegang tot de ruimtes waar hun kinderen verblijven, zorgt ervoor dat ouders zich welkom voelen.**
 - **Regelmatig overleg over belangrijke mijlpalen, zoals zindelijkheidstraining, Ziko-vo, overgang van groep, vaste voeding, enz. hierdoor voelen ouders zich betrokken bij de kinderopvang en versterkt de samenwerking en het vertrouwen.**
- ➡ Later kunnen ouders zelf actief meedenken over onderwerpen zoals de aankoop van speelgoed, de organisatie van activiteiten, of de inrichting van de buitenruimte. Daarnaast kunnen ze bijdragen aan een idee voor het weekmenu of het maken van een folder, enz. Door deze ouders mogelijkheden te bieden, wordt hun betrokkenheid vergroot en voelen zij zich meer verbonden met de opvang.

1.4.2.2 VBJK (VBJK werkt aan Vernieuwing in de Basisvoorziening voor Jonge Kinderen)

VBJK zet zich in voor het vernieuwen van basisvoorzieningen voor jonge kinderen. Dit omvat onder andere kinderopvang voor baby's en peuters, buitenschoolse opvang voor kinderen van 3 tot 12 jaar, diverse vormen van gezinsondersteuning en het kleuteronderwijs. Door middel van projecten, onderzoek en beleidsadvies werkt VBJK nauw samen met professionals in het werkveld

om de kwaliteit en vernieuwing van deze voorzieningen te bevorderen. Zo worden overal en altijd goede basisvoorzieningen voor kinderen en gezinnen gegarandeerd.

Volgens VBJK is ouderschap en de opvoeding van kinderen vragen om maatwerk. Elk kind is uniek, met een eigen persoonlijkheid, opvoedstijl van de ouders, gezinsdynamiek, sociaal netwerk en invloeden uit de buurt en maatschappij. Ouders begrijpen deze nuances vaak het best. Ze kennen hun kind en hun context als geen ander en zijn daarom de belangrijkste opvoeders. Met vallen en opstaan zoeken zij naar benaderingen die passen bij hun kind in een specifieke situatie.

Als we kijken naar gedeeld opvoeden dan beseffen en erkennen basisvoorzieningen voor jonge kinderen, zoals kinderopvang, kleuteronderwijs en gezinsondersteuning, het belang van samenwerking met ouders in de opvoeding. Ze overleggen voortdurend met hen om de zorg en ontwikkeling van het kind te optimaliseren. Goede communicatie, ouderbetrokkenheid en actieve ouderparticipatie staan hierbij centraal.

Als we kijken naar het deeltje van een succesvol ouderbeleid dan zien we dat dat aandacht vraagt voor het opbouwen van vertrouwen en zorgvuldige communicatie. Daarbij gaat het om vragen zoals: hoe bereik jouw organisatie ook vaders? Wat ervaren ouders als steunend in de opvoeding van hun kind? Wat houdt gedeeld opvoeden en volwaardige participatie precies in? En hoe zorg je dat ouders met elkaar in contact komen en we ze met elkaar kunnen verbinden?

VBJK ondersteunt basisvoorzieningen in het ontwikkelen van een sterk ouderbeleid, van het eerste contact bij het onthaal tot georganiseerde activiteiten, van gesprekken tot brieven en van sociale cohesie tot gedeeld opvoeden. Aangezien de basisvoorzieningen steeds nieuwe kinderen en gezinnen verwelkomen, is ouderbeleid een continu proces. VBJK evolueert voortdurend binnen dit thema, met als doel de samenwerking met ouders steeds verder te verdiepen en te versterken.

Volgens het artikel in KIDDO (2013) werkt het Kinderdagverblijf De Palmboom actief aan ouderparticipatie door laagdrempelig en buurtgericht te werken. Ze opteren om 70% van de plaatsen te reserveren voor gezinnen uit de directe omgeving om zo een weerspiegeling van de buurt/de lokale bevolking weer te geven. Door dit te doen, zorgt De Palmboom ervoor dat de opvangomgeving vertrouwd aanvoelt voor de gezinnen uit de buurt, wat de toegang en de band met buurtorganisaties versterkt. Vanaf het eerste contact investeert De Palmboom in een goede relatie met ouders, bijvoorbeeld door kandidaat-ouders persoonlijk te verwelkomen voor een persoonlijke kennismaking en laten meepraten over de inrichting en het beleid van de opvang. Zo kunnen ouders bijvoorbeeld meebeslissen over het speelgoed, de opstelling van de ruimtes, ... Dit geeft ouders het gevoel dat hun mening en betrokkenheid gewaardeerd worden, wat helpt bij het opbouwen van wederzijds vertrouwen en samenwerking tussen de opvang en de gezinnen.

Een ander belangrijk aspect van hun aanpak is dat ouders altijd welkom zijn, zelfs buiten haal- en brengtijden. Zo kunnen zij een band opbouwen en zien hoe de opvang werkt, wat vertrouwen versterkt. Misverstanden worden direct besproken om het vertrouwen te behouden. Er wordt aandacht besteed aan de individuele achtergrond en behoeften van ouders, zoals bij het omgaan met ziektebeleid en culturele diversiteit.

Daarnaast biedt De Palmboom ouders de kans om een sociaal netwerk op te bouwen door buurtfeesten en informele bijeenkomsten, waar ouders elkaar ontmoeten, leren kennen, ervaringen delen en zo hun netwerk versterken. Begeleiders krijgen de nodige coaching om professioneel met ouders te communiceren, waardoor de relatie tussen ouders en de verdere opvang wordt versterkt en ouders zich welkom voelen. Deze benadering helpt om ouders nauwer bij de opvang te begrijpen en de band tussen ouders en de opvang te versterken, wat ten goede komt aan de kinderen en zo de kwaliteit van de kinderopvang versterkt.

Zo is er een project ontstaan waar er een leerrijke brochure is gemaakt <https://vbjk.be/storage/files/d93173d1-c59a-4c27-b5fc-8f7fae859b8f/handleiding-ouderparticipatie-ook-voor-vaders.pdf>. De brochure moedigt teams aan om een actieplan te ontwikkelen waarin vaderparticipatie wordt opgenomen in het kwaliteitsbeleid van de kinderopvang.

1.4.2.3 De Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten vzw (VVSG)

Volgens de VVSG wordt er in een rubriek over de kinderopvang informatie gegeven over de drie belangrijke functies: de economische-, pedagogische-, en sociale functie en waar ze zeggen dat men in een kwalitatieve kinderopvang deze drie functies probeert in evenwicht te houden. **Kinderopvang richt zich niet alleen op de zorg voor kinderen wanneer ouders daar zelf niet in kunnen voorzien, maar ook op het opbouwen van een partnerschap met ouders en het creëren van ontmoetingskansen tussen de ouders.**

Ouders blijven de belangrijkste opvoeders, met de diepste kennis over hun kind en de behoeften die ze nodig hebben. Hoe goed de kinderopvang ook zijn best doet, de rol van de ouders kan nooit worden overgenomen, maar biedt juist ondersteuning aan ouders, waardoor ze ouders leren om in hun krachten te gaan staan. Mogelijk kunnen ouders een waardevolle bijdrage leveren aan de opvang en deze verdere verrijken. Zo ontstaat een solide verantwoordelijkheid in de opvoeding, waarbij alle betrokkenen gelijkwaardig worden erkend in hun rol.

Een belangrijke taak van de kinderopvang is het opbouwen van een actieve samenwerking met ouders, hen nauwgezet betrekken bij de dagelijkse werking en te zorgen voor ontmoetingsmomenten tussen andere ouders. Dit gebeurt vanuit een respectvolle benadering, met aandacht voor ieders context.

Voor sommige ouders kan de stap naar reguliere kinderopvang echter groot zijn. Om deze drempel te verlagen, worden er lokaal vaak vernieuwende initiatieven opgezet, zoals peuterspeelpunten, om toch een eerste stap te zetten naar een soort kinderopvang. Deze aanpak helpt ouders om in hun rol te groeien en biedt een traject naar bredere maatschappelijke betrokkenheid en een soepele overgang naar de reguliere kinderopvang.

Ouderbetrokkenheid vormt de kern van een kwalitatieve kinderopvang en betekent een actieve en gelijkwaardige samenwerking tussen ouders en de opvang. Uit de analyse van de visie van Kind & Gezin, VBJK en VVSG blijkt dat ouderbetrokkenheid kan worden samengevat in drie pijlers:

Partnerschap op maat:

- Ouderbetrokkenheid wordt gezien als een samenwerking gebaseerd op wederzijds vertrouwen en respect voor de diversiteit van ouders en gezinnen. Het erkennen van de unieke behoeften en achtergronden van elke ouder vormt een basis voor partnerschap. Allen spreken ze ook over het belang van een toegankelijkheid en respectvol contact tussen ouders en opvangmedewerkers.

Communicatie als sleutel:

- Heldere, respectvolle, transparante communicatie staat centraal bij ouderbetrokkenheid. Zowel VBJK als VVSG leggen de nadruk op het belang van de dialoog, waarbij ouders niet alleen kunnen deelnemen aan de opvang. Het delen van ervaringen en feedback versterkt het vertrouwen en de samenwerking een open houding naar de verschillende gezinnen is van groot belang.

Inspraak en deelname :

- Ouderbetrokkenheid gaat verder dan louter aanwezig zijn, het betekent dat ouders inspraak hebben in het beleid en de dagelijkse werking van de opvang. VBJK toont in zijn projecten de waarde van co-creatie, waarbij ouders samen met het opvangteam werken aan de ontwikkeling van de opvang. VVSG ziet participatie als een manier om ouders te versterken in hun rol als opvoeder en burger wat ten goede komt voor het welzijn en de ontwikkeling van de kinderen.

Ouderbetrokkenheid vraagt om een holistische aanpak waarbij opvangorganisaties een omgeving proberen te creëren waarbij ouders zich welkom voelen, gehoord, betrokken en gesteund voelen. Voor mijn project in Kuregem betekent dit dat de focus ligt op:

Het ontwikkelen van toegankelijke communicatiestrategieën, aangepast aan een meertalige en diverse oudergroep.

Het organiseren van laagdrempelige activiteiten, zoals ouder-kind-spelletjes of buurtgerichte evenementen, die bijdragen aan sociale cohesie en de betrokkenheid vergroten.

En als laatste het opzetten van inspraakmomenten, zoals oudervergaderingen of workshops, waarin ouders actief kunnen deelnemen en bijdragen aan het beleid van het kinderdagverblijf.

1.5 Onderzoeksvraag

Hoe kunnen we in kinderdagverblijf De Klaproos de ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie van anderstalige ouders in een kwetsbare situatie verhogen?

1.6 Doelstelling in kinderdagverblijf “De Klaproos”

1.6.1 *Het verhogen van het welzijn van kinderen en ouders uit kwetsbare, anderstalige gezinnen in Kinderdagverblijf De Klaproos door het creëren van een toegankelijke omgeving om zo de ontwikkelingskansen van het kind te vrijwaren.*

1.6.2 *Het ontdekken van en leren omgaan met de uitdagingen waar Kinderdagverblijf De Klaproos mee geconfronteerd wordt bij het opvangen van kinderen uit kwetsbare en anderstalige gezinnen, met focus op taalondersteuning en culturele verschillen.*

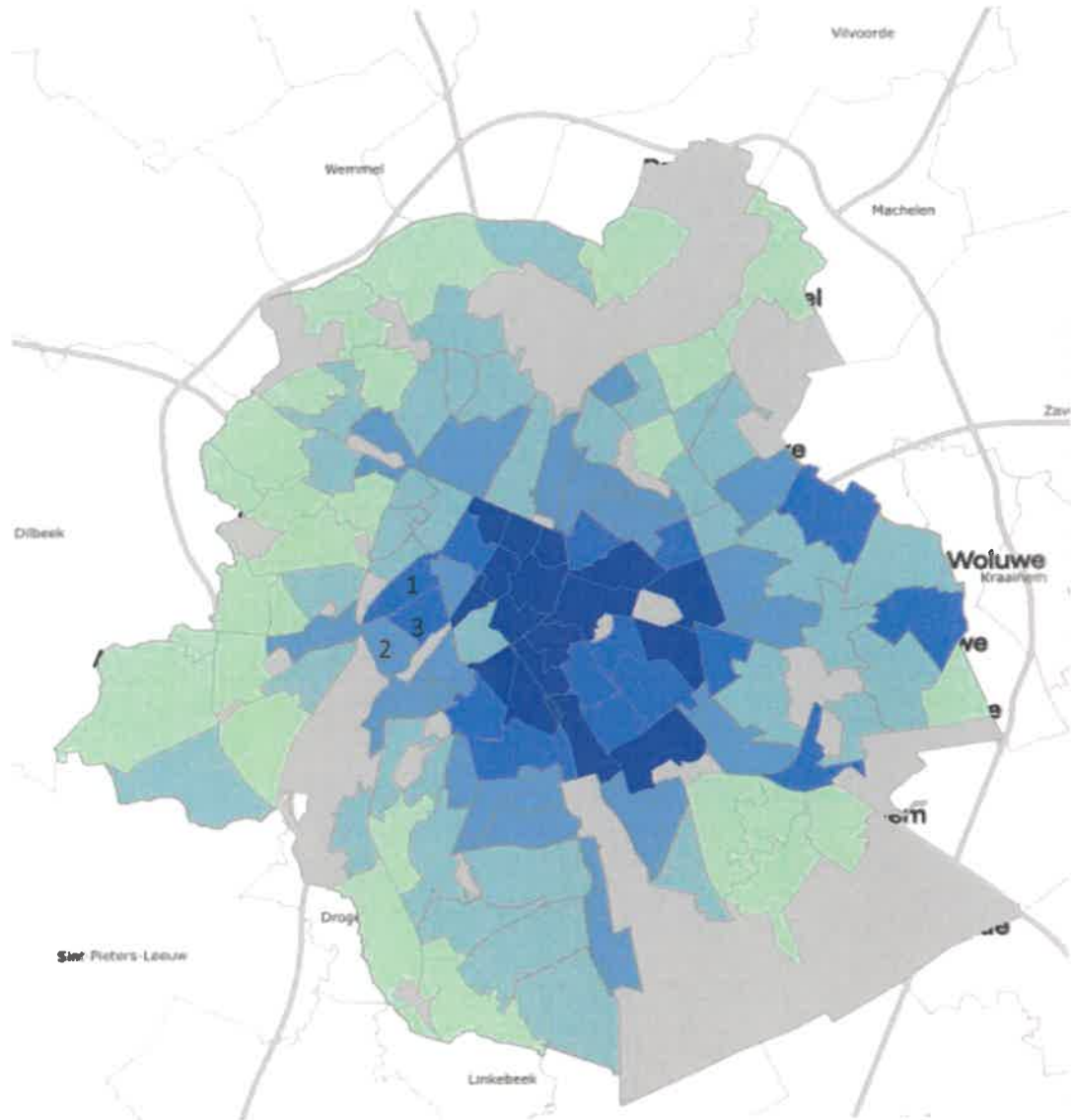
1.6.3 *Het verlagen van drempels, ons open stellen om het vertrouwen van kwetsbare, anderstalige ouders en kinderen op te bouwen, zodat zij zich ondersteund voelen binnen Kinderdagverblijf De Klaproos en beter kunnen worden doorverwezen naar externe partners ter versterking van hun netwerk.*

1.7 Omgevingsanalyse

1.7.1 Demografische gegevens van de wijk Kuregem

Omdat ik een praktijkgerichte bachelorproef wil uitvoeren in het kinderdagverblijf De Klaproos wil ik ook de omgevingsanalyse maken van de wijk Kuregem. De Klaproos ligt midden in Kuregem in de wijk Kuregem Dauw. Kuregem bestaat uit drie wijken: Bara (20 995,5 inwoners/km²), Veeartsenij (15008,05 inwoners/km²) en Dauw (9 586,52 inwoners/km²), met in totaal 45 590 inwoners/km² geregistreerde inwoners. Kuregem ligt in het zuidwesten van de vijfhoek volledig ingeklemd tussen het Zuidstation, de spoorlijn, het kanaal Brussel-Charleroi en de lanen van de Kleine Ring. De wijk is afgesneden van de andere wijken van Anderlecht door het kanaal. Kuregem is al verschillende decennia een transitwijk. Het is een toegangspoort tot de stad waar nieuwe migranten zich vestigen in afwachting van een verbetering van hun sociaaleconomische situatie. De voorbije jaren heeft de wijk zwaar te lijden gehad door stijging van de werkloosheid, toename van het aantal bouwvallen, verloedering van de stad, samenlevingsproblemen, onveiligheidsgevoel, toename van het aantal jongeren dat afhaakt op school, niet genoeg plaatsen in school en kinderopvang, ... De gemeente Anderlecht is wel begonnen met de wijk te her opfrissen waardoor de levenskwaliteit in de wijk zal verbeteren. Mede dankzij het nieuw circulatieplan zullen ze er sterk op vooruit gaan. Met dit plan komen er meer en kwalitatievere openbare ruimtes en een efficiënter vervoer, de meerderheid van de huishoudens heeft immers geen auto. Zoals hierboven beschreven is Kuregem erg dichtbevolkt en heeft weinig groen. We zien dat 27,01% van de bevolking van de wijk Kuregem Dauw in de nabijheid van een groene ruimte die toegankelijk is voor het publiek en waarvan 7,91% een woning heeft met toegang tot

een privé tuin. De bevolking is gemiddeld jong, heeft een lage activiteitsgraad, een hoge werkloosheidsgraad van 27,69 % en een laag gemiddeld belastbaar inkomen van minder dan 13100€. De slechte huisvestingsomstandigheden hebben rechtstreeks effect op de gezondheid zodat kansarme gezinnen meestal met heel jonge kinderen in een vicieuze cirkel terecht komen. Door slechte huisvesting moeten ze meer investeren om het bewoonbaar te maken of houden en omdat ze zo slecht gehuisvest zijn, brengt dit zoals hierboven gezegd meer gezondheidsproblemen met zich mee, waardoor ze meer naar de dokter moeten gaan, waar geen middelen voor zijn. (Wijkmonitoring Brussel verschillende data)

Figuur 4: Demografische kaart van Brussel

- 1) Kuregem Dauw → waar middenin kinderdagverblijf De Klaproos ligt
- 2) Kuregem Veeartsenij
- 3) Kuregem Bara

1.7.2 Interview met An Bruggeman vroedvrouw in het Wijkgezondheidscentrum Medikuregem

Op 3 december 2024 vond een interview plaats met An Bruggeman, vroedvrouw in het Wijkgezondheidscentrum Medikuregem. Medikuregem is een wijkgezondheidscentrum in Kuregem waar bewoners van de wijk terecht kunnen bij verschillende zorgverleners en die meewerkt aan het Project BBBru-Parents (BBBRU, z.d.). Het project wordt ondersteund door twee wijkgezondheidscentra namelijk WGC Medikuregem (Anderlecht) en WGC De Brug (Molenbeek). Het BBBru-team staat klaar om ouders zo goed mogelijk te begeleiden doorheen de zwangerschap en hun pril moederschap gedurende hun eerste levensjaar vanuit de organisatie Medikuregem samen met Kind & Gezin/ONE. Voor verdere informatie kijk gerust eens op de website [BBBRU – Zwanger, wat nu?](#) Medikuregem gelegen in de buurt van het kinderdagverblijf toont hoe een gestructureerde aanpak van ouderparticipatie waardevolle resultaten kan behalen. **Door middel van groepsactiviteiten en interactieve werkvormen**, zoals kennismakingsrondjes, babymassage, baby-BBBru met alles over de zwangerschap, babymassages en geïntroduceerde sessies rond thema's als slaaprituelen of babyverzorging, worden **ouders met elkaar verbonden**. **Het creëren van een veilige omgeving** waarin persoonlijke ervaringen kunnen gedeeld worden **zonder oordeel te vellen, draagt bij aan het vertrouwen en het opbouwen van een sociale cohesie**. Daarnaast is het belangrijk om te weten dat **de kwaliteit belangrijk is dan kwantiteit**: zelfs bij een **lage opkomst kan een activiteit waardevol zijn door de interacties en bevindingen die ontstaan**. Door **ouders te leren kennen op een informele (infra p. 40) en open manier**, ontstaan er vaak nieuwe gesprekken en vriendschappen, zowel binnen als buiten de kinderopvang. **Deze aanpak inspireert en toont aan dat ouderparticipatie niet alleen zorgt voor meer betrokkenheid, maar ook voor een sterkere verbinding tussen ouders, kinderen en begeleiders** (A. Bruggeman, persoonlijke communicatie, 3 december 2024).

1.7.3 Interview met Nicoleta Vandeputte coördinator van Huis van het Kind Anderlecht & Kuregem

Op 6 november 2024 vond een interview plaats met Nicoleta Vandeputte coördinator van Huis van het Kind Anderlecht en Kuregem daar komt naar voor, dat deze organisaties een sterke focus hebben op ouderparticipatie en dat ze een breed gamma aan diensten en pakketten aanbieden ter ondersteuning van gezinnen. **Deze aanpak omvat een waardevolle inspiratiebron voor onze kinderopvang en biedt concrete handvatten om onze eigen ouderparticipatie te versterken.**

Belangrijke overwegingen uit deze omgevingsanalyse zijn:

- **Toegankelijke en laagdrempelige communicatie:** Huis van het Kind maakt gebruik van meertalige communicatie en eenvoudige taal om de diverse oudergroepen in de buurt te bereiken.
- **Aandacht voor diversiteit en cultuursensitiviteit:** Beide organisaties vinden het belangrijk dat er een specifieke aanpak is die **rekening houdt** met de culturele en sociale achtergrond van ouders. **Het is belangrijk om een open houding te hebben en open te**

staan voor de verschillende culturen. Laat ouders zelf uitleggen waarom ze iets doen vb. het veelvuldig eten geven, of de warme kledij die baby'tjes aan hebben. Dit zorgt dan weer voor een veilige en herkenbare omgeving voor gezinnen.

- **Empowerment van ouders:** Door ouders actief te betrekken bij activiteiten en hen kansen te bieden om initiatief te nemen, wordt niet alleen hun **betrokkenheid vergroot**, maar ook hun **vertrouwen en competenties versterkt**.
- **Ouderactiviteiten als brug naar sociale cohesie:** Huis van het Kind organiseert interactieve ouder-kindactiviteiten, informatieve sessies en ontmoetingsmomenten. Deze activiteiten helpen niet alleen de **onderlinge relaties tussen ouders en professionals te versterken**, maar is ook waardevol voor de **sociale cohesie die ontstaat** (N. Vandeputte, persoonlijke communicatie, 6 november 2024).

1.7.4 Interview met Anne Lambrechts coördinator van kinderopvang vzw Elmer

Op 29 november 2024 vond een interview plaats met Anne Lambrechts coördinator, uit deze omgevingsanalyse blijkt dat de organisatie een **sterke focus legt op ouderparticipatie en hierin al zeer uitgebreide en effectieve methoden heeft ontwikkeld**. Ze tonen aan dat een **actieve en inclusieve benadering, waarin ouders structureel betrokken worden bij de werking en activiteiten, leidt tot een betrokkenheid en vertrouwen van ouders**.

Elmer geeft het belang aan van een **open communicatie, transparantie en het creëren van een warme en uitnodigende sfeer waarin ouders zich gewaardeerd voelen**. Ze hebben concrete tips aangereikt, zoals het **organiseren van laagdrempelige activiteiten, het inzetten van meertalige communicatie en het gebruik van ouders als partners in de ontwikkeling van kinderen**.

Deze manier van werken biedt waardevolle handvaten aan voor onze kinderopvang om ouderparticipatie verder te versterken. Het toepassen van dergelijke methodieken in de werking kan **bijdragen aan een sterkere band tussen ouders, kinderen en medewerkers en zo de kwaliteit van de zorg en het welzijn van de kinderen verhogen** (A. Lambrechts, persoonlijke communicatie, 29 november 2024).

1.7.5 Interview met Ilse Vandewaerde ervaringsdeskundige in de kinderopvang Ferm

Op 6 november 2024 vond een interview plaats, uit het gesprek met Ilse Vandewaerde, een ervaringsdeskundige met ervaring in de kinderopvang bij Ferm, **lijkt dat ouderbetrokkenheid de basis vormt voor ouderparticipatie**. Als verantwoordelijke is het belangrijk om rekening te houden met de sociale functie binnen de kinderopvang en te **kijken naar de noden van elk kind en ouder**.

Ze geeft aan hoe belangrijk het is om te **werken aan laagdrempelige communicatie, zoals eenvoudige taal, helder en duidelijk communicatie te voeren**. Te zorgen voor een **warm onthaalbeleid om ouders een welkom gevoel te geven**. Diversiteit binnen het team en het **bieden van herkenning voor ouders die een grote rol spelen in de opvoeding van hun kind**. Ze gaf ook aan hoe noodzakelijk het is, dat de **medewerkers regelmatig worden bijgeschoold in**

thema's zoals diversiteit en communicatie en dat dit het best wordt opgenomen in de jaarlijkse bijscholing van het personeel.

Voor ouderparticipatie gaf ze praktische voorbeelden zoals het organiseren van koffiemomenten, oudervergaderingen, tevredenheidsonderzoeken, het onderbouwen van activiteiten voor ouders en goed leren reflecteren hierover, het opbouwen van netwerken, enz. Ze geeft het belang aan **van de samenwerking met buurtpartners en het bieden van ondersteuning aan ouders met beperkte netwerken**. Ook hier krijgen we een groot deel handvatten om zowel ouderbetrokkenheid als ouderparticipatie verder te ontwikkelen in onze kinderopvang (I. Vandewaerde, persoonlijke communicatie, 6 november 2024).

1.7.6 Interview met de ouder van S. uit kinderdagverblijf De Klaproos

Op 5 december 2024 vond een interview plaats met mama S., Daaruit blijkt dat de **betrouwbaarheid en de frequente communicatie** een sterke troef is binnen het Kinderdagverblijf. De ouders waarderen dat ze goed op de hoogte worden gehouden van de dagelijkse activiteiten en gebeurtenissen, wat hen een gevoel van **betrokkenheid en vertrouwen** geeft.

Toch zijn er een paar punten die verbetering vragen, zoals **het beter voorstellen van de kindbegeleiders en het duidelijker informeren over praktische zaken**, “bijvoorbeeld in dit geval vooral de voeding: doordat mijn kinderen een voedselallergie hebben”. Verder zien ouders de mogelijkheden extra activiteiten te organiseren, zoals het vieren van verjaardagen, het geven van groepsactiviteiten en regelmatig bijeenkomen voor een gesprek in groep of individueel.

Een belangrijke uitdaging bij ouderparticipatie blijft het gebrek aan tijd bij ouders om deel te nemen aan activiteiten. De ouders geven aan om de activiteiten **tijdig te communiceren en het vinden van flexibele momenten** zoals op een avond of in de weekends om aan iedereen zijn noden te kunnen voldoen.

Hoewel de ouders geen hinder ondervonden bij de taalbarrières, blijft het belangrijk om **culturele verschillen te overbruggen en een laagdrempelige, gastvrije omgeving te creëren**. Dit kan het vertrouwen van ouders verder versterken en hen ondersteunen bij het opbouwen van een netwerk met externe partners.

De ouder vindt de ouder-kindactiviteiten een goed initiatief en is ervan overtuigd dat het welzijn van beide partijen zal verhogen. Wat een positieve ondersteuning kan bieden aan **anderstalig, kwetsbare ouders** (mama S., persoonlijke communicatie, 6 november 2024).

1.7.7 Interview met de ouder van D. uit kinderdagverblijf De Klaproos

Op 6 december 2024 vond een interview plaats met mama D., daaruit bleek dat **ouderparticipatie sterk afhankelijk is van de toegankelijkheid, communicatie en het vertrouwen in elkaar**. Ze vindt dat ouders graag betrokken willen zijn, maar dat **taalbarrières, tijdsgebrek en een gebrek aan informatie** grote drempels vormen.

Mama D. waardeert vooral de **persoonlijke gesprekken met de kinderbegeleiders**, omdat dit haar een beter beeld geeft van hoe haar kind zich ontwikkelt. Ze geeft aan dat korte informele contactmomenten bij het brengen en halen haar helpen om zich meer betrokken te voelen met het kinderdagverblijf. Daarnaast vindt ze het fijn wanneer er **foto's en berichten gedeeld worden via de nieuwe nieuwsbrief** en ze zou het leuk vinden om **een communicatieboekje of een whatsapp** groepje op te richten, zodat ze ook thuis mee kunnen meevolgen.

Als concrete suggestie noemt ze enkele **ouderactiviteiten: zoals gezamenlijke spelmomenten, creatieve workshops, eens op stap gaan, ...** waarbij ouders samen met hun kinderen kunnen deelnemen. Dit zou de betrokkenheid van ouders verhogen, doordat zij zich meer op hun gemak zullen voelen in de kinderopvang.

Deze inzichten tonen aan hoe belangrijk een open en toegankelijke aanpak is. Door eenvoudige communicatie, visuele hulpmiddelen en gezamenlijke activiteiten te organiseren, kunnen jullie zeker de ouderparticipatie versterken. **Het creëren van een open en warme omgeving waarin ouders zich welkom voelen, dragen bij, bij een betere samenwerking tussen ouders en kinderbegeleiders, wat uiteindelijk de ontwikkeling van het kind ten goede komt** (mama D., persoonlijke communicatie, 6 december 2024).

1.7.8 Interview met de ouder van M. & L. uit kinderdagverblijf De Klaproos

Op 11 november 2024 vond een interview plaats met de mama van L. & M., volgens haar wordt de **ouderbetrokkenheid** binnen de kinderopvang sterk beïnvloed door het **gevoel van welkom zijn** en de **aanspreekbaarheid van de begeleiders**. Als ouders ervaren dat ze **vragen mogen stellen over het verloop van de dag**, wordt dit erg gewaardeerd. Ook naar de papa van de kinderen, die Franstalig is, wordt steeds hun beste gedaan om alles zo goed mogelijk uit te leggen. Wat wij als heel positief hebben ervaren is de **intake** en de **wenperiode** die heel vlot zijn verlopen. Ook de nieuwe **nieuwsbrief** wordt enorm geapprecieerd. Wat voor hen nog wat ontbreekt, zijn meer **formele overlegmomenten** om meer inzicht te krijgen in **de ontwikkeling van hun kinderen**.

Vertrouwen en open communicatie zijn essentieel voor een volwaardig partnerschap tussen ouders en begeleiders. **Taalbarrières** kunnen een obstakel vormen, maar met wat flexibiliteit van beiden kanten kunnen deze zeker overwonnen worden. Een ander belangrijk aandachtspunt is **tijdsgebrek**, wat voor veel ouders een drempel vormt om actief deel te nemen aan activiteiten, ondanks hun wens om betrokken te zijn. Volgens de mama hangt de deelname aan activiteiten ook af van de aard van de activiteit: “ik denk dat **vaders vaker** zullen deelnemen aan **sportieve activiteiten**, terwijl moeders eerder de zorgende activiteiten voor hun rekening zullen nemen”. Wat maakt dat **afwisselende activiteiten** voor zowel vaders als moeders een pluspunt zouden zijn (mama L. & M., persoonlijke communicatie, 11 november 2024).

1.8 Besluit van de omgevingsanalyse

Besluit van de omgevingsanalyse van de professionals

Uit de gesprekken met de verschillende professionals en aan de hand van vooropgestelde vragen (zie bijlage 3) blijkt dat ouderparticipatie in de kinderopvang **essentieel is voor de ontwikkeling en het welzijn van kinderen**. Een **gestructureerde en laagdrempelige aanpak**, waarin ouders actief worden betrokken bij de werking en activiteiten van de kinderopvang, **draagt bij aan hun vertrouwen, competenties en sociale cohesie**.

Het belangrijkste in dit proces is het creëren van een open houding, waarbij ouders zich welkom voelen. Dit is essentieel om het vertrouwen van ouders te winnen. Het is van groot belang om te begrijpen in welke situatie ouders zich bevinden en hen zonder vooroordelen tegemoet te treden.

Belangrijke factoren die bijdragen aan succesvolle ouderparticipatie zijn:

- . **Toegankelijke communicatie:** Het gebruik van eenvoudige en meertalige communicatie vergroot de betrokkenheid van ouders en verlaagt drempels.

- . **Cultuursensitieve benadering:** Een open houding en erkenning van culturele verschillen, zorgen voor een veilige en herkenbare omgeving waarin ouders zich gewaardeerd voelen.

- . **Empowerment van ouders:** Ouders actief betrekken en hen ruimte geven om initiatieven te nemen, versterkt niet alleen hun rol in de opvoeding, maar ook hun zelfvertrouwen en sociale netwerk.

- . **Samenwerking met buurtorganisaties:** Samenwerkingen met o.a. Huis van het Kind en wijkgezondheidscentra versterken de ondersteuning van gezinnen en creëren waardevolle bruggen naar externe diensten.

- . **Bijscholing van medewerkers:** Permanente vorming rond diversiteit, communicatie en ouderparticipatie is noodzakelijk om medewerkers de juiste tools te geven voor een inclusieve en ondersteunende opvangomgeving.

→ Door deze principes toe te passen, **kan ouderparticipatie niet alleen de relatie tussen ouders, kinderen en kinderbegeleiders versterken, maar ook bijdragen aan een bredere sociale cohesie in de buurt**. Zelfs bij een beperkte opkomst kunnen activiteiten waardevol zijn, zolang ze gericht zijn op betekenisvolle interacties en betrokkenheid. Dit toont aan dat ouderparticipatie meer is dan aanwezigheid, het gaat om verbinding, vertrouwen en samenwerking in het belang van het kind.

Besluit van de omgevingsanalyse van de ouders

Uit de interviews met ouders van verschillende kinderen in Kinderdagverblijf De Klaproos en aan de hand van vooropgestelde vragen (zie bijlage 3) blijkt dat **betrouwbare en frequente**

communicatie een essentiële rol speelt in het versterken van ouderbetrokkenheid. Ouders waarderen vooral de **openheid** en de mogelijkheid om **vragen te stellen** over het verloop van de dag. Het **gevoel van welkom zijn** en de **aanspreekbaarheid van de begeleiders** worden als belangrijke aspecten ervaren, die bijdragen aan het opbouwen van **vertrouwen** tussen ouders en begeleiders.

→ De **positieve punten** die naar voor komen:

. **Goede intake- en wenperiode:** Ouders van L. & M. vinden deze periode essentieel voor het opbouwen van vertrouwen en het zorgen voor een zachte overgang.

. **Positieve ervaringen met de nieuwsbrief:** De nieuwsbrief wordt als een waardevol communicatiemiddel ervaren, waarmee ouders op de hoogte worden gehouden van de gebeurtenissen in de opvang.

. **Taalbarrières vormen geen grote hindernis:** Ouders geven aan dat taalbarrières geen echte barrières vormen, mits er voldoende **flexibiliteit** wordt getoond van beide kanten. Het creëren van een **gastvrije en toegankelijke omgeving** is daarbij essentieel.

→ De **verbeter punten** die naar voor komen:

. **Verbeterpunten in de communicatie:** Ouders geven aan dat er **ruimte is voor verbetering**, vooral op het gebied van de **voorstelling van begeleiders**. Er is een gemis aan **formele overlegmomenten** om **meer inzicht te krijgen in de ontwikkeling van hun kinderen**.

. Er wordt door de verschillende ouders aangegeven dat ze de andere ouders niet kennen en al evenmin het aanbod van de activiteiten in de buurt.

→ **Tips:**

. **Creëren van een toegankelijke omgeving:** ouders geven aan dat het van groot belang is om een **gastvrije en toegankelijke omgeving te creëren**, zodat ouders zich **welkom voelen** en gemakkelijk in contact kunnen komen met de andere ouders, de opvang en externe partners.

. **Positieve reacties op ouder-kind activiteiten:** Bovendien wordt het idee van ouder-kind activiteiten gewaardeerd, waarbij ouders samen met hun kinderen kunnen deelnemen aan activiteiten, wat niet alleen het welzijn van de kinderen, maar ook de betrokkenheid van ouders vergroot

. **Tijdsgebrek als drempel:** Veel ouders geven aan dat **tijdsgebrek** een belangrijke drempel is om deel te nemen aan activiteiten. Een voorstel is om activiteiten **tijdig te communiceren**, zodat ouders beter kunnen plannen.

→ **Samenvattend blijkt uit deze gesprekken dat vertrouwen, open communicatie, en een toegankelijke omgeving cruciaal zijn voor het versterken van ouderparticipatie en netwerkversterkend te werken. Flexibiliteit, eenvoudige informatie en het aanbieden van diverse en afwisselende activiteiten kunnen bijdragen aan een betere samenwerking tussen ouders en begeleiders, wat uiteindelijk ten goede komt aan de ontwikkeling van de kinderen en de sociale cohesie onderling.**

Algemeen besluit van de omgevingsanalyse van zowel de professionals als de ouders

Uit de gesprekken met zowel de professionals als de ouders blijkt dat **ouderparticipatie een cruciale hefboom is in het creëren van een warme, inclusieve en ondersteunende kinderopvangomgeving**. Beide groepen benadrukken het **belang van wederzijds vertrouwen, laagdrempelige communicatie en een open, gastvrije houding ten aanzien van ouders**. Wat opvalt, is dat er een gedeelde visie leeft over het belang van samenwerking en verbondenheid: ouders willen betrokken worden, en professionals zijn bereid hierin te investeren, mits er voldoende ondersteuning en structuur is.

Er tekent zich een gemeenschappelijk verlangen af naar een meer verbindende aanpak waarbij **ouders niet enkel als toeschouwers, maar als actieve partners worden gezien in de opvoeding en het welzijn van hun kinderen**. Daarbij wordt niet alleen de relatie tussen ouder en opvang versterkt, maar ook het sociaal netwerk van de ouders verruimd, wat bijdraagt aan een grotere sociale cohesie in de buurt.

Deze omgevingsanalyse bevestigt dat een oudergerichte benadering, waarin een open houding, duidelijke communicatie, empathie, culturele openheid en structurele samenwerking centraal staan en essentieel is voor een kwalitatieve kinderopvang.

Het biedt een stevig fundament om mijn project verder vorm te geven, met oog voor de reële noden en verwachtingen van zowel ouders als begeleiders. De inzichten uit deze analyse benadrukken het belang van duurzame ouderbetrokkenheid als bouwsteen voor een gedeelde opvoedingsverantwoordelijkheid en een inclusieve samenleving.

Hoofdstuk 2 Theoretisch kader

2.1 Inleiding

Door een uitgebreide omgevingsanalyse te maken van zowel de buurt waarin Kinderopvang De Klaproos gevestigd is, als de interviews met professionals en ouders, wil ik aantonen dat ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie van essentieel belang zijn voor de ontwikkeling en het welzijn van jonge kinderen.

In Kinderdagverblijf De Klaproos, waar veel anderstalige gezinnen met een kwetsbare sociaal-economische achtergrond aanwezig zijn vormen: vertrouwen, taalbarrières, tijdsgebrek, culturele verschillen, ... een bepaalde drempel om betrokken te zijn en deel te nemen aan de ouderparticipatie. Dit onderzoek richt zich daarom op de volgende vraag:

Hoe kunnen wij in Kinderdagverblijf De Klaproos de ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie van anderstalige ouders in een kwetsbare situatie verhogen?

Om deze vraag te beantwoorden, worden drie theoretische invalhoeken gebruikt:

- **De sociologische invalshoek:** zijn gezinnen waar armoede, sociale uitsluiting en kinderdeprivatie als problematisch kunnen ervaren worden, om deel te nemen aan een ouder-kind activiteit.
- **De toegankelijke ondersteuningsinitiatieven met de 7 B's:** die het belang weergeven van toegankelijke organisaties: zoals de kinderopvang en hoe we op die manier het vertrouwen van ouders kunnen versterken en bijdragen aan netwerkversterking.
- **De pedagogische invalshoek met de vier domeinen als cirkels in het water:** waar we zien hoe belangrijk onze eerste cirkel is waar het vertrouwen moet groeien om te kunnen uitbreiden naar een tweede of derde cirkel om ouders geleidelijk te laten evolueren van betrokken naar een actieve ouderparticipatie.

Dit onderzoek heeft als doel:

- 1) **Het welzijn van kinderen en ouders te verhogen door een toegankelijke omgeving in de kinderopvang te creëren.**
- 2) **De uitdagingen rond ouderbetrokkenheid in kaart te brengen.**
- 3) **Drempels te verlagen door vertrouwen op te bouwen en ouders toe te leiden naar externe partners, waardoor we netwerkversterkend gaan werken.**

Door aan deze doelen te werken en ouders te betrekken bij de activiteiten van de kinderopvang willen we ervoor zorgen dat de kansen die de kinderen krijgen vergroot worden. Als ouders die mogelijkheid niet krijgen en geen ruimte hebben in hun hoofd, is het ook moeilijker om een veilige hechting op te bouwen. Als ouders zich niet goed voelen en die veilige haven niet kunnen bieden, dan kunnen kinderen niet gaan exploreren want het is net die veilige haven dat de kinderen nodig hebben om zich te kunnen ontwikkelen.

Door de theorie te combineren aan de praktijk biedt dit project concrete inzichten om ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie binnen De Klaproos te versterken. Na elke theoretische invalshoek wordt kort uitgelegd hoe deze theorie vertaald kan worden naar de praktijk.

2.2 Sociologische invalshoek

2.2.1 *Gezinnen in een kwetsbare situatie*

Volgens Geenen, & Corveleyn (2015) wordt een baby geboren met tal van mogelijkheden om te groeien, maar is ook klein, kwetsbaar en volledig afhankelijk van zijn omgeving. Voor ouders betekent dit vaak een nieuw hoofdstuk met verandering in hun leven, waar ze al dan niet bewust voor gekozen hebben. Men spreekt soms over de geboorte van een ouder wanneer een kind ter wereld komt. Net zoals de baby zal een ouder zich ontwikkelen en aanpassen aan zijn of haar nieuwe rol als vader van moeder. Ook voor ouders brengt deze nieuwe fase groeikansen met zich mee, maar gaat vaak gepaard met eigen kwetsbaarheden.

Verschillende factoren kunnen de kwetsbaarheid van zowel ouder als kind vergroten. Denk aan innerlijke factoren zoals vroeggeboorte, een medische aandoening of handicap bij het kind, een zieke ouder of een postnatale depressie. Daarnaast hebben we de externe omstandigheden die ertoe kunnen bijdragen dat ouder of kind extra fragiel zijn vb. het verlies van een dierbare, het niet hebben of verliezen van een vertrouwenspersoon, een verhuizing naar een onbekende omgeving zonder ondersteunend netwerk (Geenen, & Corveleyn, 2015).

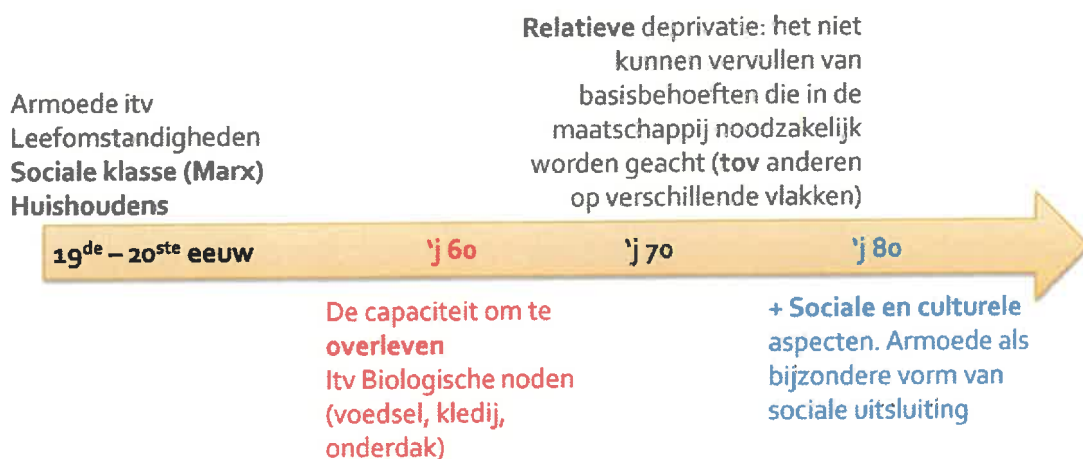
Daarnaast kan leven in armoede volgens Geenen, & Corveleyn (2015) een zware druk leggen op zowel ouder als kind en maakt een goede start vaak moeilijk. Armoede kent verschillende vormen en kan mensen treffen door omstandigheden zoals werkloosheid, ziekte, scheiding, immigratie, enz. hierdoor is deze groep van mensen niet met elkaar te vergelijken. Wat mensen in de armoede gemeen hebben, is een tekort aan kansen en een fragiele levenssituatie; vandaar de naam kansarmoede. Het leven wordt vaak een dagelijkse strijd om te overleven en rond te komen met de middelen die men heeft, met grote mentale druk. Ook Kinderen lijden door de armoede van hun ouders, niet alleen door het tekort aan materiële middelen, maar ook door de onrust en instabiliteit die hun leefomgeving bepaalt.

Daarnaast hebben we Generatiearmoede, waarbij armoede zich over minstens twee of meerdere generaties voordoet. Wat leidt tot permanente bestaansonzekerheid. Deze situatie heeft impact op vrijwel alle levensdomeinen en veroorzaakt een diepe kwetsbaarheid. Generatiearmoede is anders dan de armoede die iemand later in het leven tegenkomt. Het brengt een diepe kwetsbaarheid met zich mee die invloed heeft op verschillende levensgebieden en die zwaar weegt op de mentale veerkracht. Mensen in generatiearmoede kampen niet alleen met een tekort aan economische, sociale en culturele middelen, maar hebben ook minder psychologische reserves om, om te gaan met de onderliggende stress die hun situatie met zich meebrengt (Geenen, & Corveleyn, 2015).

2.2.2 *Definitie van bescherming van armoede en sociale uitsluiting:*

Volgens de Raad van Europa (z.d.) bevat [Het \(Herzien\) Europees Sociaal Handvest](#), het belangrijkste verdrag inzake socio-economische rechten in Europa, expliciet een recht op bescherming tegen armoede en sociale uitsluiting (artikel 30). Dit recht vereist dat de overheid een gecoördineerd armoedebelief ontwikkelt, en maatregelen neemt om de toegang tot sociale

rechten (bv. huisvesting, werk, onderwijs, cultuur en sociale en medische bijstand) te garanderen voor personen die zich in armoede bevinden of hierin dreigen te belanden. De overheid is met andere woorden verplicht om mensen tegen armoede als dusdanig te beschermen. Personen uit armoede halen is immers de meest duurzame weg om hun mensenrechten te beschermen (federaal instituut mensen rechten (z.d., z.p.).

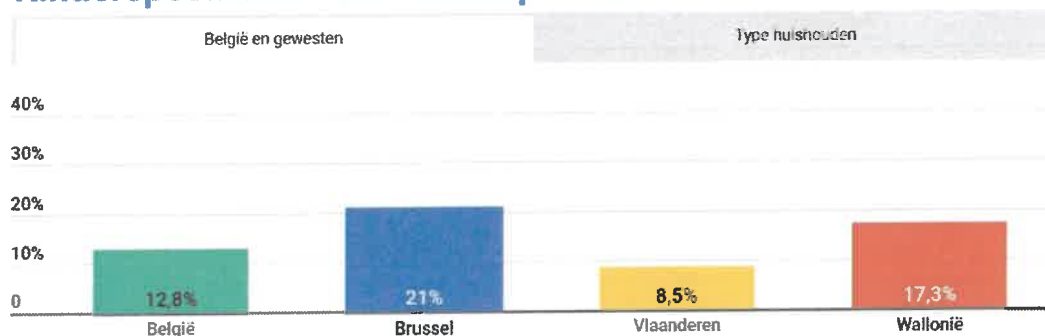
Figuur 5: Cox N. Presentatie armoede en sociale uitsluiting (z.d., z.p.)

We stellen vast dat er een aanzienlijke ongelijkheid is, die moeilijk te rechtvaardigen valt. Dit druist in tegen artikel 23 van de Belgische Grondwet, waarin het recht op een menswaardig leven zoals recht op arbeid, recht op sociale zekerheid, bescherming van de gezondheid en sociale geneeskunde, recht op een behoorlijke huisvesting, recht op de bescherming van een gezond leefmilieu, het recht op culturele en maatschappelijke ontplooiing en het recht op gezinsbijslagen wordt gewaarborgd. Deze fundamentele rechten worden ook bevestigd in het Europees Sociaal Handvest, zoals eerder besproken. (De Belgische Grondwet, z.d.)

2.2.3 Kinderspecifieke materiële deprivatie

Uit gegevens van Statbel, gebaseerd op de SILC-enquête 2021, blijkt dat 12,8% van de Belgische kinderen te maken heeft met materiële deprivatie. Dit houdt in dat zij essentiële zaken zoals stevige schoenen, aangepast speelgoed volgens de leeftijd, gezonde voeding of vakanties missen. Kinderen uit huurdersgezinnen (33,6%), eenoudergezinnen (28,6%), gezinnen met laagopgeleide ouders (36,4%) of waar minimaal één ouder van buiten de EU afkomstig is (32,9%), lopen een groter risico op materiële deprivatie. Regionaal gezien is het probleem het grootst in Brussel (21%), gevolgd door Wallonië (17,3%) en Vlaanderen (8,5%) zie figuur 6 hieronder.

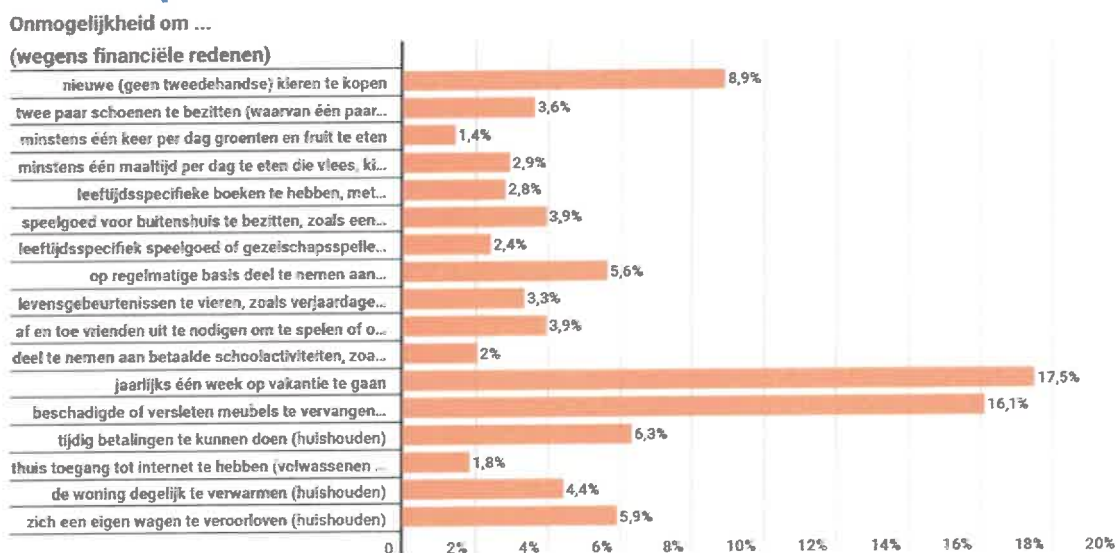
Kinderspecifieke materiële deprivatie

Figuur 6: Statbel: Kinderspecifieke materiële deprivatie (België en gewesten 2021)

Verder zien we in figuur 7 volgens de gegevens van Statbel, gebaseerd op de SILC-enquête 2021 dat wanneer het gezin niet over voldoende middelen beschikt om minimaal drie van de onderstaande essentiële levensbehoeftes te voorzien dat we kunnen spreken dat die kinderen dan worden aanzien dat ze materieel gedepriveerd zijn.

Kinderspecifieke materiële deprivatie - 2021

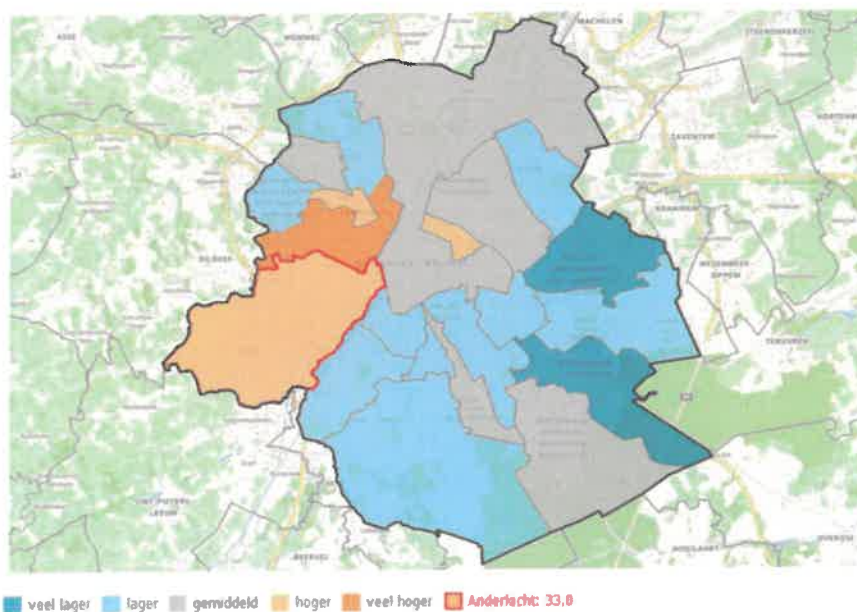

Figuur 7: Statbel: Kinderspecifieke materiële deprivatie (2021), percentage kinderen tussen 0 en 15 jaar

Belgische kinderen ervaren verschillende vormen van materiële deprivatie die hun levenskwaliteit beïnvloeden (zie figuur 7 de percentages van de deprivatie). Door een tekort aan onvoldoende financiële middelen kunnen essentiële zaken ontbreken: zo kan 8,9% van de gezinnen geen nieuwe kleding of zelfs geen tweedehandskledij kopen, en heeft 3,6% geen twee paar stevige schoenen, waarvan minimum één gesloten paar. Heel wat gezinnen slagen er niet in om zich te voorzien van dagelijks gezonde voeding, daaronder verstaan we: dat ze minstens één

keer per dag groeten of fruit kunnen geven aan de kinderen. Daarnaast kan 2,9% van de gezinnen niet dagelijks één maaltijd aanbieden dat vlees, kip, vis of een vegetarisch alternatief bevat. Daarnaast beschikken veel gezinnen niet over leeftijdsadequaate speelgoed of boeken (met uitzondering van schoolboeken), noch over de mogelijkheden om deel te nemen aan buitenschoolse activiteiten zoals sportclubs of jeugdbewegingen, muziek, enz. (5,6%). Ook buitenspeelgoed zoals een fiets, rolschaatsen, skateboard, enz. is vaak niet aanwezig. Voor sommige gezinnen is het zelfs niet mogelijk om verjaardagen of andere belangrijke levensgebeurtenissen te vieren, vrienden thuis uit te nodigen, of deel te nemen aan betaalde schoolactiviteiten zoals excursies. Verder kampen veel huishoudens met grote financiële uitdagingen, zoals het vervangen van meubels (16,1%), het tijdig betalen van rekeningen (6,3%) en het verwarmen van de woning (4,4%). De meest opvallende uitdaging bij gebrek aan financiële mogelijkheden is om jaarlijks één week op vakantie te gaan, wat een groot aandeel van 17,5% van de gezinnen treft.

Als we hieronder op de kaart (figuur 8) kijken, zien we volgens het Agentschap Opgroeien (Kind & Gezin z.d.), dat een meetinstrument heeft ontwikkeld om kansarmoede bij gezinnen met jonge kinderen in beeld te brengen, dat de kansarmoede bij jonge kinderen in Anderlecht in 2023 hoger ligt dan in het Brusselse gewest met een indexcijfer van 33%. Dat wil zeggen dat 33% van de kinderen in Anderlecht werd geboren in armoede in het jaar 2023. Kansarmoede wordt gedefinieerd als een langdurige situatie waarin gezinnen beperkte toegang hebben tot belangrijke levensdomeinen zoals onderwijs, werkgelegenheid en huisvesting. Naast de financiële beperkingen worden ook bredere maatschappelijke risicofactoren meegenomen. Zo maakt de index gebruik van zes bijkomende criteria: **het gezinsinkomen, de werksituatie, de opleidingsgraad van de moeder, de woonsituatie, de gezondheidzorg van het gezin en de ontwikkeling van de kinderen vooral de taalomgeving waar het kind wordt opgevoed.**

Figuur 8: bron via Opgroeien: Kind & Gezin kansarmoede index scores 2023

Hierdoor zien we volgens Geenen, & Corveleyn (2015) dat kinderen die in armoede worden geboren, meestal vanaf het begin een kwetsbare start hebben. Dat ze op verschillende ontwikkelingsdomeinen van in het begin heel fragiel zijn en daarenboven zie we dat die negatieve effecten van armoede zich blijven opstapelen naarmate dat een kind ouder wordt. We zien ook dat de sociale context waarin de kinderen opgroeien een sterke rol speelt waardoor ze familiaal en sociaal kwetsbaar zijn en dat dit wordt getypeerd door een lage kwaliteit van de thuisomgeving en familiale instabiliteit. Hierdoor komen kinderen in armoede vaak in een stressvolle omgeving en weinig vaste omstandigheden terecht. Ernstige omgevingsarmoede en sociale deprivatie kunnen hun neurologische ontwikkeling negatief beïnvloeden waardoor er een verminderde hersenontwikkeling kan plaatsvinden. Een harde en ongevoelige opvoedingsstijl van verzorgers in verschillende omstandigheden kan leiden tot stress en een gebrek aan emotionele steun. Dit verhoogt het risico op ontwikkelingsproblemen en maakt kinderen kwetsbaarder, waardoor een veilige hechtingsrelatie in het gedrag kan komen.

2.2.4 Praktijkgerichte toepassing

Als we dan kijken naar de omgevingsanalyse (punt 1.7), specifiek van de wijk Kuregem (1.7.1) wil ik vooral de nadruk leggen op de kwetsbaarheden die samenhangen met het opgroeien van kinderen in een context van armoede. Vanuit een sociologische invalshoek wil ik het belang aangeven van hoe ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie **niet alleen de ontwikkeling van kinderen kan versterken, maar ook hoe we ouders kunnen ondersteunen in kwetsbare situaties. Kinderen die opgroeien in armoede hebben vaak minder kansen op het gebied van onderwijs, taalontwikkeling en sociale integratie. De kinderopvang speelt hier een belangrijke rol in, want door ouders op die manier te bereiken, kan er via deze weg aan de slag worden gegaan met de precaire socio-economische situatie.** Als opvangvoorziening zijn we een voorziening die doet aan preventieve gezinsondersteuning, waar ouders naar toe komen omdat ze willen dat hun kind wordt opgevangen. Maar het is ook een unieke gelegenheid om niet alleen in die behoefte te voorzien maar integraal te werken en als kinderopvang ons netwerk te kennen zodat we ouders kunnen doorverwijzen. Dit kan alleen maar door **actief samen te werken met ouders, ze te ondersteunen en een stem te geven in het opvoedingsproces. Op die manier kunnen we een veilige en inclusieve omgeving creëren waarin zij zich goed voelen. Wat niet alleen goed is voor de ontwikkeling, maar ook voor de groei van het kind en de ouder. Dit vertrouwen is cruciaal voor het doorbreken van sociaal isolement, het oplossen van taalbarrières en het krachtig maken van een sterker netwerk voor steun. Dit project richt zich op het ondersteunen van deze gezinnen, waarbij de kinderopvang mogelijk een brug is naar meer maatschappelijke participatie en empowerment. En heeft duidelijk een cruciale rol in het ondersteunen van ouders, het tijdig opvangen en signaleren van noden en indien nodig doorverwijzen naar de juiste hulpverleners, zoals OCMW, School, Huis van het Kind, ...**

2.3 Toegankelijke ondersteuningsinitiatieven

We zien hierboven hoe we ouders en kinderen die leven in een kwetsbare situatie kunnen ondersteunen, toch zien we dat het niet alleen belangrijk is om de structurele uitdagingen waarmee zij geconfronteerd worden te begrijpen, maar ook om hen actief toe te leiden naar de juiste hulpverlening. Als we moeten bijschakelen is het wel belangrijk, dat al die voorzieningen toegankelijk zijn. Dit kan enkel wanneer de kinderopvang werkt als een laagdrempelige en vergelijkbare omgeving waarin de ouders ondersteuning vinden. Hier sluiten de 7 B's gelijk op aan, omdat zij het belang aantonen van een toegankelijke en veilige kinderopvang die ouders helpt om netwerkversterkend te gaan werken.

Als tweede invalshoek wou ik het graag hebben over de toegankelijke ondersteuningsinitiatieven. Om de toegang tot diensten en voorzieningen te verbeteren, kan het toegankelijkheidskader van de Zeven B's volgens Vandewaerde et al., (2019) als handig kader worden gebruikt. Dit model identificeert factoren die de doorstroom kunnen bevorderen of belemmeren en omvat de volgende zeven aspecten: **bekendheid, begrijpbaarheid, bruikbaarheid, betrouwbaarheid, beschikbaarheid, bereikbaarheid en betaalbaarheid** (geïnspireerd door o.a. Coussée et al., 2011).

Verschillende B's zijn vaak verbonden met elkaar zoals **Bekendheid en begrijpbaarheid**, bijvoorbeeld nauw samenhangt met hoe goed informatie over een initiatief wordt gedeeld. Als de communicatie onvoldoende duidelijk is, is de **begrijpbaarheid** onvoldoende en kan dit een drempelvorm zijn. Ook **bereikbaarheid** en **beschikbaarheid** beïnvloeden elkaar sterk. Dit betekent dat de verschillende B's in het onderstaande overzicht elkaar vaak overlappen of verwijzingen naar elkaar bevatten. We willen ook laten weten dat in dit onderzoek in 2019 naar toegankelijke gezinsondersteuning we niet in detail alle toegankelijkheidsaspecten voor de PGO-initiatieven hebben bevraagd (Vandewaerde et al., 2019).

Hieronder een kort overzicht van de zeven B's:

2.3.1 *Bekendheid:*

Volgens Opgroeien (z.d., z.p.) betekent **Bekendheid** dat ouders, kinderen en jongeren zich bewust zijn van de beschikbare diensten en hoe zij deze kunnen gebruiken. Het houdt in dat ze de gelegenheid krijgen om met deze diensten in aanraking te komen. Een voorbeeld hiervan is een ruilwinkel die direct bij de ingang van een Huis van het Kind is geplaatst, wat drempelverlagend is om het gebouw binnen te stappen. Dit maakt het voor ouders vanuit hun verschillende achtergronden eenvoudiger om de weg naar de ruilwinkel te vinden. Zo wordt het ook een plaats om elkaar daar te leren kennen.

2.3.1.1 *Bekendheid en gebruik van (in)formele ondersteuningsbronnen*

Volgens Vandewaerde et al. (2019) is bekendheid en gebruik van (in)formele ondersteuningsbronnen ook afhankelijk van:

- **De rol van het informele netwerk:** waaronder we verstaan de familie, vrienden, buren zie het informele netwerk (infra p. 40). Voor veel ouders is het informele netwerk een belangrijke bron van ondersteuning. Zo geeft 84,3% aan, regelmatig met mensen uit hun directe omgeving te praten over (toekomstig) ouderschap en opvoeding. Daarnaast heeft 77,4% iemand uit zijn omgeving om steun te krijgen bij opvoeding en ouderschap. Bovendien ziet driekwart van de ouders het informele netwerk als een zeer succesvolle manier om informatie te verkrijgen over beschikbare hulp- en ondersteuningsdiensten. Voor 55,5% van de ouders staat dit kanaal bovenaan de lijst, terwijl 20,2% het op de tweede plaats zet (Vandewaerde et al., 2019).
- **Kennis en gebruik van formele ondersteuningsbronnen:** Formele ondersteuningsinitiatieven kunnen waardevol zijn voor beide ouders die met een beperkt informeel netwerk als voor ouders met een uitgebreider informeel netwerk. Deze informele netwerken kunnen ouders niet alleen helpen om nieuwe informele verbindingen op te bouwen, maar bieden hen ook concrete ondersteuning. Formele ondersteuningsbronnen kunnen ouders helpen door hen te voorzien van concrete hulp, zoals het verstrekken van informatie, advies, of praktische, materiële en emotionele steun. Daarnaast kunnen ze ouders doorverwijzen naar andere, mogelijk meer geschikte diensten. Zorgprofessionals spelen hier een belangrijke rol in, vooral als het gaat om het doorverwijzen naar de juiste ondersteuningsinitiatieven. Het is essentieel dat zij hun netwerk heel goed kennen en weten welke initiatieven zich waar bevinden en voor wat ze te gebruiken zijn (Vandewaerde et al., 2019).

2.3.1.2 *Informele en formele netwerken*

- **Het informele netwerk:**

Er zijn verschillende soorten netwerken die elk hun eigen functie hebben. Het informele netwerk is vaak het belangrijkste en vormt de basis. Het zijn mensen die nauw verbonden zijn met het gezin bijvoorbeeld familie, vrienden, kennissen, buren, collega's en andere mensen uit de nabije omgeving. Het zijn de mensen met wie je een vertrouwensband hebt of die een zichtbare betekenis voor je zijn. Een belangrijk aspect van het informele netwerk is de mate van sociale herkenning: het gevoel van 'gemeenschap' bepaalt vaak wie je al dan niet tot dit netwerk rekent. De manier waarop mensen elkaar herkennen binnen dit netwerk speelt een rol, vaak is het een kwestie van "van ons" zijn. De sterkte van de banden binnen dit netwerk verschilt per persoon. Met sommige leden van het netwerk is het contact intensiever en frequenter dan met anderen. De aard en frequentie van de interactie kunnen door de tijd heen fluctueren. Sommige relaties kunnen tijdelijk verwateren, maar blijven ook dan belangrijk voor het individu (thuis compagnie, 2014).

- **Het formele netwerk met hulpverleners die komen en gaan:**

Elk gezin kan ook ondersteund worden door een formeel netwerk, dat bestaat uit professionele mensen. Dit netwerk wordt veroorzaakt door relaties die specifiek gericht zijn op een bepaald doel en vaak van tijdelijke aard zijn. We zien dat de steun die maatschappelijk

kwetsbare gezinnen ontvangen vooral afkomstig is van een netwerk van professionals. Het professionele netwerk van een gezin kan op vrijwillige basis tot stand komen, maar in sommige gevallen gaat het om gedwongen of opgelegde contacten. Dit netwerk bestaat vaak uit professionals die niet altijd door het gezin zelf gekozen zijn, wat kan leiden tot verschillende ervaringen en kan dit soms afhankelijkheid creëren. Wanneer zo'n professional wegvalt, kan dat een grote impact hebben op de continuïteit van de geboden zorg en ondersteuning. Veel gezinnen nemen de professional als een belangrijke vertrouwenspersoon, een probleem bij moeilijkheden van complexe situaties. Ouders geven regelmatig aan dat zij hun zorgen praktisch delen met een verzorgende dan met naaste familieleden (thuis compagnie, 2014).

- **Het doel** van onze hulpverlening is om individuen en hun omgeving te ondersteunen in hun netwerk totdat zij in staat zijn om zelfstandig de controle over hun leven terug te nemen. Een essentieel onderdeel hiervan is het inschakelen en versterken van hun eigen persoonlijk netwerk. Het is belangrijk om de mogelijkheden binnen dit netwerk maximaal te benutten (Kenniscentrum Gezinswetenschappen Odisee, 2014).
- **Wederkerigheid in het sociaal netwerk:** Volgens het kenniscentrum Gezinswetenschappen Odisee (2014) kunnen gezinnen niet alleen zelf hulp ontvangen, maar ook een steun zijn voor anderen of zelf instaan voor andere. Het bieden van hulp kan zowel positieve als negatieve gevolgen hebben. Ondanks de lastige of mogelijke nadelen kiezen veel gezinnen er bewust voor om anderen te ondersteunen, zelfs als dit hun eigen situatie ingewikkelder maakt. Deze solidariteit wordt vaak duurzaam door de wens om te geven wat ze zelf ooit hebben gemist, zoals hulp van steun. Buitenstaanders zien daar meestal enkel de gevaren en risico's van. Het anders kijken hierna kan zorgen voor empowerment van de gezinnen. Het zorgen voor iemand anders kan gezinnen een gevoel van betekenis en richting geven, waardoor ze beter met hun eigen situatie kunnen omgaan. Het geeft hen een doel en laat hen zien dat ze iets waardevols bijdragen, zelfs in moeilijke omstandigheden.

2.3.2 Bruikbaarheid:

De **bruikbaarheid** van voorzieningen hangt af van hoe goed ze aansluiten bij de behoeften van ouders, kinderen en jongeren, en of ze daadwerkelijk een verschil maken in hun leven. Ouders en kinderen kunnen echter een andere kijk hebben op wat nuttig is of op de bruikbaarheid ervan dan de basisvoorzieningen of de professionals zelf. Professionals merken soms dat ouders de raad en informatie die ze ontvangen niet altijd direct in de praktijk brengen, waardoor het lijkt alsof ze er niks mee doen. Toch zijn er ook ouders die wel veel waarde hechten aan het contact met andere ouders. Voor hen ligt de werkelijke meerwaarde juist in die sociale interactie en de steun die ze daar effectief uithalen.

Een voorbeeld hiervan is de samenwerking tussen een kinderopvang en een Huis van het Kind binnen het KOALA-project (Kind- en Ouder Activiteiten voor Lokale Armoedebestrijding). Dit

initiatief speelt in op de behoeften van maatschappelijk kwetsbare gezinnen door activiteiten te organiseren die zowel kinderen als ouders samenbrengen. Voor gezinnen die een drempel ervaren naar de kinderopvang maar wel een plek zoeken waar hun kind kan spelen met andere kinderen en ze tevens een plek hebben waar zij andere ouders kunnen leren kennen, bied deze samenwerking, activiteiten aan tussen ouder en kind: zoals bijvoorbeeld voorleessessies, informele gesprekken tijdens het spelen, wandelingen naar de speeltuin of bezoeken aan lokale scholen, ... Door de laagdrempelige werking leren ouders zo de kinderopvang beter kennen. Dit vergroot niet alleen het vertrouwen in de kinderopvang, maar ondersteunt ook sociale verbindingen en empowerment van ouders (Opgroeien, z.d., z.p.).

2.3.3 Betrouwbaarheid

Betrouwbaarheid betekent volgens Opgroeien (z.d., z.p.) dat gezinnen zich geaccepteerd en ondersteund voelen binnen een voorziening, dat ze zich welkom voelen en ergens terecht kunnen als ze iets zouden willen vragen. Het gaat om een respectvolle benadering zonder oordeel te vormen, met een passende, ondersteunende en kwalitatieve begeleiding.

Een voorbeeld hiervan is een kinderopvang dat met een flexibel wenbeleid werkt, voor de opvang van de nieuwe kinderen en ouders. De nieuwe gezinnen krijgen de kans om stap voor stap vertrouwd te raken met de opvang door samen meerdere keren op bezoek te komen en zo gewend te geraken aan de nieuwe omgeving. Het opbouwen van vertrouwen tussen het kind, de ouders en de opvang is een belangrijk doel tijdens de wenperiode. Het aantal wenmomenten wordt aangepast volgens de specifieke behoeften van ouder en kind, zonder vooraf vastgelegde limieten.

2.3.4 Bereikbaarheid:

Wanneer we het hebben over Bereikbaarheid dan betekent dit volgens Opgroeien (z.d., z.p.) dat we zowel kijken naar de fysieke bereikbaarheid, als naar de psychologische benadering van de dienst. Bereikbaarheid wordt mede beïnvloed door de perceptie van ouders, kinderen en jongeren over het aanbod: voelen zij zich aangesproken en vinden het passend bij hun interesse? Daarnaast speelt ook de werkvorm een rol, zoals de keuze voor een vast kantoor of het inzetten van meer flexibele, outreachende benaderingen spelen soms mee, in het bepalen van de bereikbaarheid.

Een voorbeeld hiervan is een kinderopvang dat zorgt voor een bewuste diverse samenstelling van zijn personeelsbeleid. Dit omvat een beleid om medewerkers uit verschillende culturele achtergronden aan te nemen. Dit zorgt ervoor dat ouders zich één kunnen voelen met het team en het gevoel krijgen dat de opvang openstaat voor iedereen wat de toegankelijkheid verhoogt voor ouders waardoor ze het beeld krijgen dat zich sneller welkom voelen.

2.3.5 Begrijpbaarheid:

Volgens Opgroeien (z.d., z.p.) betekent **begrijpbaarheid** dat duidelijke en eerlijke informatie wordt gecommuniceerd. Daarbij wordt rekening gehouden met de meertaligheid en verschillende niveaus van geletterdheid binnen gezinnen. Het inschakelen van tolken indien nodig en het beschikbare stellen van vertalingen dragen bij aan het erkennen van de thuistaal en kunnen bijdragen tot een betere communicatie. Ook is het belangrijk dat richtlijnen en regels van de organisatie zo helder, eenvoudig en transparant mogelijk zijn, zodat ze goed begrijpbaar zijn voor iedereen.

Een voorbeeld hiervan is een kinderopvang die samen met het team visuele communicatiemiddelen heeft ontwikkeld. Zo werden foto's van dagelijkse activiteiten met kinderen en ouders gecombineerd met korte, duidelijke uitspraken die de kernwaarden van de opvang illustreren, om zo de visie op een laagdrempelige manier te delen (Opgroeien, z.d., z.p.).

Volgens Vandewaerde et al. (2019) moeten we, om effectieve ondersteuning aan ouders te kunnen bieden en tegemoet te komen aan hun noden en behoeften, een bredere kijk hebben op taal. Alleen zo kunnen we een aangepaste en duidelijk ondersteuningsantwoord formuleren. Dit kan onder meer door het gebruik van functioneel taalgebruik, het zoeken naar een gemeenschappelijke taal, de inzet van visuele communicatie zoals beeldtaal, of het inschakelen van sociaal tolken. Helaas staan sociale tolken vaak onder druk vanwege beperkte financiële middelen, waardoor creatieve oplossingen nodig zijn. Er zijn momenteel al diverse taalondersteunende initiatieven beschikbaar voor zowel professionals als ouders. Enkele voorbeelden van organisaties zijn Huis van het Nederlands, de Foyer, VGC-taaladviseur.

2.3.6 Beschikbaarheid:

Beschikbaarheid: betekent hoe eenvoudig het is om gebruik te maken van voorzieningen, waaronder een voldoende aanbod, flexibele openingsuren en toegankelijke activiteiten, en hoe flexibel de organisatie hierin is. Het gaat ook om de voorwaarden waaraan mensen moeten voldoen om hulp te ontvangen, de mate waarin medewerkers benaderbaar zijn, en de ruimte die er is voor persoonlijke aandacht en diepgaande gesprekken. Dit kan nodig zijn om de achterliggende hulpvraag helder te krijgen en effectief te beantwoorden (Opgroeien, z.d.).

Volgens Vandewaerde et al. (2019) spelen voor de helft van de ouders bepaalde andere aspecten van toegankelijkheid een belangrijke rol bij het ontvangen van hulp of ondersteuning. Zo geeft 36% van de ouders herhaaldelijk aan het belangrijk te vinden dat zij zonder verplichtingen zomaar kunnen binnen-, en buitenlopen, bv. zonder een afspraak/inschrijving te moeten maken om gebruik te maken van de aangeboden diensten. Daarnaast vindt 55,6% het belangrijk dat medewerkers gemakkelijk te bereiken zijn wanneer er behoefte aan is. Sommige ouders zien digitale oplossingen, zoals e-mail, WhatsApp of online chats, als nuttige aanvullingen om de bereikbaarheid te vergroten, samen met telefonische contactopties.

Ouders geven duidelijk aan de voorkeur te geven aan een clustering van diensten of een locatie waar verschillende voorzieningen dicht bij elkaar te vinden zijn. Daarnaast wordt het als waardevol ervaren om een vaste contactpersoon te hebben binnen de dienstverlening. Dit sluit

aan bij eerdergenoemde voorstellen om verder te bouwen op buurt- of wijkniveau. Vooral voor kwetsbare gezinnen kan dit bijdragen aan een betere toegankelijkheid en doorverwijzing binnen de preventieve gezinsondersteuning (Vandewaerde et al., 2019).

2.3.7 Betaalbaarheid:

Betaalbaarheid gaat vaak over financiële kwesties, zoals de kosten voor lidmaatschap bij jeugdverenigingen van sportclubs, ouderbijdragen in de kinderopvang of opleidingskosten. Toch omvat het concept meer dan alleen geld. Er spelen ook immateriële factoren mee, zoals de lastige vragen die de gezinnen moeten ondergaan, de mate waarin ze persoonlijke informatie moeten delen, en de mogelijke gevolgen als iets niet volgens plan verloopt en welke inspanningen ze ervoor moeten leveren (Opgroeien, z.d., z.p.).

Volgens Opgroeien (z.d., z.p.) blijkt uit een voorbeeld in de kinderopvang dat sommige gezinnen het moeilijk vinden om hun facturen te betalen. Hoewel er opties bestaan, zoals een lager tarief, uitstel van betaling of een afbetalingsplan, zijn veel ouders niet op de hoogte van deze mogelijkheden of voelen ze zich ongemakkelijk om dit bespreekbaar te maken. Om dit aan te pakken, wordt in bepaalde kinderopvangvoorzieningen afgesproken om tijdens het eerste kennismakingsgesprek deze opties onmiddellijk met de ouders te bespreken. Bij vervolgspraken wordt bovendien nagegaan of de financiële situatie van het gezin veranderd is, zodat het tarief waar nodig kan worden herzien en aangepast.

2.3.8 Praktijkgerichte toepassing

Het theoretisch kader van de 7 B's zijn belangrijke pijlers om het principe van ouderparticipatie in de kinderopvang te vergroten. De pijlers zijn namelijk **Bereikbaarheid**, **Beschikbaarheid**, **Betaalbaarheid**, **Betrouwbaarheid**, **Begrijpbaarheid**, **Bruikbaarheid** en **Bekendheid**. Deze aspecten vormen een samenhangend geheel dat richting geeft aan hoe ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie kan worden vergroot en speelt mee in de context van De Klaproos.

In de praktijk blijkt dat elk van deze pijlers specifieke aandachtspunten met zich meebrengt. Zo kan de **Bereikbaarheid** worden vergroot door ouders actief te benaderen en barrières zoals taal en cultuur te overbruggen. Ervoor te zorgen dat we ons openstellen naar de ouders toe en dat er wederkerigheid ontstaat. **Begrijpbaarheid** speelt ook een cruciale rol, omdat duidelijke, transparante en toegankelijke communicatie essentieel is voor het opbouwen van vertrouwen. Daarnaast vraagt de focus op **Betaalbaarheid** en **Beschikbaarheid** om te kijken naar de gezinnen. Doordat wij een trap 3 opvangvoorziening geworden zijn is er een ander beleid rond het aannemen van de kinderen, de kostprijs dat de ouders betalen volgens het inkomstentarium en de behoeften van gezinnen, terwijl de **Betrouwbaarheid** en **Bruikbaarheid** meestal is, hoe ouders de kwaliteit en toegankelijkheid van de kinderopvang ervaren. Tot slot is er de **Bekendheid** van de kinderopvangvoorziening en van medewerkers van groot belang om de ouders het vertrouwen te kunnen geven en het accepteren van de professionaliteit om ook op deze manier aan de behoeften van de ouders te voldoen. Ouders kennen soms helemaal het principe niet van een kinderopvang en weten ook niet wat er van hen verwacht wordt.

Deze analyse van de 7 B's biedt een stevige basis voor de specifieke sterktes en verbeterpunten in De Klaproos verder uit te werken via mijn project. We hopen hiermee het vertrouwen te winnen van de ouders waardoor het welzijn van ouder en kind wordt vergroot. Dit met als doel de ouderbetrokkenheid en de ouderparticipatie op die manier te verhogen en opdat de ouders zich vooral welkom voelen in de kinderopvang.

2.4 Pedagogische invalshoek

Om tot een goede ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie te komen, hebben we al twee invalshoeken besproken namelijk: de sociologische en de organisatorische invalshoek van de opvangvoorzieningen. Uit de twee voorgaande invalshoeken leren we dat we sterke ouders nodig hebben en een veilige hechting, om ervoor te zorgen dat een kind zich optimaal kan ontwikkelen. In dit laatste luik, de pedagogische invalshoek, gaan we dieper in op hoe we onze doelgroep effectief kunnen bereiken. Dit aan de hand van de 4 domeinen, "als cirkels in het water" (de vijvertheorie).

Rutgeerts en Vervaeke (2016) stelt dat het partnerschap tussen gezinnen en kinderopvang al lange tijd een belangrijk uitgangspunt is. In 2014 werd dit officieel vastgelegd in het Pedagogisch Raamwerk, dat de opdracht van kinderopvang beschrijft voor kinderen, gezinnen en de samenleving. Dit raamwerk geldt voor de kinderopvang in Vlaanderen en Brussel en vormt de basis van deze handleiding. Hieronder praktische voorbeelden in de kinderopvang.

2.4.1 Vier domeinen als cirkels in het water

Wat ouders als samenwerking ervaren is verschillend van persoon tot persoon. Het is een proces dat tijd kost en geleidelijk moet worden opgebouwd. Ouders kunnen pas actief meedoen aan activiteiten met anderen wanneer ze zich eerst op hun gemak voelen binnen de opvang. Eens ouder en kind zich goed voelen in de opvang en de basis van vertrouwen wordt gelegd, voelen ze zich ook vrijer om tijdens activiteiten suggesties te doen. Dit proces kun je vergelijken met een vijver waar je een steen in gooit: rond de steen ontstaan er cirkels in het water, die zich langzaam uitbreiden en van klein naar groot gaan. Zo kunnen we ook het ouderbeleid gaan bekijken. Zo zien we dat ouders zich eerst veilig en goed moeten voelen in de eerste cirkel, voordat we kunnen overgaan naar de volgende cirkel en waar we steeds per cirkel kunnen verder werken aan een betere ouderwerking (Rutgeerts, & Vervaeke, 2016).

2.4.1.1 Samen leven: ouders als partner in de opvang van hun eigen kind

Volgens Rutgeerts & Vervaeke (2016) gaat de eerste cirkel vooral over het hebben van een goede relatie met ouders en gaat het vooral om momenten zoals de **wenmomenten**, de **dagelijkse gesprekken bij haal-**, en **brengmomenten**, de **tevredenheidsgesprekken** enz. Hierbij is het

belangrijk dat ouders zich erkend voelen als de belangrijkste opvoeder van hun kind. Als we volgens het systeem van de eerste cirkel werken, dan houden we hier vooral rekening met:

1. Ouders voelen zich gerustgesteld en krijgen vertrouwen wanneer ze zien dat hun kind zich op zijn gemak voelt in de opvang. Wanneer ze zien dat hun kind graag wordt gezien door de kindbegeleiders, waardoor het gelukkig is en zichzelf kan zijn in de opvang.
2. Ouders moeten zelf ervaren dat ze welkom zijn in de kinderopvang en dat er ruimte is om zorgen, vragen en ideeën te delen.

Pas wanneer ouders zich prettig voelen in de opvang en zien dat hun kind het goed doet, kunnen ze worden uitgenodigd om deel te nemen aan activiteiten, om een bredere rol te spelen in de werking van de opvang, waardoor we kunnen overgaan naar de tweede cirkel.

2.4.1.2 Samen doen: ouders als partner in de werking

Als we overgaan naar de tweede cirkel zien we dat de ouders regelmatig worden uitgenodigd om mee te doen aan allerlei **activiteiten, zoals: samen koken, voorlezen, uitstappen begeleiden**, vertalen voor andere ouders van de kinderopvang, hun mening delen op ouderavonden, enz. **we zien als de basis van een goed vertrouwen is gelegd in onze eerste cirkel en ouders en kind zich goed voelen in de opvang dat dat we de meeste ouders kunnen bereiken.** Toch toont iedere ouder zijn betrokkenheid op zijn eigen manier, afhankelijk van persoonlijke en praktische omstandigheden zien we toch dat ouders die zich welkom voelen, zich sneller zullen proberen in zetten om deel te nemen aan de activiteit (Rutgeerts, & Vervat, 2016).

2.4.1.3 Samen denken en beslissen: ouders als partners in het opvangbeleid

Daarna komen we in onze derde cirkel terecht en volgens Rutgeerts & Vervat (2016) gaat deze cirkel vooral om het **informer en betrekken van ouders bij de kinderopvang en zelf zover dat ouders kunnen meedenken en beslissen over sommige dingen.** Dit kan over verschillende onderwerpen gaan zoals het aankleden of vernieuwen van de buitenruimte of het zelf organiseren van een activiteit, voorstellen van nieuwe aankopen, nieuwe ideeën geven voor de menu, enz. soms leidt dit tot nieuwe initiatieven. Toch zien we ook dat er op bepaalde zaken wel wordt vastgehouden aan de eigen visie en ouders hierover worden geïnformeerd zoals bv. het opnamebeleid waarom kwetsbare gezinnen ook een plaats in de kinderopvang verdienen. Hier zien we dat deze derde cirkel nog verder gaat dan meedoen met een bepaalde activiteit en dat het hier vooral gaat om samen mee te denken en beslissingen te nemen over de opvang zelf. (Rutgeerts, & Vervat, 2016).

2.4.1.4 Samen actie ondernemen in de wijk: ouders als partner in het sociale weefsel

Als vierde cirkel kunnen we verder kijken en gaan we ons netwerk versterken door in de buurt verder uit te breiden. Volgens Rutgeerts & Vervat (2016) zien we dat als ouders genieten van hun betrokkenheid in de opvang en deze goed verbonden is met de wijk dat die participatie zich kan uitbreiden naar de bredere samenleving. Zo kan een ouder boeken lenen uit de bibliotheek voor

de opvang of nieuwe kleuters en hun ouders mee begeleiden op school. Ook buurtbewoners kunnen uitgenodigd worden voor een feest in de kinderopvang waardoor ze deze beter leren kennen en zo op hun manier hun steentje willen bijdragen door bv. voor de dieren te zorgen tijdens vakanties of groenten uit hun tuin te delen, enz. Deze samenwerking versterkt de band met de buurt. We zien ook dat de vorige drie cirkel hierdoor ook kunnen versterkt worden door de wederzijdse samenwerkingen waardoor dat kinderen en ouders zich meer welkom voelen in de kinderopvangvoorziening en in de buurt.

2.4.2 Praktische voorbeelden

2.4.2.1 Samen de opvoeding gestalte geven

Kinderopvang bouwt voort op de opvoeding binnen het gezin en doet dit in overleg met de ouders. Medewerkers investeren in een voortdurende uitwisseling met gezinnen, waarbij zowel vaders als moeders actief worden betrokken. Op deze manier krijgen ze een beter beeld van de sociale en culturele omgeving waarin kinderen opgroeien, en kunnen ze de opvoedkundige aanpak van het gezin meenemen in hun eigen handelen. Het pedagogisch handelen van medewerkers wordt afgestemd op de ideeën van ouders en staat niet los van hun opvattingen. Dit betekent echter niet dat de kinderopvang zomaar de wensen van ouders uitvoert er wordt een dialoog gevoerd waarin beide partijen hun opvoedkundige visies en wensen afstemmen met onderling akkoord (Rutgeerts, & Vervat, 2016).

2.4.2.2 Verbreden van de gezinsopvoeding

Kinderopvang vormt een aanvulling op de opvoeding binnen het gezin. Het is een plek waar kinderen de kans krijgen om de wereld buiten het gezin te verkennen, spelen met leeftijdsgenoten, andere volwassenen ontmoeten, leren omgaan met een groepsdynamiek, soms kennis maken met andere talen, enz. Het biedt een opvoedingsomgeving waarin kinderen andere ervaringen opdoen dan thuis. Voor ouders biedt de kinderopvang een waardevol contactpunt met professionals die hun kinderen goed kennen. Hier kunnen ze terecht voor advies, het delen van zorgen, en zo hun kinderen op een andere manier leren kennen. Kinderopvang gaat verder dan enkel materiële ondersteuning voor gezinnen, maar is ook een bron van informationele, sociale en emotionele ondersteuning (Rutgeerts, & Vervat, 2016).

2.4.2.3 Maatschappelijke participatie mogelijk maken

Volgens Rutgeerts & Vervat (2016) biedt de kinderopvang ouders de mogelijkheid om gezinstaken te combineren met maatschappelijke activiteiten zoals werk, studie, vrijwilligerswerk mantelzorg, enz. Hierdoor is er meer flexibiliteit in de gezinnen en draagt kinderopvang bij aan hun participatie en persoonlijke ontwikkeling in de samenleving.

2.4.2.4 Erkennen van en bijdragen tot verbondenheid

Door de kinderopvang krijgen ouders de mogelijkheid om in contact te komen met medewerkers en andere ouders van leeftijdsgenootjes, wat een waardevolle bron van steun en informatie kan zijn. Deze interacties kunnen bijdragen aan het opbouwen van wederzijdse communicatie, solidariteit, verbondenheid en een ruimer netwerk. Dit ondersteunt niet alleen de sociale betrokkenheid van ouders, maar ook hun integratie in de omgeving. Medewerkers spelen een belangrijke rol door aandacht te hebben voor de ervaringen en perspectieven van ouders, inclusief hoe zij de feedback van anderen op hun opvoedingsstijl ervaren (Rutgeerts, & Vervat, 2016).

2.4.2.5 Competente gezinnen

Ouders stellen het welzijn van hun kind altijd op de eerste plaats, waarop medewerkers voortbouwen door de kracht van het gezin centraal te stellen. Samen met ouders dragen zij bij, bij de opvoeding en ontwikkeling van hun kind gericht op de toekomst ervan. Hierbij erkennen medewerkers de unieke rol van ouders als de belangrijkste opvoeders en accepteren hen met respect en begrip (Rutgeerts, & Vervat, 2016).

2.4.2.6 Wederkerige relaties

Volgens Rutgeerts & Vervat (2016) is de opvoeding in de kinderopvang verschillend van die thuis. Om een goede samenwerking te realiseren, werken medewerkers en gezinnen samen aan een relatie van wederzijds respect. Dit is een continu proces, dat vraagt om open communicatie en erkenning van elkaars ervaringen. Wanneer ouders zich erkend voelen en er ruimte is voor open en eerlijke communicatie, kan er samen gewerkt worden aan een betekenisvolle ervaring in de kinderopvang. De basis van deze samenwerking ligt bij de medewerkers.

2.4.2.7 Mensen verbinden

Ouders kunnen volgens Rutgeerts & Vervat (2016) veel steun en informatie vinden bij de informele contacten tussen ouders met kinderen van dezelfde leeftijd. De kinderopvang biedt een plek waar deze gemakkelijk gelegd kunnen worden.

2.4.2.8 Medewerkers en gezinnen leren elkaar kennen

Opvangvoorzieningen stellen een wenperiode in zodat zowel medewerkers als ouders en kinderen elkaar kunnen leren kennen. Tijdens deze periode kunnen ouders hun vragen, wensen en zorgen delen, terwijl medewerkers de opvoedingsgewoonten van de ouders verkennen. Zo leren ouders de werking van de kinderopvang kennen, de andere kinderen en de medewerkers (Rutgeerts, & Vervat, 2016).

2.4.2.9 *Inspraak van een systematisch overleg met gezinnen*

Ook na de wenperiode kunnen ouders steeds in de kinderopvang terecht met hun vragen, zorgen, wensen en bemerkingen. Het opvoeden van kinderen vraagt een blijvende samenwerking tussen ouders en medewerkers waarin inspraak en respect centraal staan. Ouders blijven de hoofdopvoeders en hebben vaak een eigen visie op opvoeding, die kan afwijken van die van anderen. Medewerkers spelen een belangrijke rol door open te staan voor deze verschillen en hiermee met zorg en begrip te handelen. Als er voor een aanpak gegaan wordt, wordt deze afgestemd op de behoefte van het kind en worden de ouders geïnformeerd en de aanpak besproken en bekeken hoe het kind zich hierbij voelt. Een goede, kwaliteitsvolle opvang voor elk kind kan enkel ontstaan door regelmatig overleg en met inspraak van de ouders (Rutgeerts, & Vervaeke, 2016).

2.4.3 *Praktijkgerichte toepassing*

De pedagogische invalshoek biedt een sterk theoretisch kader om ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie op te bouwen, vooral bij anderstalige ouders in een kwetsbare situatie. Het model van de vier domeinen als cirkels in het water (de vijvertheorie): **samen leven, samen doen, samen denken & beslissen en samen actie ondernemen in de wijk** beschrijft hoe ouders stapsgewijs kunnen groeien in hun betrokkenheid, vanuit een relatie van vertrouwen, erkenning en verbondenheid.

In de eerste cirkel: “**samen leven**”, draait het om het **opbouwen van een basisrelatie** tussen de ouders en de kinderopvang. Het is **essentieel dat ouders zich welkom, gehoord, gerustgesteld en erkend voelen in de opvang, als eerste opvoeder van hun kind**. Echte ouderbetrokkenheid begint bij de **dagelijkse interactie tussen de ouders en de kinderopvang** zoals de warme wemmomenten, breng-, en haalmomenten, laagdrempelige-, informele gesprekken, **Dit sluit nauw aan bij de doelstelling van De Klaproos, om een toegankelijke en veilige omgeving te creëren waarin het welzijn van zowel ouder als kind centraal staat.**

Vanuit deze basis kunnen we evolueren naar: “**samen doen**” en kunnen ouders op een **informele en laagdrempelige manier betrokken worden via ouder-kind activiteiten zowel binnen als buiten de kinderopvang** zoals koken, voorlezen, deelnemen aan uitstappen, deelname aan dagelijkse routines of het delen van eigen talenten, **Wanneer ouders zich gewaardeerd voelen en hun stem gehoord wordt, groeit hun zelfvertrouwen en bereidheid om verder te participeren. Dit versterkt niet alleen hun eigen positie, maar ook hun netwerk wat belangrijk is voor kwetsbare gezinnen.**

De latere cirkels: “**samen denken & beslissen**” en “**samen actie ondernemen in de wijk**” geven aan hoe ouderparticipatie verder kan groeien naar beleidsmatige betrokkenheid en wijkgerichte samenwerking. **Dit biedt kansen om bruggen te slaan met externe lokale partners zoals Huis van**

het Kind, bibliotheken, buurtinitiatieven, wat direct aansluit bij de doelstelling om ouders toe te leiden naar versterkte netwerken waardoor ouders ook buiten de opvang actief worden.

Deze pedagogische benadering toont aan dat ouderparticipatie niet los staat van de pedagogische opdracht van de kinderopvang, maar er net een essentieel onderdeel van is. Kinderen hebben baat bij sterke, betrokken ouders en een veilige hechting. Door als **opvangvoorziening hierin bewust te investeren, wordt het kind ondersteund in zijn ontwikkelingskansen, maar ook het gezin en de buurt errond.**

Deze pedagogische invalshoek vormt een waardevolle aanvulling op de sociologische en de toegankelijke ondersteuningsinitiatieven en vormt de basis voor de concrete ouderactiviteiten die ik in fase 3 verder uitwerk met als eindresultaat mijn doelstellingen te verbeteren, waardoor ik ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie bij anderstalige ouders in een kwetsbare situatie wil verhogen. De nadruk ligt hierbij bij het zorgen voor een laagdrempelig, warm onthaal waardoor ouders vertrouwen opbouwen om het welzijn van de kinderen en de ouders te verhogen. Wat helemaal overeenkomt met de vier domeinen als cirkels in het water. We moeten beginnen met de basis, die overeenkomt met “samen leven”, en van daaruit verder groeien, zodat ouders actief betrokken raken zowel bij de kinderopvangvoorziening als daarbuiten.

Hoofdstuk 3 Project

3.1 Inleiding: Uitvoering van het ouderparticipatieproject in Kinderdagverblijf De Klaproos

Door mijn 25 jaar werkervaring in de kinderopvang waaronder acht jaar als hoofdbegeleidster, heb ik zelf kunnen vaststellen dat er weinig of geen ouderbetrokkenheid of ouderparticipatie is in kinderdagverblijf De Klaproos gelegen in de wijk Kuregem. Vandaar dat mijn centrale onderzoeksvraag in dit project luidde: **"Hoe kunnen we in het kinderdagverblijf De Klaproos de ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie van anderstalige ouders in een kwetsbare situatie verhogen?"**

In fase 1 van dit project werd duidelijk dat anderstalige ouders in een kwetsbare situatie in De Klaproos drempels ervaren om betrokken te zijn bij de opvang van hun kind. Uit de omgevingsanalyse, gesprekken met ouders en professionals komen factoren aan bod zoals taalbarrières, culturele verschillen en beperkte tot geen toegang tot ondersteunende netwerken, ... wat allemaal hun betrokkenheid kan bemoeilijken. **Uit de omgevingsanalyse en de interviews met ouders en professionals onthoud ik dat we vooral moeten zorgen voor een open houding en toegankelijke communicatie en cultuur sensitief en empowerment moeten werken. Om deze uitdagingen aan te pakken, richt dit project zich op het versterken van ouderparticipatie door een toegankelijke en inclusieve omgeving te creëren waarin ouders zich welkom voelen en actief kunnen bijdragen aan die samenwerking. Daarvoor werden drie doelstellingen geformuleerd:**

- **Het verhogen van het welzijn van kinderen en ouders uit kwetsbare, anderstalige gezinnen in Kinderdagverblijf De Klaproos door het creëren van een toegankelijke omgeving om zo de ontwikkelingskansen van het kind te vrijwaren.**
- **Het ontdekken van de uitdagingen waar Kinderdagverblijf De Klaproos mee geconfronteerd wordt bij het opvangen van kinderen uit kwetsbare en anderstalige gezinnen, met focus op taalondersteuning en culturele verschillen.**
- **Het verlagen van drempels, ons open stellen om het vertrouwen van kwetsbare, anderstalige ouders en kinderen op te bouwen, zodat zij zich ondersteund voelen binnen Kinderdagverblijf De Klaproos en beter kunnen worden doorverwezen naar externe partners ter versterking van hun netwerk.**

Om deze doelstellingen vorm te geven, heb ik gekozen om in fase twee, deze drie theoretische invalshoeken verder uit te werken:

1. **De sociologische invalshoek:** waarin we het belang zien van sociale uitsluiting, armoede en het opbouwen van vertrouwen voor kwetsbare gezinnen.
2. **De toegankelijke ondersteuningsinitiatieven:** gebaseerd op de "7 B's van toegankelijkheid", die handvatten bieden om de drempels tot ouderparticipatie in de opvang te verlagen en om de toegankelijkheid naar de kinderopvang te verhogen.
3. **De pedagogische invalshoek:** met de vier domeinen als cirkels in het water die aangeeft hoe ouders vanuit een veilige basisrelatie stapsgewijs kunnen doorgroeien naar structurele betrokkenheid, inspraak en wijkgerichte participatie van samen leven naar

samen doen, samen denken en beslissen en uiteindelijk samen actie ondernemen in de buurt.

De theoretische kaders leren me wat armoede en deprivatie zijn, hoe belangrijk het is dat de kinderopvang toegankelijk is volgens de 7 B's, en hoe we stapsgewijs verder moeten werken met de ouders volgens het model van de vier domeinen als cirkels in het water. **Deze theoretische kaders vormen samen de bouwstenen voor mijn aanpak in mij project. Wat ik vooral wil meenemen naar fase drie, is het pedagogische model met de vier domeinen als cirkels in het water, dat een leidraad zal vormen voor de ouder-kind activiteiten die ik wil implementeren in de laatste fase.**

De focus ligt op het **organiseren van laagdrempelige, verbindende ouder-kindactiviteiten**, zoals inspirerende ontmoetingsmomenten, creatieve sessies, workshops en samenwerking met externe partners zoals Huis van het Kind en Cultureghem. Deze activiteiten zijn geïnspireerd op het pedagogisch model van geleidelijke betrokkenheid en op principes van cultuursensitief en netwerkversterkend werken. In wat volgt beschrijf ik hoe dit traject in de praktijk wordt toegepast. Ik geef een overzicht van de gekozen acties, de wijze waarop ze tot stand kwamen, en hoe ze bijdragen aan het bereiken van mijn veranderingsdoelen.

Vanuit deze overtuiging ontwikkel ik in fase 3 een **projectplan** dat bestaat uit **twee praktijkgerichte prototypes**:

1. Een ouderatelier **binnen** de kinderopvang: dit richt zich op onthaal, ontmoeting, participatie in de werking en versterking van de ouder-kindrelatie.
2. Een ouderatelier **buiten** de kinderopvang: in samenwerking met Huis van het Kind en buurtorganisaties, met als doel netwerkversterking, kennismaking met bredere ondersteuningsmogelijkheden en maatschappelijke participatie.

Over beide prototypes, zowel de ouderateliers binnen de kinderopvang als die buiten de kinderopvangvoorziening werd intensief gebrainstormd binnen het projectteam. Tijdens verschillende overlegmomenten brachten de kinderbegeleiders, de pedagogische ondersteuner, de maatschappelijk werker en externe partners zoals Huis van het Kind hun ideeën aan. Samen dachten we na over mogelijke activiteiten, doelstellingen en praktische uitwerkingen.

De activiteiten **werden ontwikkeld** en aangepast in functie van de kinderopvang en ouders en kinderen van De Klaproos. Tijdens **de uitvoering** van de activiteiten werd **actief geëvalueerd**, ervaringen en observaties werden besproken in het projectteam, waardoor de activiteiten systematisch werden bijgestuurd en verbeterd.

Zo ontstond een cyclisch proces van ontwerpen, uitproberen, verzamelen van feedback en verfijnen, waarbij het hele team actief betrokken bleef.

Op die manier werk ik toe naar **twee duurzame producten** die structureel ingebed kunnen worden in de werking van De Klaproos en het netwerk van Huis van het Kind Anderlecht en Kuregem. Mijn aanpak is gebaseerd op design thinking: ik experimenteer, observeer, stuur bij en werk zo stap voor stap aan een model dat kan toegepast worden in de praktijk.

In wat volgt beschrijf ik de concrete acties, hoe die tot stand kwamen, welke evolutie ze doormaakten en op welke manier ze bijdragen aan de geformuleerde veranderingsdoelen. Het

suggestiedoel is een **haalbaar, duurzaam en suggestief voorstel voor ouderparticipatie**, afgestemd op de noden van anderstalige gezinnen in een kwetsbare situatie. Het is de bedoeling om dit structureel op te nemen in de werking van de kinderopvang alsook in het netwerk van Huis van het Kind Anderlecht en Kuregem.

3.2 Projectbeschrijving

In de derde fase beschrijf ik hoe ik mijn veranderingenvoorstellen concreet heb uitgewerkt in de praktijk. Op basis van de verzamelde gegevens uit de omgevingsanalyse, interviews met ouders en professionals en het theoretisch kader heb ik ervoor gekozen om **twee praktijkgerichte prototypes te ontwikkelen**.

Enerzijds richt ik mij als eerste prototype **op laagdrempelige ontmoetingsmomenten en ouder-kind activiteiten binnen het kinderdagverblijf**, die bijdragen tot het **creëren van een toegankelijke omgeving en het openstellen voor diverse culturele verschillen**. Door deze acties wordt **vertrouwen opgebouwd via een heldere en transparante communicatie**, met als doel het **welzijn van ouder en kind te verhogen**.

Als tweede prototype richt ik mij **op laagdrempelige ontmoetingsmomenten en verbindende ouder-kind activiteiten buiten het kinderdagverblijf in samenwerking met Huis van het Kind Anderlecht en Kuregem**, als eveneens partners van het LGN-netwerk Anderlecht (lokaal gericht netwerk) zoals Cultureghem met **oog op netwerkversterking en maatschappelijke participatie**.

Tevens is het de bedoeling om dit stapsgewijs op te starten zoals de 'vier domeinen als cirkels in het water'. Hiervoor doorlopen we een stappenplan om de ouderbetrokkenheid te vergroten. Het project situeert zich vooral tussen de twee eerste cirkels samen leven en samen doen. Onze stappen hierin zijn:

- Stap 1: Het creëren van een open houding, waardoor ouders zich welkom voelen
- Stap 2: De kinderopvang beter leren kennen met een beter contact tussen ouders, personeel en de afdelingen beter leren kennen
- Stap 3: Mee doen met de ouder-kind activiteiten
- Stap 4: Ouders het vertrouwen geven zodat ze ook bereid zijn om deel te nemen aan activiteiten buiten het kinderdagverblijf, en zo zowel hun informeel als formeel netwerk kunnen versterken

Deze activiteiten kaderen in een cyclisch proces van experimenteren, observeren en bijsturen. Mijn doel is om via herhaling en verfijning te komen **tot twee werkbare prototypes die duurzaam ingebed kunnen worden in de werking van De Klaproos en in het netwerk rond kwetsbare gezinnen** zodat de andere kinderopvangvoorzieningen van de gemeente Anderlecht dit ook kunnen implementeren. Tevens wil ik met deze twee prototypes ervoor zorgen dat er een blijvende samenwerking ontstaat met onze externe partners.

3.2.1 Projectteam en rolverdeling

Ikzelf nam de trekkersrol op binnen dit traject. Vanuit deze rol was ik verantwoordelijk voor het opzetten en het coördineren van het project, het aanvragen van het mandaat bij de directeur en de schepenen van het gemeentebestuur, en het samenstellen van een projectteam. Het was mijn taak om een planning op te maken, voor de laagdrempelige ouder-kindactiviteiten en iedereen op de hoogte te brengen van deze ouder-kindactiviteiten. Deze activiteiten zijn voortgekomen uit de omgevingsanalyse en het theoretisch kader. Vervolgens was ik verantwoordelijk voor het plannen, uitvoeren, coördineren, bijsturen en evalueren van deze activiteiten (zie bijlage uitgebreid projectplan 1).

In het kernteam werkte ik nauw samen met mijn collega's uit De Klaproos waaronder de kindbegeleidsters, de pedagogische ondersteuner, maatschappelijk werker, het diensthoofd, de coördinator en de administratieve cel die mij ondersteuning gaven bij het organiseren, uitvoeren en reflecteren van alle activiteiten binnen de kinderopvang om zo bij te sturen en te experimenteren met de verschillende activiteiten.

Daarnaast is er een nauwe samenwerking ontstaan met Huis van het Kind Anderlecht en Kuregem met vooral de coördinator en stafmedewerker die meegeholpen hebben bij het voorbereiden en organiseren van activiteiten buiten de kinderopvang.

Ik heb ook externe partners aangesproken vanuit het LGN-netwerk Anderlecht om hun diensten open te stellen naar onze ouders toe zoals Cultureghem om ouders in contact te brengen met het bredere netwerk. Elk van deze actoren leverde op hun eigen manier input bij het ontwerp van de prototypes buiten de kinderopvang en bij de uitvoering van de ouderactiviteiten.

Tussen de verschillende projectteams was ik steeds de leider die de vergaderingen heb georganiseerd en de briefings heb gedaan van de verschillende activiteiten, alsook de bijsturingen om door te gaan naar een volgende activiteit. Doordat het om twee verschillende prototypes ging, was dit bijna niet mogelijk om het volledige team bij elkaar te krijgen.

3.2.2 Overzicht van het tot stand komen van het project

3.2.3 Projectverloop

Door mijn jarenlange ervaring als kindbegeleidster en sinds 2017 als hoofdbegeleidster in kinderdagverblijf De Klaproos, gelegen in de diverse wijk Kuregem-Dauw, heb ik van dichtbij ervaren en zelf kunnen vaststellen dat er heel wat drempels zijn om ook anderstalige ouders in een kwetsbare situatie te bereiken. De ouderbetrokkenheid en de ouderparticipatie in kinderdagverblijf De Klaproos staat op een heel laag niveau. Het project werd stapsgewijs opgebouwd en verliep in verschillende fasen (zie punt 3.2.2)

Nog voor dit project startte heb ik naar aanleiding van mijn vaststellingen, eerst een voorstel gedaan bij de collega's en afgetoetst wat ze van zo'n project zouden vinden om gezamenlijk te werken aan onze visie van ouderbetrokkenheid en de ouderparticipatie. Met dit voorstel ben ik naar de organisatie Huis van het Kind Anderlecht en Kuregem gegaan om ook daar mijn project voor te stellen en om te kijken of er eventueel een samenwerking kon ontstaan. Alsook heb ik een afspraak gemaakt met de directeur en de schepenen van de gemeente Anderlecht om na te gaan of er een project mocht opgestart worden in het kinderdagverblijf De Klaproos en dit in samenwerking met Huis van het Kind Anderlecht en Kuregem. Na goedkeuring van de directeur heb ik hiervoor een mandaat over ouderparticipatie opgesteld en heb ook een positief antwoord gekregen van het college Anderlecht. Nu kon pas mijn project van start gaan (zie bijlage 1: gedetailleerde bespreking in het projectplan):

Probleemverkenning:

Anderstalige ouders in een kwetsbare situatie participeren weinig in de werking van de kinderopvang.

Oriëntatie:

- 🔍 Het project startte met een omgevingsanalyse. In deze eerste fase werden de eerste stappen gezet, waarin ik via observaties, gesprekken met collega's, interviews met ouders en externe professionals de noden, drempels en bestaande kansen voor ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie in kaart heb gebracht met als besluit **zorgen voor een open houding en toegankelijke communicatie, cultuur sensitief en empowerment werken. Om deze uitdagingen aan te pakken**
- 📚 Deze inzichten heb ik daarna verwerkt in het theoretisch kader (fase 2) die leren me wat armoede en deprivatie is, hoe belangrijk het is dat de kinderopvang toegankelijk is volgens de 7 B's en dat we stapsgewijs verder moeten werken met de ouders volgens het model van de vier domeinen als cirkels in het water. **Deze theoretische kaders vormen samen de bouwstenen voor mijn aanpak in mij praktijkgerichte bachelorproef.**

Veranderingsdoelen opgesteld:

Vanuit de omgevingsanalyse en het theoretisch kader werd er vooral vanuit gegaan hoe we de ouderbetrokkenheid en de ouderparticipatie konden versterken bij anderstalige ouders in een kwetsbare situatie. Aan de hand van deze vraagstelling zijn volgende doelstellingen aan bod gekomen

- Verhogen van het welzijn van ouder en kind → om zo de ontwikkelingskansen van het kind te vrijwaren
- Toegankelijk zijn → ons open stellen dat ouders zich ondersteund voelen → met focus op culturele sensitieve verschillen en taalondersteuning
- Verlagen van drempels → vertrouwen opbouwen
- Doorverwijzen naar externe partners ter versterking van het netwerk

Vanuit deze veranderingsdoelen hebben we twee prototypes ontwikkeld:

1. Ouder-kindactiviteiten binnen het kinderdagverblijf.
2. Ouder-kindactiviteiten buiten het kinderdagverblijf.

Het doel was om via deze twee prototypes de ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie te verhogen, ouders met elkaar in contact brengen en hun netwerk te vergroten en dit door zo laagdrempelig mogelijk te werken. De ontworpen prototypes sloten aan bij wat professionals ons meegaven als tips en wat ouders aangaven nodig te hebben: ontmoeting, herkenning, duidelijke communicatie en ruimte om op hun eigen tempo te participeren.

Implementatie in de praktijk:

De concrete uitrol van het project gebeurde tussen februari en april 2025. Tijdens deze fase werden tweewekelijk ouder-kindactiviteiten georganiseerd, waaronder koffiemomenten, knutselactiviteiten, thematische infomomenten en gezamenlijke uitstappen naar Medikuregem en Cultureghem met onze partner Huis van het Kind Anderlecht en Kuregem. De bedoeling was om deze activiteiten afwisselend binnen en buiten de kinderopvang te laten plaatsvinden, zodat ouders zowel hun weg vonden naar de kinderopvang als naar externe initiatieven. Wat we probeerden te realiseren, zoals besproken in de vier domeinen als cirkels in het water, was vooral werken aan de eerste twee cirkels. Met als uitgangspunt het samen leven en samen doen. Het belangrijkste doel was dat ouders elkaar en het personeel van de kinderopvang beter leerden kennen, waardoor hun vertrouwen in de opvang merkbaar groeide. Hierdoor konden we het welzijn van ouder en kind versterken en geleidelijk overgaan naar de tweede cirkel namelijk het samen doen. Op die manier maakten ouders ook kennis met externe netwerkpartners buiten de kinderopvang.

Bijsturen:

Deze fase stond in het teken van finetunen op basis van feedback en observaties. Na elke activiteit hebben we met het projectteam een briefing gehouden en feedback gevraagd aan collega's, ouders, partners en aan de hand van die observaties en feedback heel flexibel te werk gegaan om mee verder aan de slag te gegaan. Tijdens dit proces werden enkele zaken bijgestuurd:

- Zo bleek de communicatie naar ouders soms te laat en onvoldoende duidelijk. Hierdoor werd de communicatie naar ouders aangepast:
 - Uitnodigingen werden eenvoudiger geformuleerd,
 - Visueler gemaakt
 - Vroeger verspreid.
 - En vooral zijn we overgegaan naar mondelinge communicatie omdat we gezien hebben dat die veel beter werkt dan de schriftelijke communicatie
- Ouders vroegen achter een WhatsApp-groep om vlottere communicatie, herinneringen van tijdstippen of het verspreiden van foto's mogelijk te maken maar door het beleid van de gemeente Anderlecht en de GDPR-wetgeving (General Data Protection Regulation) omtrent het verspreiden van foto's is dit nog niet gelukt → we zien dat het opstarten van een WhatsApp-groep:
 - Dat dit echt heel dichtbij is en echt op maat van die gezinnen.
 - We zouden rekening houden met de toestemming van iedereen en met de regels van de kinderopvang.
 - Misschien is het iets voor in de toekomst?
 - Het is ook een vraag waarin we het hadden in de omgevingsanalyse en dat door andere professionals als superbelangrijk wordt aanzien als communicatiemiddel → vb. met een klein formulier waarin de ouders de toestemming geven waarin ze worden opgenomen in een gesloten WhatsApp-groep → het woord gesloten WhatsApp-groep is hier heel belangrijk.
 - Het onderwerp is besproken in ons projectteam waar ook mensen van de dienst beleid bijzitten alsook met de externe mensen van het projectteam maar nog niet voorgelegd aan de directeur en de schepenen waardoor we nog geen toelating hebben gekregen.
 - Bij de eindevaluatie en het doorgeven van het verslag om duurzaam aan de slag te gaan dit voorleggen aan de directeur, de cel beleid en de schepenen waardoor dit in een college zou kunnen worden uitgeschreven en in de toekomst zou kunnen veranderen.
- Tijdstippen van activiteiten werden afgestemd op de beschikbaarheid van ouders door de enquête, met afwisselend zowel voormiddag- en namiddagmomenten en verschillende tijden om zoveel mogelijk tegemoet te komen aan de noden van de ouders.
- Voor afspraken te maken met Huis van het Kind hebben we wel een WhatsApp-groep gemaakt onder de professionals om beter ons aanbod en agenda's op elkaar af te stemmen

Door rekening te houden met de feedback en kleine aanpassingen te doen hebben we gezien dat door herhaling van onze activiteiten het vertrouwen merkbaar is toegenomen en de ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie merkkelijk is verhoogd.

Verduurzamen:

In deze laatste fase werden de meest succesvolle elementen van de activiteiten gebundeld tot twee heldere prototypes: één de ouderactiviteiten binnen het kinderdagverblijf en twee de activiteiten buiten het kinderdagverblijf in samenwerking met Huis van het Kind Anderlecht en Kuregem. Er werd gewerkt aan een voorstel om deze activiteiten te verankeren in de reguliere werking van De Klaproos. Dit voorstel werd besproken met het team en netwerkpartners, met oog op een duurzame inbedding. Bovendien leidde het traject tot een bredere bewustwording bij het team over het belang van structurele ouderbetrokkenheid. Zo werden de Ziko-VO's (Zelf-evaluatie-instrument voor welbevinden en betrokkenheid van kinderen in de opvang) opnieuw opgestart en zijn er voor het eerst oudercontacten georganiseerd. Deze oudercontactmomenten zijn formeel ingebed in de werking, maar worden op een warme, open manier gevoerd, zodat ouders zich betrokken en welkom voelen. Hiermee groeide niet alleen het vertrouwen bij ouders, maar werd ook de interne werking van De Klaproos versterkt. Ik hoop ook een goede bachelorproef te maken en de directeur, diensthoofd en de schepenen te kunnen overtuigen met mijn werk om zo het project te kunnen verduurzamen naar de andere kinderopvang van de gemeente Anderlecht en laten tonen hoe belangrijk die ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie is om het welzijn van ouder en kind te bevorderen.

In wat volgt beschrijf ik de twee uitgewerkte prototypes die tijdens het project ontworpen, uitgetest en bijgestuurd werden. Elk prototype bevat concrete ouderactiviteiten die op verschillende momenten in het traject werden ingezet.

3.2.3.1 Ouderactiviteiten binnen het kinderdagverblijf De Klaproos

Binnen het kinderdagverblijf De Klaproos werden verschillende laagdrempelige ouderactiviteiten opgezet met als doel ontmoeting, vertrouwen en betrokkenheid te versterken. Dit prototype richtte zich op het creëren van een warme, herkenbare omgeving waarin ouders op hun eigen tempo kunnen instappen. Deze activiteiten bevinden zich binnen de eerste en tweede cirkel van ouderbetrokkenheid *samen leven* en *samen doen*. Voorbeelden van deze activiteiten zijn:

- Op dinsdag 11 februari 2025 organiseerden we onze allereerste activiteit: **“een Koffiekletsmoment tijdens het brengmomenten van de kinderen”** in de inkomruimte van de opvang. Ouders werden uitgenodigd om na het afzetten van hun kind, nog even te blijven voor een informeel babbelmomentje met een kopje koffie, thee en een koekje. Om het gesprek op een laagdrempelige manier op gang te brengen, organiseerde ik enkele kleine interactiemomenten. Ouders konden zich voorstellen aan de hand van een meegebrachte foto. Vervolgens werd er een eenvoudig kennismakingsspel gespeeld met emotiekaartjes, bedoeld om ook de ouders met een beperkte kennis van het Nederlands actief te betrekken. Na dit ontmoetingsmoment gingen we samen met de ouders naar de afdeling van hun kind, waar er een vrij spelmoment plaatsvond. Achteraf koppelde ik hier een kleine observatieopdracht aan, zodat ouders op een bewuste manier konden kijken naar het spel en gedrag van hun kind (zie Bijlage 6.1)

→ Het doel van deze activiteit was:

- Ouders op een warme en toegankelijke manier laten kennismaken met de kinderopvang.
- De drempel verlagen voor contact met andere ouders en met de kindbegeleiders.
- Werken aan vertrouwen, verbinding en betrokkenheid op een informele manier.

→ meenemen naar volgende keer:

- Communicatie via mail of uitnodiging ging niet zo goed → ouders moesten mondeling aangesproken worden
- Sommige ouders gaven aan dat het een moeilijk moment was → daarom nog eens een identieke activiteit herhaald op een ander tijdstip

- Vervolgens hebben we op woensdag 26 februari 2025 onze tweede activiteit: een **Oudercafé** georganiseerd. Identiek aan onze eerste activiteit het koffiekletsmoment omdat sommige ouders aangaven dat ze er niet bij konden zijn, besloten we om dezelfde activiteit opnieuw te organiseren, maar dit keer in de namiddag. Zo kregen ook werkende ouders de kans om deel te nemen, vlak voor het afhalen van hun kind. Het Oudercafé verliep op **dezelfde warme en informele manier** als de koffieklets. Wat deze editie bijzonder maakte, was de **grote aanwezigheid van vaders** en de **sterke interactie tussen ouders onderling**. Het werd een echt **netwerkmoment**, waarin ouders spontaan met elkaar in gesprek gingen over hun kinderen, opvoeding en ervaringen met de opvang (zie Bijlage 6.2).

→ meenemen naar volgende keer:

- Ouders zoeken een gemeenschappelijk taal waardoor er heel snel wordt overgegaan naar het Frans.
- Er was heel veel opkuiswerk voor de kindbegeleidster doordat veel ouders later hebben aangesloten en nog iets blijven eten of drinken zijn.

- Op woensdag 26 maart 2025 organiseerden we een ouder-kind-knutselmoment in de peuterzaal van het kinderdagverblijf. Tijdens deze activiteit konden ouders samen met hun kind creatief aan de slag met zoutdeeg. De focus lag op samen beleven, samen ontdekken en samen knutselen. We zorgden voor een inclusieve omgeving met voldoende visuele ondersteuning en praktische begeleiding, zodat ook ouders die minder vlot Nederlands spreken of zich onzeker voelen, makkelijk konden deelnemen. De activiteit was volledig gratis en ging door in een veilige, vertrouwde omgeving (zie Bijlage 6.4).

→ Het doel van deze activiteit was:

- **Ouders actief te betrekken bij de leefwereld van hun kind** en hen te laten ervaren hoe waardevol spelen, experimenteren en ontdekken is voor de ontwikkeling van jonge kinderen. **Door op een speelse manier samen te werken, werd vertrouwen opgebouwd tussen ouders, kinderen en begeleiders.**

- Het knutselmoment bood ouders de kans om hun kind in groep te zien functioneren, te observeren, hoe het speelt met materialen en met andere kinderen omgaat. Dit werkte niet alleen verbindend maar zorgt ook voor een betere hechting tussen ouder en kind, maar ook tussen de ouders onderling.

→ meenemen naar volgende keer:

- Beter observeren hoe bepaalde kinderen reageren in de aanwezigheid van hun ouders en hierop inspelen
- Mogelijkheden onderzoeken om ouders nog meer te stimuleren om ook thuis creatieve activiteiten te doen.
- We hebben hier een cadeautje gemaakt → hoe klein ook, dat dit heel veel plezier doet aan de ouders

3.2.3.2 Ouderactiviteiten buiten het kinderdagverblijf in samenwerking met Huis van het Kind Anderlecht en Kuregem

Het tweede prototype bracht ouders in contact met het bredere netwerk in de buurt, met als doel netwerkversterking, doorverwijzing en participatie bevorderen. Hierbij werkte ik nauw samen met Huis van het Kind Anderlecht en Kuregem. Deze activiteiten sluiten aan bij de derde en vierde cirkel van ouderbetrokkenheid (*samen denken en beslissen* en *samen actie ondernemen* in de wijk) → toch zitten we hier echt in het beginstadium. Hieronder een paar voorbeelden:

- Op 11 maart 2025 organiseerden we onze eerste activiteit buiten de kinderopvang. Ik werkte samen met Iris uit de cel administratieve ondersteuning, samen met Huis van het Kind Anderlecht en Kuregem, het medisch centrum Goujonissimo (zie supra p. 26), het LGN-netwerk Anderlecht om de **“Dag van de Tand”** vorm te geven als **sensibiliserende activiteit rond mondhygiëne en gezonde voeding**. In de namiddag trokken we met de peuters en hun ouders van het kinderdagverblijf De Klaproos naar het centrum, waar we deelnamen aan verschillende interactieve workshops. De kinderen leerden spelenderwijs hoe ze hun tanden kunnen poetsen, hoorden verhaaltjes, maakte een gezond tussendoortje en mochten zelfs plaatsnemen in een echte tandartsstoel (zie Bijlage 6.3).

→ Het Doel van de activiteit:

- Het creëren van een toegankelijke omgeving, waarbij ouders actief betrokken worden → om het welzijn van ouder en kind te verhogen
- Ouders op een laagdrempelige manier sensibiliseren over hoe belangrijk het poetsen van tanden is en het eten van gezonde voeding
- Ouders vertrouwen geven in een bredere, sociale en educatieve situatie
- Ouders de kans geven om het medisch centrum Goujonissimo te leren kennen

→ meenemen naar de volgende keer:

- Tijdens de gezonde hap werd er geen rekening gehouden met kinderen met een allergie, gelukkig hadden we geen kinderen mee met een allergie
- De voorbereiding van het dansje was niet voorbereid, doordat er minder personeel aanwezig was

- Ouders vonden de stap om hun kindje te komen afhalen na de activiteit, aan het medisch centrum Goujonissimo moeilijk als ze niet mee waren.
- Op woensdagochtend 2 april 2025 organiseerde ik de uitstap naar **"C'est Parti"** bij Cultureghem. Ik koos voor een "verbindend moment" speciaal voor mama's en in samenwerking met Huis van het Kind Anderlecht & Kuregem en partnerorganisatie Cultureghem. **De kinderen werden opgevangen in het kinderdagverblijf zodat de moeders even tijd kregen voor zichzelf en om andere ouders te ontmoeten.** We verzamelden met verschillende oudergroepen aan De Abattoir in Kuregem, waaronder **de mama's van De Klaproos, de mama groep "Klap Klap" en de zelfsturende groep "Madame Chichi"**. In een warme en informele sfeer startten we de dag met een gezamenlijke kookworkshop waarin we groenten en fruit sorteerden, sneden en bereidden tot soep, lasagne, pizza, confituur. Mijn rol bestond uit het coördineren, toeleiden en begeleiden van de mama's en het stimuleren van laagdrempelige ouderparticipatie (Zie Bijlage 6.5).

→ Het doel was:

- Om ouders te laten kennismaken met andere organisaties, zoals de verschillende mama groepen van Huis van het Kind Anderlecht en Kuregem, alsook met Cultureghem om zo hun sociale netwerk te versterken.
- Er ontstond een warme interactie tussen de verschillende mama's en de vrijwilligers, wat zorgde voor herkenning, verbinding en uitwisseling van ervaringen. Ouders kregen niet alleen info over toekomstige activiteiten, maar konden ook hun talenten inzetten en zich nuttig voelen binnen een bredere gemeenschap. Ondanks een staking waardoor de opkomst wat lager was van mama's uit het kinderdagverblijf, was de activiteit een waardevolle stap in het versterken van vertrouwen en samenwerking tussen ouders, opvang en wijkpartners.

→ meenemen naar volgende keer:

- Er waren weinig ouders van het kinderdagverblijf aanwezig door te laattijdige communicatie (1 week op voorhand).
- Er was ook een stakingsdag in die week waardoor ouders hun dag gewisseld hebben en moesten gaan werken op woensdag.

- Op woensdagnamiddag 2 april 2025 organiseerde ik een ouder-kind activiteit in samenwerking met Huis van het Kind bij C'est Parti in Cultureghem (Ketmet). Helaas kon ik zelf niet aanwezig zijn, maar onze nieuwe maatschappelijke medewerker en Chaymae van Huis van het Kind waren erbij. Het was de opening van het seizoen met wekelijks op woensdag gratis activiteiten waar ouders en kinderen samen konden deelnemen in een open en toegankelijke omgeving. Er ontstonden spontaan gesprekken tussen ouders, en de kinderen genoten zichtbaar van het samen spelen. De samenwerking met andere moeders bood kansen voor toekomstige activiteiten (zie Bijlage 6.6).

→ Doel van deze activiteit

- Het gaf de ouders letterlijk en figuurlijk de ruimte om samen te ontdekken, netwerken op te bouwen. De informele setting werkte drempelverlagend, zeker voor ouders die nieuw zijn in het netwerk. De positieve ervaring bevestigt hoe belangrijk het is om naast georganiseerde momenten ook flexibele, buurtgerichte initiatieven aan te bieden
- meenemen naar volgende keer: (identiek als bovenste, dezelfde dag)
 - Er waren weinig ouders van het kinderdagverblijf aanwezig door te laattijdige communicatie (1 week op voorhand).
 - Er was ook een stakingsdag in die week waardoor ouders hun dag gewisseld hebben en moesten gaan werken op woensdag.
- Op woensdagnamiddag 23 april 2025 jaarlijkse Buitenspeeldag gepland bij Ketmet (Cultureghem). Het was voorzien om met de hele peutergroep erop uit te trekken van 14u45 tot 16u15. Om te gaan spelen en plezier maken in de buitenlucht. Hiervoor konden we wat helpende handen gebruiken en hebben we ouders meegevraagd om samen met de kinderen een leuk ouder-kind activiteit te hebben samen in groep met de andere peuters. De ouders van de babygroep kregen de mogelijkheid om samen met hun kind aan te sluiten. Spijtig genoeg hebben we de activiteit last minute geannuleerd vanwege heel slecht weer. We hadden te lang gewacht met de beslissing omdat we hoopten dat het weer zou verbeteren. Hierdoor werden ouders pas laattijdig op de hoogte gebracht, waardoor ouders misschien onnodig verlof hebben genomen (zie Bijlage 6.7).
 - Het doel van deze activiteit:
 - Ouders en kinderen de kans geven om samen buiten te spelen en andere ouders te ontmoeten in een ontspannen en open setting.
 - De betrokkenheid van ouders bij activiteiten buiten het kinderdagverblijf verhogen via een laagdrempelige en gezamenlijke kosteloze uitstap.
- meenemen naar volgende keer:
 - Tijdiger communiceren met ouders over het al dan niet doorgaan van de activiteit, zodat zij zich kunnen organiseren.
 - Bovendien werd er in het kinderdagverblijf geen alternatief voorzien, waardoor het een gemiste kans was om toch een verbindend speelmoment aan te bieden, ondanks het wegvallen van de buitenactiviteit.

3.2.3.3 *Onderstaande tabel biedt een samenvattend overzicht van de activiteiten*

Ouderactiviteiten binnen het kinderdagverblijf de Klaproos

Datum	Activiteit	Doel	Deelnemers	Wat liep goed	Verbeterpunt	Verslag in bijlage
11/02/2025	Koffiekllets-moment	• Ouders op een warme en toegankelijke manier laten kennismaken met de kinderopvang. • De drempel verlagen voor contact met andere ouders en met de kindbegeleidsters. • Werken aan vertrouwen, verbinding en betrokkenheid op een informele manier	• 4 bij de start • 1 ouder het onthaal-moment • 2 ouders later aangesloten (waarvan 1 ouder van een tweeling)	• Ouders hebben actief deelgenomen • Tevreden over de opkomst en de mensen die ik bereikt heb • Eén ouder heeft zelf een cake gemaakt • Diensthofd was aanwezig ter ondersteuning	• Communicatie via mail of uitnodiging ging niet zo goed → ouders moesten mondeling aangesproken worden • Sommige ouders gaven aan dat het een moeilijk moment was → daarom nog eens een identieke activiteit herhaald op een ander tijdstip	Bijlage 6.1
26/02/2025	Oudercafé	Idem als koffieklletsmoment	• 2 ouders met heel het gezin • 1 ouder aanwezig van een tweeling • 5 ouders	• Door ouders persoonlijk aan te spreken → grotere opkomst • Ontspannen sfeer → ouders voelen zich welkom • Er was een sterke interactie tussen ouders onderling. • Het werd een echt netwerkmoment, waarin ouders spontaan met elkaar in gesprek gingen over hun kinderen, opvoeding en ervaringen met de opvang. • Wat deze editie bijzonder maakte, was de grote aanwezigheid van vaders (6 vaders) aanwezig → wat ik sterk vind om deze doelgroep te bereiken • Ouders die later toekwamen bleven plakken en sloten mee aan	• Ouders zoeken een gemeenschappelijk taal waardoor er heel snel wordt overgegaan naar het Frans • Er was heel veel opkuiswerk voor de kindbegeleidster doordat veel ouders later hebben aangesloten en nog iets blijven eten of drinken zijn	Bijlage 6.2
26/03/2025	Knutselen met zoutdeeg	• Ouders actief te betrekken bij de leefwereld van hun kind en hen te laten ervaren hoe waardevol spelen, experimenteren en ontdekken is voor de ontwikkeling van jonge kinderen • Het stimuleren van een ouder-kind interactie op een speelse manier om zo het vertrouwen op te bouwen tussen ouders, kinderen en kindbegeleidsters • Door eenvoudige instructies en focus te leggen op visuele en praktische begeleiding werd de taalbarrière verminderd	• 4 mama's • 1 tata (tante) • 1 oma omdat het om een tweeling ging	• Ouders waren actief betrokken en namen spontaan de verantwoordelijkheid op voor kinderen zonder ouders • De activiteit was gratis en in het kinderdagverblijf • Er werd een bijkomende activiteit gelanceerd door een kindbegeleidster en iedereen heeft meegeholpen • Ouders zien hoe hun kind zelfstandig is • Het knutselmoment bood ouders de kans om hun kind in groep te zien functioneren, te observeren hoe het speelt met materialen en met andere kinderen omgaat	• Beter observeren hoe bepaalde kinderen reageren in de aanwezigheid van hun ouders en hierop inspelen • Mogelijkheden onderzoeken om ouders nog meer te stimuleren om ook thuis creatieve activiteiten te doen. • We hebben hier een cadeautje gemaakt → hoe klein ook dat dit heel veel plezier doet aan de ouders	Bijlage 6.4

Ouderactiviteiten buiten het kinderdagverblijf de Klapproos in samenwerking met Huis van het Kind Anderlecht en Kuregem						
Datum	Activiteit	Doel	Deelnemers	Wat liep goed	Verbeterpunt	Verslag
11/03 /2025	Dag van de tand	• Het creëren van een toegankelijke omgeving, waarbij ouders actief betrokken worden → om welzijn van ouder en kind te verhogen • Ouders op een laagdrempelige manier sensibiliseren over hoe belangrijk het poetsen van tanden is en het eten van gezonde voeding • Ouders vertrouwen geven in een bredere, sociale en educatieve situatie • Ouders de kans geven om het medisch centrum Goujonissimo te leren kennen	4 ouders	• Vlotte en laagdrempelige manier om ouders te sensibiliseren over gezonde voeding en hoe belangrijk het is om tanden te poetsen • Heel veel vrijwilligers aanwezig om mee te ondersteunen vanuit Huis van het Kind en Goujonissimo • Ouders kregen een link om de activiteiten vanuit het medisch centrum te kunnen zien • De activiteiten gingen door in het Nederlands maar op een heel eenvoudige manier zodat ouders het konden begrijpen en ook deze keer met visuele zaken	• Tijdens de gezonde hap werd er geen rekening gehouden met kinderen met een allergie, gelukkig hadden we geen kinderen mee met een allergie • De voorbereiding van het dansje was niet voorbereid, doordat er minder personeel aanwezig was • Ouders vonden de stap om daar hun kindje te gaan afhalen moeilijk als ze niet mee waren naar de activiteit	Bijlage 6.3
02/04 /2025	C'est parti (vm)	• Om ouders te laten kennismaken met andere organisaties, zoals de verschillende mama groepen van Huis van het Kind Anderlecht en Kuregem en Cultureghem om zo hun sociale netwerk te versterken • Zorgen voor verbinding, herkenning en uitwisselen van ervaringen	• 1 ouder van kinderdagverblijf De klapproos • 4 ouders van Huis van het Kind	• Er ontstond een warme interactie tussen de verschillende mama's en de vrijwilligers, wat zorgde voor herkenning, verbinding en uitwisseling van ervaringen. • Ouders kregen niet alleen info over toekomstige activiteiten, maar konden ook hun talenten inzetten en zich nuttig voelen binnen een bredere gemeenschap. • Ondanks een staking waardoor de opkomst wat lager was, was de activiteit een waardevolle stap in het versterken van vertrouwen en samenwerking tussen ouders, opvang en wijkpartners.	• Er waren weinig ouders van het kinderdagverblijf aanwezig door te laattijdige communicatie (1 week op voorhand) • Er was ook een stakingsdag in die week waardoor ouders hun dag gewisseld hebben en moesten gaan werken op woensdag	Bijlage 6.5
02/04 /2025	C'est parti (NM)	• Het doel was om ouders elkaar beter te laten leren kennen en hen toe te leiden naar het Huis van het Kind, zodat ze in de toekomst makkelijker kunnen deelnemen aan moedergroepen en andere activiteiten. • Ouders leren kennis maken met Cultureghem waar wekelijks gratis vrijetijdsactiviteiten doorgaan	• 2 ouders van het kinderdagverblijf • 2 ouders van Huis van het Kind	• Ouders waardeerden de mogelijkheid om samen te gaan en samen buiten te spelen in een andere omgeving • Ouders gaven aan geen tuin te hebben • Enkele moeders die mee waren toonden interesse om in de toekomst vaker te gaan	• Er waren weinig ouders van het kinderdagverblijf aanwezig door te laattijdige communicatie (1 week op voorhand) • Er was ook een stakingsdag in die week waardoor ouders hun dag gewisseld hebben en moesten gaan werken op woensdag	Bijlage 6.6
23/04 /2025	Buiten-speeldag	• Ouders op een laagdrempelige manier in contact brengen met het lokale netwerk • Gratis activiteit	• 2 Papa's • 1 papa van een tweeling	• Goede voorbereiding • Communicatie via meerdere kanalen • Informele manier om toe te leiden naar externe partners • heel wat papa's bereikt.	• Onvoldoende rekening gehouden met het weer. • Geen reserveactiviteit voorzien • Ouders werden niet tijdig verwittigd	Bijlage 6.7

3.2.3.4 Toekomstige tijdslijn ter verduurzaming van het project

Eerst en vooral is er nog een slotmoment voorzien voor mijn bachelorproef wat inhoudt: afsluitactiviteit met ouders-kind met o.a. een bezoek aan de kinderboerderij het Neerhof als verbindende uitstap, waar het de bedoeling is om het een gratis activiteit te maken om de betaalbaarheid voor iedereen mogelijk te maken → datum later nog te bepalen.

Vervolgens:

Mei 2025:

- Donderdag 22/05/2025 om 16u: Gezonde brooddoos: Wat geef je mee aan je kind in de boterhammendoos? Welke voeding is gezond voor je kind? Welke voeding is slecht voor de tanden? → Vervolg van de dag van de tand in samenwerking met onze werkgroep warme transitie en waar het deze keer doorgaat in de kinderopvang Elmer Zuid

Juni 2025:

- Woensdag 04/06/2025 om 8u45: Oudercafé over zindelijkheid: info en tips. Ga je in gesprek met een kindbegeleidster, een kleuterjuf, een dokter en een opvoedingscoach in samenwerking met onze werkgroep warme transitie en gaat door in school 13
- Dinsdag 17/06/2025 van 9u tot 13u: Yippee ja jeej, Ik ga NLI - Feest: Voor ouders en kindjes van de kinderdagvoorzieningen en voor hen die een sessie hebben meegevolgd: we nodigen jullie van harte uit op een gezellig feest vol leuke activiteiten, creatieve workshops en speeleilanden in samenwerking met onze werkgroep warme transitie en gaat door in Goujonissimo

Juli en augustus 2025:

- Vakantie
- Op 11/07/2025 vanaf 15u tot 17u30 zomerfeest: Ouders van het kinderdagverblijf worden uitgenodigd om samen feest te vieren. Iedereen mag iets meebrengen maar hoeft niet. Vanuit de kinderopvang voorzien we ook wat lekkers. Hier ligt de focus terug op verbinding, gezelligheid en interculturele ontmoeting
- Misschien een speelstraat in de buurt of straat van het kind met Huis van het Kind Anderlecht of Kuregem.

September 2025:

- Babymassage datum nog te bepalen in samenwerking met Medikuregem met vroedvrouw An van Project BBBru-Parents doordat er zeker 6 nieuwe baby'tjes opstarten rond die periode.
- Ik ben blij om te mogen aankondigen dat we een project gaan opstarten, datum nog nader te bepalen rond de vader-, en moederwerking met als thema het ouderschap (onderzoek en project vaderen) in samenwerking met onderzoekers mevrouw Kathleen Emmery en meneer Mohammed Mansouri en dit in samenwerking met de 5 Nederlandstalige kinderdagverblijven en Huis van het Kind Anderlecht en Kuregem

Oktober tot december 2025:

- Vervolgbijsamenkomst project datum nog nader te bepalen rond de opstart van een vader, en moederwerking rond de rol in het ouderschap (onderzoek en project vaderen) in samenwerking met onderzoekers mevrouw Kathleen Emmery en meneer Mohammed Mansouri en dit in samenwerking met de 5 Nederlandstalige kinderdagverblijven en Huis van het Kind Anderlecht en Kuregem
- Winterfeest datum nog nader te bepalen: hetzelfde concept als het zomerfeest waar ouders van het kinderdagverblijf worden uitgenodigd om samen feest te vieren, iedereen mag iets mee brengen met de focus op verbinding, gezelligheid en interculturele ontmoeting.

Met deze tijdslijn willen we aantonen dat we inzetten op een duurzame verankering in de praktijk, waarbij we zorgen voor een blijvende inbedding in de dagelijkse werking van onze kinderopvang. Hopelijk kunnen we deze twee prototypes nadien ook uitrollen naar de andere kinderopvangvoorzieningen.

3.2.4 Draagvlak en samenwerking

Binnen het team werd het project gezamenlijk uitgevoerd. **Dankzij de inzet van alle collega's kunnen we spreken van geslaagde ouder-kind activiteiten.** Door de actieve betrokkenheid van het team bij het brainstormen, voorbereidingen en uitvoeren van de activiteiten groeide het bewustzijn over het belang van ouderbetrokkenheid. De ouderactiviteiten zorgden ervoor dat de kindbegeleiders meer voeling kregen met het belang van ouderparticipatie. Ze merkten hoe spontaan gesprekken ontstonden en hoe ouders zich meer op hun gemak begonnen te voelen. Dit leidde tot een hernieuwd besef van het belang van regelmatige, laagdrempelige communicatie. Als gevolg hiervan werden de **Ziko-VO's opnieuw opgestart** binnen het team en zijn er inmiddels **twee informele oudercontactmomenten georganiseerd**. **Deze heropleving toont aan dat het project niet alleen ouders betrok, maar ook een positieve invloed had op het pedagogisch handelen van kindbegeleiders.**

We hebben wel ondervonden dat het heel wat voorbereidend werk vergt van collega's om tot waardevolle activiteiten te komen en zouden het project zeker willen verduurzamen maar met rekening te houden met duurzaamheid en de werkdruk die erbij komt kijken. Enkele kindbegeleiders gaven ook aan dat het tempo van tweewekelijkse activiteiten moeilijk vol te houden is in combinatie met hun dagelijkse zorgtaken, wisselende aanwezigheden en hoge werkdruk. Dit wijst op de noodzaak om bij toekomstige implementatie voldoende ruimte te voorzien voor planning, afstemming en ondersteuning vanuit het team. Daarom werd er in onze teamvergadering besproken om de activiteiten maandelijks te laten doorgaan en we gingen proberen een tijdslijn op te stellen voor een heel jaar. **Ondertussen heb ik mijn project kunnen bespreken met het projectteam en een overleg gehad met Hannes De Geest directeur departement Vlaamse gemeenschapsmateries en Iris Tessein, projectmedewerker dienst cel beleid en ondersteuning met een goedkeuring om mijn project in te bedden in de andere vier Nederlandstalige kinderdagverblijven van de gemeenste Anderlecht (zie bijlage 7).**

Daarnaast ontstond er een sterke samenwerking met externe partners zoals Huis van het Kind Anderlecht en Kuregem, Cultureghem, Goujonissimo en andere wijkorganisaties. Hun bereidheid om mee te denken en activiteiten te ondersteunen, maakte het mogelijk om beide prototypes zowel binnen en buiten het kinderdagverblijf verder uit te bouwen en te verankeren.

3.2.5 Monitoring en Evaluatie

Elke activiteit werd geëvalueerd aan de hand van observaties, feedbackmomenten met collega's, korte reflectieverslagen en een overzichtelijke tabel. Deze evaluaties gaven waardevolle inzichten over de betrokkenheid van ouders, de effectiviteit van de gekozen methodiek en de randvoorwaarden voor succes.

De STARR-reflecties van deze activiteiten zijn opgenomen in de bijlagen 6. Op basis van deze evaluaties werden meerdere aspecten bijgestuurd, zoals de timing van uitnodigingen, het toegankelijk maken van het taalgebruik en het afstemmen op de beschikbaarheid van ouders. Door dit cyclisch proces van experimenteren, evalueren en verbeteren kon ik de activiteiten doelgericht versterken en de ouderparticipatie verhogen.

Elke ouderactiviteit werd nauw opgevolgd en geëvalueerd op zowel proces- als productniveau.

Procesniveau: verwijst naar de manier waarop ik de activiteiten heb voorbereid, georganiseerd en gecommuniceerd vb.: werden de activiteiten tijdig aangekondigd, was er voldoende afstemming met het team, werd er rekening gehouden met de beschikbaarheid van ouders, waren de activiteiten laagdrempelig, ...?

Productniveau: richt zich voornamelijk op het resultaat dat ik voornamelijk heb behaald met de activiteiten. Werde het vooropgestelde doel bereikt? Waren de ouders actief betrokken? Zijn er nieuwe samenwerkingen ontstaan? Hebben de ouders de kans gehad om hun netwerk te vergroten? ...

De evaluatie gebeurt telkens op drie niveaus:

Procesmatig: Hoe verliep de voorbereiding, de communicatie, de praktische organisatie?

Inhoudelijk: Werde het doel van de activiteit bereikt?

Participatief: Hoe betrokken waren de ouders? Welke interacties kwamen tot stand?

Voor deze evaluatie werden gesprekken gevoerd met ouders, collega's, coördinatoren en andere professionals, er werden observaties gedaan en reflectieverslagen opgesteld (zie bijlagen 6). Op basis hiervan werden concrete aanpassingen doorgevoerd zoals:

- Het gebruik van eenvoudiger taalgebruik, visuele communicatie en aangepaste mondelinge communicatie
- Variatie in tijdstippen (voormiddag/namiddag) en op verschillende dagen
- Diversiteit in aanbod van activiteiten zowel binnen en buiten de kinderopvang (zie puntje 3.2.3.3).

Er werd afgestemd met de coördinatoren van Huis van het Kind Anderlecht en Kuregem om een aanbod voor beide locaties te creëren en de continuïteit van activiteiten te waarborgen.

De inzichten uit deze monitoring maakte het mogelijk om de ouderateliers gericht bij te sturen. Hierdoor groeide de betrokkenheid van ouders, ontstonden er nieuwe samenwerkingen en nam het vertrouwen toe. De positieve effecten waren zichtbaar bij zowel ouders als kinderen, met een duidelijke verbetering van hun welzijn.

Ook binnen het team groeide het bewustzijn rond het belang van ouderparticipatie. Dit leidde tot de heropstart van de **Ziko-VO's**, waardoor er onze eerste oudercontactmomenten plaatsvonden in een warme, informele sfeer.

Deze cyclus van acties, evaluatie en bijsturing toont aan dat de oorspronkelijke doelstelling het versterken van ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie bij anderstalige ouders in een kwetsbare situatie daadwerkelijk werd gerealiseerd. De positieve effecten op het welzijn van zowel ouders als kinderen bevestigen dat het project niet alleen praktisch haalbaar, maar ook maatschappelijk relevant en duurzaam is.

Op die manier blijkt dit project niet alleen leerzaam en verbindend, maar ook structureel versterkend voor de werking en de visie van Kinderdagverblijf De Klaproos.

3.2.6 Besluit

Op basis van de verschillende fasen in het projectverloop en de evaluatie van de uitgevoerde activiteiten, kan ik besluiten dat de vooropgestelde veranderingsdoelstelling grotendeels werd bereikt. Er kan gesteld worden dat het project in belangrijke mate bijdroeg aan het versterken van ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie bij kwetsbare anderstalige gezinnen in Kinderdagverblijf De Klaproos. Dankzij het uitwerken en testen van twee prototypes met activiteiten binnen en buiten het kinderdagverblijf werden drempels verlaagd, werd het vertrouwen opgebouwd, ontstonden er warme onthaalmomenten en de samenwerking met netwerkpartners leidden tot betekenisvolle interacties met ouders.

De fasering van de ouderactiviteiten sloot goed aan bij het model van de vier cirkels (Rutgeerts & Vervaet, 2016), waarbij ouders op hun eigen tempo betrokken werden: van samen leven tot samen actie ondernemen in de wijk. Door elementen uit de 7 B's van toegankelijkheid toe te passen, zoals begrijpbare communicatie en een laagdrempelig onthaal, konden meer ouders bereikt worden. Ook het bewustzijn rond armoede en maatschappelijke kwetsbaarheid hielp om drempels actief te verlagen.

Hoewel niet alle ouders even frequent konden deelnemen, groeide de betrokkenheid geleidelijk. De kindbegeleiders gaven aan dat ze ouders anders leerden kennen en zich meer bewust werden van het belang van ouderparticipatie, wat leidde tot het heractiveren van de Ziko-VO's.

Deze cyclus van experimenteren, evalueren en bijsturen toont aan dat het veranderingsdoel effectief in beweging is gezet. De positieve effecten op het welzijn van zowel ouders als kinderen bevestigen dat het project niet alleen praktisch uitvoerbaar, maar ook maatschappelijk relevant

en duurzaam is. Op die manier blijkt dit project niet alleen leerzaam en verbindend, maar ook structureel versterkend voor de werking van Kinderdagverblijf De Klaproos

Hoofdstuk 4 Besluit

In deze bachelorproef vertrok ik vanuit de centrale vraag: **“hoe we in kinderdagverblijf *De Klaproos* de ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie van anderstalige ouders in een kwetsbare situatie kunnen verhogen”**. Deze vraag kwam voort uit mijn dagelijkse praktijk als hoofdbegeleidster in een multiculturele en sociaal kwetsbare wijk, waar ik de afstand tussen de kinderopvang en ouders vaak ervaar. Doorheen dit traject onderzocht ik niet alleen de drempels die ouderparticipatie bemoeilijken zoals: taalbarrières, tijdsdruk en een gebrek aan vertrouwen, maar ging ik ook actief op zoek naar veranderingsgerichte oplossingen die gedragen worden door zowel theorie als praktijk. Ik ben dan ook dankbaar dat ik voor deze projectgerichte bachelorproef nauw mocht samenwerken met verschillende partners die hun expertise met mij wouden delen.

Mijn praktijkgerichte probleemverkenning, gebaseerd op observaties, gesprekken en overlegmomenten met ouders en professionals zoals: zoals *Huis van het Kind*, wijkgezondheidscentrum *Medikuregem* en collega-kinderopvangvoorzieningen, bracht waardevolle inzichten aan het licht. Wat mij vooral trof, was dat ouders duidelijk betrokken zijn bij de opvoeding van hun kind, maar zich vaak onvoldoende ondersteund of gehoord voelen. Dat gemis aan verbinding en wederzijds vertrouwen bleek één van de oorzaken van het lage niveau van ouderbetrokkenheid, laat staan ouderparticipatie binnen onze voorziening.

Participatie vraagt daarom een omgeving waarin vertrouwen kan groeien, waarin ouders zich welkom voelen en waar communicatie op maat wordt aangeboden. Deze bevindingen vertaalde ik in drie duidelijke veranderingsdoelen:

- **Het verhogen van het welzijn van kinderen en ouders uit kwetsbare, anderstalige gezinnen in Kinderdagverblijf *De Klaproos* door het creëren van een toegankelijke omgeving om zo de ontwikkelingskansen van het kind te vrijwaren.**
- **Het ontdekken van de uitdagingen waar Kinderdagverblijf *De Klaproos* mee geconfronteerd wordt bij het opvangen van kinderen uit kwetsbare en anderstalige gezinnen, met focus op taalondersteuning en culturele verschillen.**
- **Het verlagen van drempels, ons open stellen om het vertrouwen van kwetsbare, anderstalige ouders en kinderen op te bouwen, zodat zij zich ondersteund voelen binnen Kinderdagverblijf *De Klaproos* en beter kunnen worden doorverwezen naar externe partners ter versterking van hun netwerk.**

Deze doelstellingen hebben geleid tot concrete acties binnen mijn project. Waaronder de laagdrempelige ouder-kindactiviteiten waarbij taalstimulering en verbondenheid centraal stond: zoals ouders voorstellen aan de hand van een foto's, taalstimulatie via emotions, knutselactiviteiten, vrij spel met hun kind, of gewoon praten bij een kop koffie, Ik werkte met visuele ondersteuning (pictogrammen, uitnodigingen, flyers) en stimuleerde mijn team om een open houding aan te nemen tegenover ouders. Een ander belangrijk luik van het project was de structurele samenwerking met *Huis van het Kind Anderlecht* en *Kuregem*, waarbij ik ouders actief toe leidde naar het bestaande aanbod van onze externe partners.

Deze ervaringen hebben me geleerd dat ouderbetrokkenheid geen kwestie is van motivatie, maar van toegankelijkheid en vertrouwen. Ouders willen meedoen, maar botsen op drempels. Door

ruimte te creëren voor ontmoeting, dialoog en respectvolle communicatie, zagen we bij De Klaproos al kleine, maar betekenisvolle veranderingen: ouders die spontaan terugkwamen naar activiteiten, informele vragen durfden te stellen en openstonden voor hulp of doorverwijzing. Ook het team groeide in vertrouwen en begon mee te denken over hoe we onze werking inclusiever konden maken.

Het theoretisch kader bood mij belangrijke kapstokken. De **vijvertheorie** en haar vier domeinen als cirkels in het water, laat zien hoe vertrouwen stapsgewijs kan opbouwt worden. Ouders groeien eerst in de binnenste cirkel (de kinderopvang zelf) en vervolgens groeit hun betrokkenheid uit naar de bredere omgeving. Op die manier groeit de ouderbetrokkenheid, wat op termijn kan leiden tot een bredere ouderparticipatie in de samenleving.

De **sociologische invalshoek** maakte zichtbaar hoe structurele uitsluiting, migratie, armoede... de participatiekansen van gezinnen verminderen. Het model van de **7 B's** gaf mij eerder richting aan het project, concreter vorm te geven, aan de hand van principes zoals toegankelijkheid, betrokkenheid, betrouwbaarheid, beschikbaarheid, ... Ik zette deze tips om naar concrete acties binnen mijn ouder-kindactiviteiten, waarin ik theorie en praktijk samenbracht. Ik werkte met **twee prototypes** die ik zowel binnen als buiten de kinderopvang heb ontworpen en uitgetest.

- Het **eerste prototype** betrof een reeks interactieve ouder-kindactiviteiten binnen De Klaproos. Tijdens deze momenten heb ik voor activiteiten gezorgd zoals: kennismaking via foto's, taalspelletjes rond emoties, verzamel knutselmomenten en speelse interactie tussen ouders en kinderen. Deze activiteiten bieden een veilige en vertrouwde omgeving waarin ouders zich welkom en betrokken voelen.
- Het **tweede prototype** vond plaats buiten de muren van het kinderdagverblijf, in samenwerking met externe partners zoals Huis van het Kind Anderlecht en Kuregem. Hier heb ik vooral gezorgd voor thematische workshops en informele infomomenten op verschillende locaties, met als doel ouders op een toegankelijke manier in contact brengen om het bestaande hulpverleningsaanbod en hun sociaal netwerk te versterken.

Door beide prototypes **gratis, visueel ondersteund en aangepast aan de noden van de gezinnen** aan te bieden, kon ik inspelen op de drempels die in de probleemverkenning naar voren kwamen. Ouderparticipatie werd zo concreet en haalbaar gemaakt, zowel binnen als buiten de opvangcontext.

Terugkijkend ben ik tevreden met de integrale aanpak die ik heb kunnen ontwikkelen. Theorie en praktijk kwamen op een zinvolle manier samen, en ik formuleerde veranderingenvoorstellen die niet alleen duurzaam zijn, maar ook gedragen worden door collega's en afgestemd zijn op de noden van ouders. **Hoewel ik heb geleerd dat ouderparticipatie geen eindpunt is, maar een voortdurend proces dat tijd en zorg vraagt. Het vraagt blijvende inzet, bereidheid tot luisteren, observeren en bijsturen. Elke ouder-kindactiviteit is tegelijkertijd een oefening in vertrouwen én een stap naar meer participatie. Ik ben daarom trots dat dit project geen losstaande actie is gebleven, maar ontwikkeld is tot een dynamisch proces dat verder leeft binnen onze werking.**

Ook de opleiding gezinswetenschappen gaf mij een stevige basis aan kennis en vaardigheden die ik in dit traject kan toepassen. Vakken zoals: ontwikkelingspsychologie, sociologie en

samenleving, fundamentele pedagogie, gezin en gezondheid, ouderschapsbegeleiding en ouderbegeleiding, gezinspedagogiek, kinderrechten, gezinsbeleid, jeugdhulpverlening en recht, ... alsook alle praktijk en luister en communicatievaardigheden hebben me geholpen om deze bachelorproef met vertrouwen te schrijven en om te zetten in de praktijk.

Zowel als coördinator, als op persoonlijk vlak, ben ik enorm gegroeid als gezinswetenschapper. Ik kijk nu met een bredere en meer analytische blik naar mijn werkcontext, verbind theorie en praktijk, en durf strategisch te denken vanuit in functie van veranderingen. Deze bachelorproef heeft mij niet alleen geholpen om mijn visie te verdiepen, maar ook om deze op een duidelijke manier te communiceren naar mijn team, externe partners, beleidsverantwoordelijken en directie.

Tot slot wil ik dat ouderparticipatie geen optioneel extraatje is, maar een essentieel onderdeel van kwaliteitsvolle kinderopvang. In een wijk als Kuregem, met zoveel diversiteit en kwetsbaarheid, is het onze plicht als kinderopvangvoorziening om bruggen te bouwen. Als we echt samenwerken met ouders, hoe kwetsbaar of anderstalig ook, bouwen we mee aan een samenleving waarin elk kind kansen krijgt om te groeien, en waarin elke ouder zich gezien en gehoord voelt en waar onze kernopdracht is: "het welzijn van ouder en kind te versterken".

Ouderparticipatie is geen doel op zich, maar een hefboom tot verbinding, vertrouwen en versterking. Het begint met kleine stappen, maar het effect kan levenslang zijn.

Abstract:

ABSTRACT BACHELORPROEF ACADEMIEJAAR 2024-2025

Opleiding:	BACHELOR IN DE GEZINSWETENSCHAPPEN	
	Voornaam	Naam
Student:	Anja	Van Waeyenberg
Bachelorproefbegeleider	Simonne	Vandewaerde
Titel bachelorproef	Samen op weg, een traject naar verhoogde ouderparticipatie in een superdiverse context in kinderdagverblijf "De Klaproos"	

Kern- / trefwoorden bachelorproef:
Ouderbetrokkenheid & ouderparticipatie
Vertrouwen
Open houding
Kwetsbare gezinnen
Drempelverlagend
Netwerk

Onderzoeksvraag:
Hoe kunnen we in het kinderdagverblijf de Klaproos de ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie van anderstalige ouders in een kwetsbare situatie verhogen?

Korte samenvatting bachelorproef:

Kinderdagverblijf De Klaproos bevindt zich in de superdiverse wijk Kuregem-Dauw in Anderlecht, waar veel gezinnen leven in een precare sociaaleconomische situatie en de kennis van het Nederlands vaak beperkt is. Vanuit mijn rol als coördinator merk ik dat taalbarrières, culturele verschillen en een gebrek aan vertrouwen de samenwerking tussen ouders en kinderopvang bemoeilijken.

Vanuit deze context ontstaat de centrale probleemstelling: "Hoe kunnen we in kinderdagverblijf De Klaproos de ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie van anderstalige ouders in een kwetsbare situatie verhogen?"

Het praktijkproject heeft als doel het welzijn van kinderen en ouders te versterken door een toegankelijke omgeving te creëren, de uitdagingen rond ouderbetrokkenheid in kaart te brengen en drempels te verlagen, door vertrouwen op te bouwen en ouders toe te leiden naar externe partners, waardoor we netwerkversterkend gaan werken buiten de muren van de kinderopvang.

Ik vertrek vanuit mijn praktijkervaring en combineer observaties met interviews van ouders en professionals. Ook maak ik een omgevingsanalyse van de wijk. Vervolgens werk ik drie theoretische invalshoeken uit: "een sociologische invalshoek": met een kijk op gezinnen waar

armoede, sociale uitsluiting en kinderdeprivatie als problematisch kunnen ervaren worden. Een benadering rond "toegankelijke ondersteuningsinitiatieven aan de hand van de 7 B's", en een "pedagogische invalshoek" gebaseerd op de vier domeinen als cirkels in het water: waar we zien hoe belangrijk onze eerste cirkel is waar het vertrouwen moet groeien om te kunnen uitbreiden naar een tweede of derde cirkel om ouders geleidelijk te laten evolueren van betrokken naar een actieve ouderparticipatie.

In een laatste fase ontwikkel ik twee *praktijkgerichte prototypes*. Het eerste prototype omvat ouder-kindactiviteiten binnen de opvang, zoals taalspelletjes, samen ontbijten en creatieve momenten, ... Het tweede richt zich op activiteiten buiten de opvang, zoals wandelingen, uitstappen, activiteiten, ... in samenwerking met externe partners zoals Huis van het Kind Anderlecht en Kuregem. De activiteiten zijn laagdrempelig, visueel en meertalig uitgewerkt, afgestemd op de noden van de gezinnen.

De analyse vindt plaats op drie niveaus: het microniveau (interactie tussen kind, ouders en begeleiders), het mesoniveau (de samenwerking binnen het team en met de ouders en externe partners) en het macroniveau (de beleidsafstemming met de gemeente Anderlecht). De bachelorproef toont aan dat gerichte, eenvoudige doelgerichte acties, met respect voor diversiteit leiden tot meer vertrouwen en betrokkenheid. Ouders voelen zich sterker, tonen meer initiatief en worden gemakkelijker toe geleid naar bredere ondersteuning. Nieuwe inzichten zijn onder andere het belang van visuele communicatie, informele contactmomenten en het inzetten op indirecte taalstimulering via ouder-kindactiviteiten. Het project wordt momenteel verder uitgerold naar de vier andere Nederlandstalige gemeentelijke kinderdagverblijven van Anderlecht. De ontwikkelde prototypes zijn gratis, flexibel inzetbaar, meertalig en visueel ondersteund. Ze kunnen duurzame geïntegreerd worden in de dagelijkse werking van de kinderopvang. Zo groeit het project uit tot een dynamisch proces van verbondenheid en participatie gedragen door ouders en de professionele teams. Deze bachelorproef biedt een overdraagbaar en praktijkgericht kader voor inclusieve ouderparticipatie in de kinderopvang.

Referentielijst:

- Geenen, G., & Corveleyn, J. (2015). *Helpende handen: Gehechtheid bij kwetsbare ouders en kind*. Leuven: LannooCampus.
- Gemeente Anderlecht. (z.d.). *Kwaliteitshandboek*. Interne website. Geraadpleegd op 11 november 2024, via [anderlecht.be/share/kinderdagverblijf/service/MQ/Dienst kinderdagverblijven/kwaliteitsbeleid/](https://anderlecht.be/share/kinderdagverblijf/service/MQ/Dienst%20kinderdagverblijven/kwaliteitsbeleid/)
- Opgroeien. (z.d.). *Toegankelijkheid: Zeven B's als analysekader om drempels in kaart te brengen en weg te werken*. Geraadpleegd op 05 januari 2025, via <https://www.opgroeien.be/kennis/themas/toegankelijkheid/zeven-bs-als-analysekader-om-drempels-kaart-te-brengen-en-weg-te-werken>
- Rutgeerts, E. & Vervaeke, V. (2016). *Kinderopvang en ouders: partners in opvoeding. Een handleiding 'ouderbeleid' voor de opvang van baby's en peuters*. © VBJK Gent, VGC Brussel, CEGO Publishers, 2016

Vandewaerde, S., Fagardo, B., Nys, K., & Emmery, K. (2019). *Samenvatting. Toegankelijke gezinsondersteuning in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad voor toekomstige ouders en ouders met jonge gezinnen. Onderzoek met de steun van de Vlaamse Gemeenschapscommissie*. Schaarbeek: Kenniscentrum Gezinswetenschappen (Odisee).

E-mailadres:

ovanwoeyenberg@anderlecht.brussels

Bronvermelding

- België in cijfers. *België: Statbel. Armoede en levensomstandigheden*. Geraadpleegd op 29 december 2024, via <https://statbel.fgov.be/nl/themas/huishoudens/armoede-en-levensomstandigheden/plus>
- België in cijfers. *België: Statbel. 28,6% Van Belgische kinderen uit éénoudergezinnen is materieel gedepriveerd*. Geraadpleegd op 29 december 2024, via [28,6% van Belgische kinderen uit éénoudergezinnen is materieel gedepriveerd | Statbel](#)
- België in cijfers. *België: Statbel. Materiële en sociale deprivatie*. Geraadpleegd op 29 december 2024, via <https://statbel.fgov.be/nl/themas/huishoudens/armoede-en-levensomstandigheden/materiele-en-sociale-deprivatie>
- De Belgische grondwet. (z.d., z.p.). Geraadpleegd op 06 april 2025, via https://www.senate.be/doc/const_nl.html
- BBBRU. (z.d.). *Project BBBru-Parents*. Geraadpleegd op 16 februari 2025, via <https://www.bbbru.be/>
- Cox, N. (z.d., z.p.). *Presentatie armoede en sociale uitsluiting*. Geraadpleegd op 29 december 2024, via [file:///C:/Users/avanwaeyenberg/Downloads/download de presentatie armoede en sociale uitsluiting van nele cox.pdf](file:///C:/Users/avanwaeyenberg/Downloads/download%20de%20presentatie%20armoede%20en%20sociale%20uitsluiting%20van%20nele%20cox.pdf)
- Federaal instituut mensen rechten. (z.d.). *Wat zijn mijn rechten: Bescherming tegen armoede*. Geraadpleegd op 29 december 2024, via <https://federaalinstituutmensenrechten.be/nl/armoede-en-mensenrechten>
- Geenen, G., & Corveleyn, J. (2015). *Helpende handen: Gehechtheid bij kwetsbare ouders en kind*. Leuven:LannooCampus.
- Gemeente Anderlecht. (2019). *Huishoudelijk reglement 2019*. Geraadpleegd op 26 oktober 2024, via <https://www.anderlecht.be/sites/default/files/medias/Files/Kinderdagverblijven/Huishoudelijk%20Regelement%202019.PDF>
- Gemeente Anderlecht. (z.d.). *Kwaliteitshandboek*. Interne website. Geraadpleegd op 11 november 2024, via [/anderlecht.be/share/kinderdagverblijf/service/M0/Dienst-kinderdagverblijven/kwaliteitsbeleid/](#)
- Gemeente Anderlecht. (z.d.). *Organigram en missies*. Interne website. Geraadpleegd op 10 november 2024, via <https://intranet.anderlecht.be/nl/administratie-bestuur-en-strategie/organigram-en-missies/>
- Gemeente Anderlecht. (z.d.). *Samenstelling: gemeente Anderlecht.be*. Geraadpleegd op 17 november 2024, via <https://www.anderlecht.be/index.php/nl/samenstelling>
- Huis van het Kind Brussel. (z.d.). *Huis van het Kind Brussel | Anderlecht (Jansonlaan)*. Geraadpleegd op 28 december 2024, via <https://www.huisvanhetkindbrussel.be/nl/de-huizen/anderlecht-jansonlaan>
- Huis van het Kind Brussel. (z.d.). *Huis van het Kind Brussel | Kuregem*. Geraadpleegd op 29 december 2024 via, <https://www.huisvanhetkindbrussel.be/nl/ankerpunten/kuregem>
- Kind en Gezin. (z.d.). *Samenwerken met ouders*. Geraadpleegd op 27 oktober 2024, via <https://www.kindengezin.be/nl/professionelen/sector/kinderopvang/kwaliteit-de-opvang/samenwerken-met-ouders>

- Kind en Gezin. (2021). Subsidies voor kinderopvang baby's en peuters. Geraadpleegd op 30 oktober 2024, via <https://www.kindengezin.be/sites/default/files/2021-08/subsidies-babys-en-peuters.pdf>
- Kind en Gezin. (z.d.). *Zelf aan de slag met MeMoQ*. Geraadpleegd op 23 november 2024, via <https://www.kindengezin.be/nl/professionelen/sector/kinderopvang/kwaliteit-de-opvang/pedagogische-aanpak/zelf-aan-de-slag-met>
- Kinderopvang: Subsidies van Agentschap Opgroeien (Kind & Gezin) | VLAIO. (z.d.). VLAIO. Geraadpleegd op 1 november 2024, via <https://www.vlaio.be/nl/subsidies-financiering/subsidi databank/kinderopvang-subsidies-van-agentschap-opgroeien-kind-gezin>
- Opgroeien. (z.d.). *Toegankelijkheid: Zeven B's als analysekader om drempels in kaart te brengen en weg te werken*. Geraadpleegd op 05 januari 2025, via <https://www.opgroeien.be/kennis/themas/toegankelijkheid/zeven-bs-als-analysekader-om-drempels-kaart-te-brengen-en-weg-te-werken>
- Provincies in cijfers. (z.d.). *Rapport: Armoede in Anderlecht*. Geraadpleegd op 04 januari 2025, via https://provincies.incijfers.be/databank/report?id=rapport_armoede&input_geo=gemeente_21001
- Raad van Europa. (z.d.). *Europees Sociaal Handvest (herzien)* [Legal document]. Geraadpleegd op 06 april 2025, via https://mensenrechten.be/bestanden/uploads/pdf/wet_EU_3_Europees_Sociaal_Handvest.pdf
- Rutgeerts, E. & Vervaeke, V. (2016). *Kinderopvang en ouders: partners in opvoeding. Een handleiding 'ouderbeleid' voor de opvang van baby's en peuters*. © VBJK Gent, VGC Brussel, CEGO Publishers, 2016
- Thuiscompagnie, (2014). *Kenniscentrum Gezinswetenschappen. Het sociaal netwerk van gezinnen betrekken en verbreden*. Kenniscentrum Gezinswetenschappen (Odisee). [Draaiboek: hoofdstuk 04]. Geraadpleegd op 05 januari 2025, via https://kcgezinswetenschappen.odisee.be/sites/default/files/public/2023-05/2014_draaiboek_hfdstuk04.pdf
- Vandewaerde, S., Fagardo, B., Nys, K., & Emmery, K. (2019). *Samenvatting. Toegankelijke gezinsondersteuning in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad voor toekomstige ouders en ouders met jonge gezinnen. Onderzoek met de steun van de Vlaamse Gemeenschapscommissie*. Schaarbeek: Kenniscentrum Gezinswetenschappen (Odisee).
- Vandewaerde, S., Fagardo, B., Nys, K., & Emmery, K. (2019). *Toegankelijke gezinsondersteuning in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad voor toekomstige ouders en ouders met jonge gezinnen*. Schaarbeek: Kenniscentrum Gezinswetenschappen (Odisee). https://odisee.be/sites/default/files/public/2023-05/onderzoeksrapport_gezinsondersteuning_brussel_2019.pdf
- VBJK. (2013). *Deel 1: samenwerken met ouders: Hoe de opvang ouders met elkaar verbinden*. Geraadpleegd op 04 november 2024, via (<https://vbjk.be/storage/files/adb9f7e4-29c4-4821-a19c-91afc6e2fcfd/kiddo-2013-n-1-ouderbeleid-deel-1-hoe-de-opvang-ouders-met-elkaar-kan-verbinden.pdf>)

- VBJK. (z.d.). *Handleiding: ouderparticipatie ook voor vaders*. Geraadpleegd op 04 november 2024, via <https://vbjk.be/storage/files/d93173d1-c59a-4c27-b5fc-8f7fae859b8f/handleiding-ouderparticipatie-ook-voor-vaders.pdf>
- VBJK. (z.d.). *Ouderparticipatie ook voor vaders*. Publicatie. Geraadpleegd op 04 november 2024, via <https://vbjk.be/nl/publicaties/ouderparticipatie-ook-voor-vaders>
- VBJK. (z.d.). *Partnerschap met ouders*. Geraadpleegd op 04 november 2024, via <https://vbjk.be/nl/themas/partnerschap-met-ouders>
<https://vbjk.be/nl>
- VVSG. (2016). *Kinderopvang = instrument in strijd tegen kinderarmoede*. Geraadpleegd op 24 november 2024, via <https://drive.google.com/file/d/1UQ16bsLnytel3PDxayF1fWCDLiUd1GRx/view>
- Wijkmonitoring. (2012). *Aandeel van de bevolking in de nabijheid van een groene ruimte die toegankelijk is voor het publiek (%)*. Geraadpleegd op 11 november 2024, via <https://wijkmonitoring.brussels/Indicator/IndicatorPage/2338?Year=2012&GeoEntity=2&SubTheme=12>
- Wijkmonitoring. (2001). *Aandeel van de woningen met toegang tot een privétuin (%)*. Geraadpleegd op 11 november 2024, via <https://wijkmonitoring.brussels/Indicator/IndicatorPage/2412?Year=2001&GeoEntity=2&SubTheme=12>
- Wijkmonitoring. (2023). *Bevolkingsdichtheid (inw/km²)*. Geraadpleegd op 11 november 2024, Via <https://wijkmonitoring.brussels/Indicator/IndicatorPage/2259?Year=2023&GeoEntity=2&SubTheme=39>
- Wijkmonitoring. (2021). *Gemiddeld belastbaar inkomen per inwoner (inkomensklassen) (€)*. Geraadpleegd op 11 november 2024, via <https://wijkmonitoring.brussels/Indicator/IndicatorPage/2157?Year=2021&GeoEntity=2&SubTheme=28>

Bijlagen

1. Projectplan

Projectplan

	Projectaanvraag	Projectplan	Eindrapport
Mentor: Rooselaer Elke	Goedkeuring	Goedkeuring	Goedkeuring
Bachelorproefbegeleider: Vandewaele Simonne	Goedkeuring	Goedkeuring	Goedkeuring
Titel bachelor proef	Samen op weg, een traject naar verhoogde ouderparticipatie in een superdiverse context in kinderopvang "De Klaproos"		

Hoe kunnen we in kinderdagverblijf De Klaproos de ouderbetrokkenheid en de ouderparticipatie van anderstalige ouders in een kwetsbare situatie verhogen?

Door dit combitraject uit te voeren zou ik willen onderzoeken waarom de ouderbetrokkenheid zo laag is en de ouderbetrokkenheid terug proberen te vergroten in kinderdagverblijf: "De Klaproos"

PROJECTAANVRAAG

Waarom het project uitvoeren

Sinds maart 2000 werk ik als kindbegeleidster in de gemeente Anderlecht, met in totaal 25 jaar ervaring in de kinderopvang. In 2017 kreeg ik de kans om als hoofdbegeleidster te starten in kinderdagverblijf De Klaproos, gelegen in de diverse en kwetsbare wijk Kuregem-Dauw in Anderlecht, waar veel gezinnen uit verschillende culturen samenwonen. Een van mijn verantwoordelijkheden is te zorgen dat zowel de kinderen als hun ouders zich goed voelen in het kinderdagverblijf. Daarbij heb ik vastgesteld dat de ouderbetrokkenheid en -participatie in De Klaproos erg laag is, vooral bij anderstalige en kwetsbare gezinnen.

Het doel van dit project is om de ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie te vergroten bij kwetsbare en anderstalige gezinnen in de kinderopvang. Verhoogde ouderbetrokkenheid is essentieel om de ontwikkeling van kinderen te ondersteunen en hun kansen op succesvolle integratie in de samenleving te versterken. Door de taalbarrières te verkleinen en het vertrouwen van ouders in zowel het kinderdagverblijf als externe ondersteunende organisaties, zoals Huis van het Kind, te vergroten, kunnen ouders actiever deelnemen aan de ondersteuning en opvoeding van hun kinderen. Dit zal niet alleen de samenwerking tussen ouders en de kinderopvang verbeteren, maar ook bijdragen aan de empowerment van ouders, het versterken van sociale cohesie, en het creëren van een veilige en inclusieve omgeving voor zowel ouders als kinderen.

Probleemstelling in kinderdagverblijf De Klaproos

Kinderdagverblijf De Klaproos, gelegen in de diverse en sociaal kwetsbare wijk Kuregem Dauw, biedt dagelijks opvang aan kwetsbare kinderen (zie subsidies trap 3) van diverse culturele achtergronden. Ik stel vast dat deze kinderen opgroeien in een context van taal- en culturele verschillen en beperkte sociale netwerken, wat de ouderbetrokkenheid en -participatie negatief beïnvloedt. Dit gebrek lijkt voort te komen uit verschillende factoren zoals de taalbarrières, culturele verschillen en een beperkt vertrouwen of gemis aan kennis in zowel de opvang als in externe ondersteunende organisaties zoals Huis van het Kind Anderlecht en Kuregem wat leidt tot verminderde ouderparticipatie. Ouders ervaren moeite met communicatie door taalbeperkingen, wat hun betrokkenheid bij oudergesprekken, dagelijkse updates en activiteiten zoals ouder-kind bijeenkomsten belemmert. Hierdoor zijn zij vaak niet op de hoogte van de ondersteuning die beschikbaar is, en is er minder samenwerking rondom de opvoeding en ontwikkeling van hun kinderen. De beperkte ouderparticipatie heeft een negatieve invloed op onze opvoedingsdoelen en hierdoor missen de kinderen de voordelen van een actieve samenwerking tussen ouders en kindbegeleiders, wat hun sociaal-emotionele ontwikkeling, het bevorderen van hun zelfredzaamheid en kansen op integratie in de samenleving moeilijker kan maken.

Doelstelling

Dit project heeft als doel de ouderparticipatie in kinderdagverblijf De Klaproos te vergroten door ouders meer kennis te geven over de opvang en zo onze vertrouwensband te versterken en dit met bijzondere aandacht voor kwetsbare en anderstalige gezinnen. Door het project te kunnen uitvoeren zouden we graag een stappenplan ontwikkelen om te komen tot een toename in de ouderbetrokkenheid. Het stappenplan zou gericht zijn op:

- Het creëren van een warme en veilige omgeving.
- Het versterken van de vertrouwensband met de ouders door meer inzicht te geven over de werking van ons kinderdagverblijf.
- Ouders de kans bieden om zo laagdrempelig mogelijk activiteiten aan te bieden, waardoor ouders op die manier in contact kunnen komen met het kinderdagverblijf zelf, met de kindbegeleiders en met de andere ouders waardoor ouders netwerkversterkend gaan werken.
- Het verminderen van taalbarrières door het aanbieden van een meertalige ondersteuning en het aanbieden van interactieve ouder-kind activiteiten waardoor we de Nederlandse taalvaardigheid en de maatschappelijke participatie van ouders bevorderen.

Door een stappenplan op te maken, zo praktische en laagdrempelige mogelijk, hopen we door het creëren van een veilige, warme omgeving de ouderbetrokkenheid te vergroten. Dat ouders actief kunnen bijdragen aan de ontwikkeling en opvoeding van hun kind. Door activiteiten te organiseren waarbij ouder en kind samen leren en spelen, zelfredzaamheid te stimuleren en ouders leren empowerment te werken. Hierdoor wordt niet enkel de ouderbetrokkenheid vergroot maar ook het sociale netwerk van de ouders versterkt. Op deze manier kunnen we zo samen bruggen bouwen naar het kinderdagverblijf en vooral naar de omliggende gezinsondersteunende organisaties in de wijk.

Vraagstelling

Hoe kunnen we de ouderbetrokkenheid en de ouderparticipatie verhogen voor kwetsbare, anderstalige ouders voor kinderen van kinderdagverblijf: "De Klaproos"?

Huidige stand van zaken

De opstart na corona is heel moeilijk geweest voor kinderdagverblijf De Klaproos. Ouders mochten helemaal niet meer binnenkomen, niet meer wennen met de baby die nieuw naar de opvang kwam, er werden geen activiteiten meer georganiseerd. Ouders moesten hun beurt afwachten en mochten maar alleen aan het verzorgingskussen staan en niet praten met elkaar wegens besmetting gevaar. Deze regels zijn heel lang van toepassing geweest en stilletjes afgezwakt.

Toch ondervonden we in de opvang na de periode van corona nog steeds problemen. Vooral voor het wennen van de baby's. Baby's waren heel lang thuis geweest soms onder de zorg van beide ouders en kwamen nu in een heel ander ritme en structuur terecht waardoor ik advies heb aangevraagd bij Hanne Maes van de VGC die op dat moment pedagogisch regio ondersteuner locatie Anderlecht was, die ons een traject op maat had uitgestippeld met het advies contact op te nemen met Britt Destaerke expert ondersteuner van de VGC die trajecten op maat geeft over het wenbeleid (Zie attest 2). Britt is ons op de werkvloer komen ondersteunen met echte casussen van kindjes die juist gestart zijn in het kinderdagverblijf en heeft ons gedurende 4 bijeenkomsten een traject op maat uitgestippeld over het wennen van de baby's en de 4 domeinen te volgen qua ouderparticipatie in het kinderdagverblijf (de vijfvertheorie). De stappen die we daar doorlopen hebben qua ons wenbeleid zijn aangepast, de rondleiding, het intakegesprek en de wenprocedure verlopen over het algemeen goed en we kunnen met de ouders goed bespreken wat ze wensen of verwachten. Onze wenbrochure die we gemaakt hebben zou beter kunnen gebruikt worden. Ook wegens tijdsgebrek worden er niet steeds de terugkoppeling of tevredenheidsgespreken georganiseerd over het welzijn van ouder en kind nadat ze gestart zijn in het kinderdagverblijf. Daarom wil ik me voor 100% inzetten om te werken aan de ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie en die volledig te implementeren in het kinderdagverblijf.

Grenzen bepalen (richten)

Met het projectteam ontwikkelen we daartoe een stappenplan

Mijn project richt zich vooral op het versterken en verhogen van de ouderbetrokkenheid en de ouderparticipatie voor kwetsbaren en anderstalige ouders voor kinderen in kinderdagverblijf De Klaproos. Ik zou dit graag doen door het ontwikkelen van een stappenplan en het implementeren van praktische en laagdrempelige prototypes die ouders actiever betrekken bij de opvang en ontwikkeling van hun kind om zo het vertrouwen te kunnen verhogen. Dit kan pas als ze zich in een veiliger omgeving bevinden waardoor zo het welbevinden en de relatie versterkt wordt tussen ouder-kind en de opvang.

Met het projectteam ontwikkelen we daartoe een stappenplan

De opdracht van dit project omvat:

- **Het creëren van een warme en veilige omgeving.**
- **Het versterken van de vertrouwensrelatie met de ouders door meer inzicht te geven over de werking van de kinderopvang.**
- **Ouders de kans bieden om zo laagdrempelig mogelijk activiteiten aan te bieden, waardoor ouders op die manier in contact kunnen komen met de kinderopvang zelf, met de kindbegeleidsters en met de andere ouders waardoor ouders netwerkversterkend gaan werken.**
- **Het verminderen van taalbarrières door het aanbieden van een meertalige ondersteuning en het aanbieden van interactieve ouder-kind activiteiten waardoor we de Nederlandse taalvaardigheid en de maatschappelijke participatie van ouders bevorderen, wat bijdraagt aan het welbevinden en de relatie tussen ouder-kind en opvang.**

Door deze aanpak wil ik de ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie versterken voor kwetsbare en anderstalige ouders in kinderdagverblijf De Klaproos. Eveneens wordt niet alleen de relatie met ouders versterkt, maar ook hun zelfredzaamheid en integratie in de bredere gemeenschap gestimuleerd.

SMART-geformuleerde doelstellingen

• Specifiek:

Het project heeft als doel om de fundamenteën van ouderbetrokkenheid en de ouderparticipatie te versterken en te vergroten door het organiseren van diverse ouder-kind activiteiten (bijvoorbeeld creatieve knutselmomenten, voorleesmomenten, fruit-schillen en een 4-uurtje meebeleven, talenten van de ouders bevragen en een leuke activiteit hiermee organiseren, het organiseren van een warm onthaal op bepaalde tijdstippen, enz.).

✚ Ons doel zou zijn om de taalbarrières te verbreken door te experimenteren en te kijken om de taalbarrières te verminderen. We zouden dit doen door onze activiteiten zo laagdrempelig mogelijk te maken en iedereen uit te nodigen maar i.p.v. enkel met een brief de ouders persoonlijk aan te spreken en hun uit te nodigen tot de verschillende activiteiten. Door ons toegankelijker en gastvrij open te stellen, hoop ik dat we zo laagdrempelig mogelijk werken waardoor ouders zich welkom en veilig voelen in het kinderdagverblijf.

✚ Dan komen we bij ons volgend doel terecht door ons open te stellen en de opvangvoorziening toegankelijker te maken, hoop ik het vertrouwen op te bouwen tussen ouders en kinderopvang en een beter band te creëren, waardoor ouders, ons team gaan leren vertrouwen en we zo de stap kunnen maken naar een betere ondersteuning en mensen op de juiste manier zouden kunnen voorverwijzen naar organisaties die ze niet kennen om zo hun sociaal netwerk te versterken.

• Meetbaar:

De ouderbetrokkenheid, of -participatie kan worden gemeten door steeds de activiteit eerst met het team te bespreken, dan de ouders uit te nodigen en een reflectie te maken over welke ouders we bereikt hebben en welke niet. We moeten het niet supergroot zien, we moeten al blij zijn met de ouders die we op dat moment kunnen bereiken en kijken of de activiteit invloed heeft op de betrokkenheid van de ouders en kinderen en we moeten het zien als, elke stap die we doen is al iets van ouderbetrokkenheid dat we hebben vergroot.

✚ Ik zou een map opmaken waar ik alle ouderactiviteiten ga noteren, dat ik daarna kan voorleggen voor inspectie en voor andere ouders om in te kijken. Ik zou daarin de activiteit noteren, hoeveel ouders er hebben deelgenomen aan de activiteiten, hoeveel ouders positief/negatief reageren op de activiteit en misschien vragen of er zaken konden verbeterd worden of wat we nog konden doen naar de toekomst toe. Het doel is om de deelname van ouders aan activiteiten op het einde van ons project te zien vergroten.

• Aanvaardbaar:

het hele project heb ik voorgesteld aan mijn team, de coördinator, het diensthoofd, tot de directie toe. Doordat het kinderdagverblijf De Klaproos een opvangorganisatie is van de gemeente Anderlecht heb ik het project ook voorgelegd aan de directie waardoor ik een mandaat heb aangevraagd aan het college, wat is goedgekeurd voor de periode van mijn bachelor proef, waarbij de resultaten moeten bekend gemaakt worden en ook meegedeeld

worden naar de andere kinderdagverblijven. Ik zou ook graag na mijn praktijkgerichte bachelorproef met ons team verder willen werken aan de ouderbetrokkenheid en de ouderparticipatie binnen het kinderdagverblijf.

Alle activiteiten en materialen worden in samenwerking met het team van het kinderdagverblijf ontworpen, zodat zij aansluiten aan onze bestaande pedagogische visie en gekeken naar de praktische duurzaamheid. Het project wordt permanent geëvalueerd om bij te sturen op basis van feedback van ouders, medewerkers, directie of professionals.

✚ **Samenwerking met het team:**

Dit betekent dat alle activiteiten en materialen voor het project niet door één persoon of extern team worden bepaald maar door ons projectteam speciaal samengesteld voor mijn praktijkgerichte bachelorproef. In plaats daarvan werken de medewerkers van het kinderdagverblijf samen aan de ontwikkeling en uitvoering ervan. Door heel het team mee te hebben in het project zorg ik ervoor dat we allemaal op één lijn staan en we onze pedagogische visie zo goed mogelijk proberen te benaderen. Wat ervoor zorgt dat het welbevinden van de kinderen naar omhoog gaat door de wederzijdse samenwerking tussen ouder-kind en opvang.

✚ **Praktische duurzaamheid:**

Praktische duurzaamheid houdt in dat het project niet alleen op de korte termijn werkt, maar ook op de lange termijn duurzaam en zinvol blijft. Dit betekent dat de activiteiten en materialen die we ontwikkeld hebben, gemakkelijk kunnen hergebruiken en eventueel aangepast kunnen worden zonder dat dit telkens opnieuw veel tijd en middelen kost. Het project blijft op een duurzame manier onderdeel van de werking van het kinderdagverblijf De Klaproos.

✚ **Permanent bijsturen op basis van feedback:**

Hiermee bedoel ik dat het project niet vastligt maar steeds kan bijgestuurd worden en een flexibel proces is. Op basis van de reflecties die we maken en de feedback van ouders, medewerkers, directie en professionals wordt het project voortdurend aangepast om beter aan te sluiten bij de behoeften van éénieder. Het is de bedoeling dat we elke activiteit gaan bespreken en dat het team wijzigingen kan aanbrengen om de activiteiten te verbeteren en te laten aansluiten aan de noden van de ouders en kinderen. Het is de bedoeling dat we leren van onze reflecties en feedback wat ervoor zorgt dat het relevant en effectief blijft.

• **Realistisch:**

Gezien de huidige middelen en tijdsinzet, wordt gestreefd naar haalbare activiteiten die geen overbelasting veroorzaken voor het team doordat er de laatste tijd al een serieuze werkdruk ligt op het personeel van de zorg. Daarom wordt er per maand één of twee (nog verder te bespreken eens we met de activiteit begonnen zijn en in samenspraak met het team en de ouders) ouderactiviteiten en één teamoverleg gepland om de voortgang te bespreken en verbeterpunten vast te stellen.

• **Tijdsgebonden:**

✚ Het project heeft een voorbereidingsfase lopende van augustus 2024 tot december 2024. Waarin ik het project heb voorgesteld aan de collega's van het kinderdagverblijf en ben gaan aftoetsen bij externe collega's zoals het Huis van het Kind Anderlecht en Kuregem. Ik heb mijn idee eerst uitgewerkt, een aanvraag

opgesteld en een mandaat aangevraagd aan de directie dat is goedgekeurd door het college van de gemeente Anderlecht. Nadien heb ik met het team regelmatig afgesproken en vergaderingen ingepland: één met het team, twee met de coördinator en de directie en vervolgens drie met de verschillende organisaties om tot een samenwerking te komen. Ouders worden ingelicht van het project tijdens ons kerstfeest omdat ik en ons team dan de ouders persoonlijk heb kunnen aanspreken en de tijd ervoor uittrekken om het project uit te leggen dat van start zou gaan vanaf januari 2025.

- 4 **De testfase en uitvoeringsfase** zou opgestart worden vanaf **januari 2025** en **zou lopen tot mei** doordat ik mijn praktijkgerichte bachelorproef moet indienen tegen 1 juni 2025. Binnen deze tijd worden de activiteiten met de ouders en kinderen opgestart en getest, en zullen minstens vijf ouder-kind activiteiten worden georganiseerd. Na het organiseren van een activiteit zitten we samen met het team en met de ouders om te reflecteren over de activiteit zodat we tijdens het project onze activiteiten nog kunnen aanpassen aan de noden van de ouders, kinderen en het team. We kunnen ook bekijken of iedereen die deelneemt zich goed voelt bij de georganiseerde activiteiten.
- 4 **Bij de eindfase** is het de bedoeling om mijn project met het volwaardige team en de externe organisatoren te bespreken en hierover te reflecteren. Om te kijken of dit project een succes ervaring heeft gehaald en dit zowel bij de kinderen, ouders, het team, de directie en de externe organisatoren zoals Huis van het Kind Anderlecht en Kuregem. Ons plan van ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie weer op tafel te leggen en kijken of deze ouderbetrokkenheid het welzijn van ouders en kind heeft versterkt en dat we een beter vertrouwen hebben gecreëerd door ons open te stellen en de werking zo laagdrempelig mogelijk te maken zodat kwetsbare en anderstalige ouders van kinderen in het kinderdagverblijf zich welkom voelen. De resultaten moesten ook voorgelegd worden aan de directie en aan de gemeente Anderlecht. Tevens hoop ik dat de resultaten gunstig zijn en we de werking kunnen verderzetten en dit kan doorgroeien naar de andere kinderdagverblijven van de gemeente Anderlecht. Ikzelf hoop wel dat er een opkomst is van onze kwetsbare anderstalige ouders, ik verwacht ook geen wonderen want ouders moeten een opleiding volgen, werk zoeken of gaan werken, enz. Het belangrijkste is dat we de ouders kunnen bereiken en er een kleine opkomst is van onze kwetsbare ouders waardoor het welzijn van oudere en kind wordt versterkt.

Wat behoort expliciet niet tot de opdracht van het project?

- 4 **Individuele taaltraining voor ouders:** Hoewel we ouders gaan stimuleren om basis woordjes Nederlands te leren, biedt het project geen intensieve of langdurige taalcursussen aan. De bedoeling van het project is niet om professionele taaltrainingen te geven. Ouders kunnen we vanuit het project wel doorsturen naar externe partners zoals het Huis van het Kind Kuregem, het Huis van het Nederlands, ... doordat er een samenwerking en vertrouwensband gaat ontstaan tussen de ouders en de opvang waardoor het vertrouwen gaat groeien en ouders zo hun netwerk kunnen versterken om zo de laagdrempelige stap te kunnen overbruggen en een samenwerking aangaan met een externe partner zoals bv een Huis van het Nederlands of een oudergroepje, ...

- ✚ **Vertaling en uitgebreide begeleiding voor ouders in alle talen:** Het aanbieden van uitgebreide vertalingen en persoonlijke begeleiding in elke mogelijke taal is buiten de opdracht van het project. We gaan ons beste doen en ondersteuning bieden in een taal die we gezamenlijk kunnen verstaan of zaken kenbaar maken door visuele tekeningen of objecten en ons zo openstellen voor de anderstalige ouders waardoor de ouders zich welkom kunnen voelen.
- ✚ **Financiële ondersteuning:** Het project vertoont geen extra financiële steun voor ouders. Daarom worden de georganiseerde activiteiten gratis opgezet. Het ligt ook niet in onze bevoegdheid om een financiële bijdragen te ontvangen doordat we een kinderdagverblijf van de gemeente Anderlecht zijn. Het project beperkt zich tot het versterken van ouderbetrokkenheid en taalvaardigheid door ondersteuning en specifieke activiteiten binnen De Klaproos. Het omvat niet: het organiseren van grote activiteiten buitenshuis omdat dit niet in onze bevoegdheid ligt. Indien er toch een buitenactiviteit zou ontstaan, is dit door de samenwerking van Huis van het Kind Anderlecht of Kuregem of andere externe partners en dat in samenspraak met het kinderdagverblijf, de gemeente en Huis van het Kind.
- ✚ **Het geven van psychosociale of individuele hulpverlening:** het project richt zich op het versterken van ouderbetrokkenheid en communicatie. Wanneer ouders echter te maken hebben met complexe psychosociale problemen, stress, relatie-, gezondheids-, financiële problemen, enz. is het belangrijk en onze taak wel om de ouders door te verwijzen naar gespecialiseerde hulpverlening. In dit kader speelt netwerken dan weer een heel belangrijke rol. Door samen te werken met Huis van het Kind en hun aanbod te benutten kunnen we de ouders gericht doorverwijzen naar de juiste ondersteuning, zodat we binnen ons project blijven. Dit voorkomt dat we in zaken terecht komen dat buiten onze expertise of focus vallen.

Met te werken volgens het SMART-principe onze doelen te beschrijven en ons enkel gaan beperken op ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie is het mijn taak als hoofdbegeleidster om te waken over deze grenzen van het project en onze rol als kinderdagverblijf. Met deze aanpak wil ik duidelijke grenzen aangeven, zodat de verwachtingen van alle betrokken partijen helder, laagdrempelig en duurzaam blijven.

Eerste Timing (plannen)

- Voorziene begindatum realisatie: januari 2025.
- Voorziene einddatum project: mei 2025 omwille van de einddatum van de bachelorproef. Het is vanuit De Klaproos wel de bedoeling van dit project te blijven verderzetten.
- Voorziene voorbereidingstijd:
 - ✚ Afronding initiatiefase: van augustus tot november 2024.
 - ✚ Afronding definitiefase: van november 2024 tot december 2024.
 - ✚ Afronding uitvoeringsfase: van januari 2025 tot april 2025.
 - ✚ Afronding afsluitfase: mei 2025.

Impact bepalen

Het praktijkgerichte bachelorproef is vooral een project om te kijken hoe we in kinderdagverblijf De Klaproos de ouderbetrokkenheid en de ouderparticipatie van anderstalige ouders in een kwetsbare situatie kunnen verhogen. Het project heeft als doel om de betrokkenheid van ouders bij de opvang van hun kinderen te vergroten waardoor het welzijn van kinderen, ouders en begeleiders vergroot. Waardoor we het vertrouwen van ouders kunnen vergroten zodat we ze beter kunnen ondersteunen in een bredere sociale en educatieve omgeving waardoor het kind alle kansen krijgt om zich optimaal te ontwikkelen. Dit sluit aan bij de algemene visie van De Klaproos, waar de kinderen en ouders centraal staan en ouderbetrokkenheid een belangrijk onderdeel is van onze visie.

Sinds 2022 zijn we reeds opgestart in het kinderdagverblijf om te werken aan onze ouderbetrokkenheid en via een externe begeleiding van de VGC hebben we ons wenbeleid al aangepast. Wat we hier gezamenlijk hebben afgesproken wordt nog steeds toegepast. We hebben toen een wenbrochure opgemaakt ter verwelcoming van de ouders, met tips over het wennen van de baby en op welke zaken er moet gelet worden. Ook onze visie hebben we aangepast naar de waarden en normen van ons kinderdagverblijf De Klaproos zelf. In de huidige werking van kinderdagverblijf De Klaproos is er al een focus gelegd op ouderbetrokkenheid maar enkel over het stukje de eerste dagen wennen met de baby in het kinderdagverblijf. Daarom dat ik heel graag zou ouderbetrokkenheid tot ouderparticipatie willen implementeren in het kinderdagverblijf om zo de werking van ons kinderdagverblijf te versterken volgens onze visie. Het project biedt een belangrijke kans om ouderparticipatie en taalvaardigheid te versterken in de diverse gemeenschap waarin we leven. Waardoor ouders een beter zicht krijgen over de werking van ons kinderdagverblijf. Dat de gezinnen hierdoor meer vertrouwen krijgen en hieruit een betere communicatie vloeit vooral voor de kwetsbare, anderstalige ouders van het kinderdagverblijf. We willen ook dat de band sterker wordt tussen ouder-kind en opvang door de gerichte activiteiten die we zouden oprichten zodat het welzijn van ouder en kind verbeterd. Door dit specifieke project is het ook de bedoeling dat we ouders en de gezinnen van dichterbij leren kennen zodat we ze kunnen doorsturen naar een externe organisatie zoals Huis van het Kind Anderlecht en Kuregem. Waardoor we ervan uit kunnen gaan dat de gezinnen een groter sociaal netwerk krijgen. Door de samenwerking met Huis van het Kind kan dit project een voorbeeld zijn voor de bredere werking van Nederlandstalige kinderopvang in Anderlecht en kan dit een verbetering zijn voor andere organisaties. Het project vraagt om aandacht voor het creëren van een draagvlak en het managen van verwachtingen om risico's te verkleinen en de impact te maximaliseren.

Wie is erbij betrokken:

- ✚ **Ikzelf:** Als aanvrager en uitvoerder van het project. Ik ben verantwoordelijk om het project in goede banen te leiden en te implementeren op de werkvloer en om een evaluatie te maken door een gerichte reflectie te maken over het project.
- ✚ **Het personeel van De Klaproos:** Zij zullen actief betrokken zijn bij het ontwikkelen en uitvoeren van de activiteiten. Wat heel tof is van mijn collega's is dat ze zich allemaal willen inzetten voor het project en het voornaamste dat ze achter dit project staan. Want op mijn ééntje en met de ouders alleen kan dit nooit een geslaagd project worden, daar heb ik de samenwerking van de collega's nodig om tot één geheel te komen.
- ✚ **Ouders en kinderen:** De belangrijkste doelgroep in de kinderopvang zijn de ouders en kinderen, met extra focus op kwetsbare en anderstalige gezinnen.
- ✚ **De gemeente Anderlecht:** Als werkgever en beleidsmatige ondersteuner van het project. Het is fijn om te weten dat u werkgever achter het project staat en me op deze manier steunt door me toe te laten om de ouderbetrokkenheid te implementeren in het kinderdagverblijf. Dit als je weet dat in onze visie ouderbetrokkenheid staat verwerkt. Ze benieuwd zijn naar de resultaten om deze te kunnen overbrengen naar onze andere gemeentelijke kinderdagverblijven van Anderlecht (zie bijlage 7).
- ✚ **Huis van het Kind Kuregem:** Als partnerorganisatie die ons kinderdagverblijf de nodige expertise en ondersteuning kan bieden bij gezinsgerichte activiteiten.

Impact bepalen voor elke betrokken partij

Voor mezelf als projectaanvrager en uitvoerder van mijn projectgerichte bachelorproef:

- ✦ **Kansen:**
 - Dit project biedt me de kans om onze visie op ouderparticipatie van het kinderdagverblijf De Klaproos om te zetten in de praktijk en te laten zien wat een gerichte aanpak kan betekenen voor kinderdagverblijf De Klaproos en de gezinnen die gebruik maken van onze kinderopvang.
 - Het project versterkt de zichtbaarheid en de relevantie van kwetsbare en anderstalige ouders en hun ouderbetrokkenheid in kinderdagverblijf De Klaproos in een diverse wijk in de gemeente Anderlecht.
 - Ik hoop deze praktijkgerichte bachelorproef te kunnen implementeren in het kinderdagverblijf en dat dit een waardevol referentiepunt kan worden voor toekomstige projecten.
 - Bovendien hoop ik op een verhoging van de ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie vooral bij kwetsbare en anderstalige ouders en hierdoor een voorbeeld te kunnen zijn voor onze andere gemeentelijke kinderdagverblijven. Het versterkt tevens mijn eigen expertise binnen de gemeente Anderlecht en andere externe organisaties zoals Huis van het Kind Anderlecht en Kuregem.
- ✦ **Risico's:**
 - Als het project onvoldoende wordt gecoacht door mezelf of er door de mensen die het project in goede banen gingen leiden dat er geen of onvoldoende samenwerking is en er geen ouderbetrokkenheid tot stand komt.
 - Als er geen samenwerking tot stand komt met kwetsbare en anderstalige ouders of de doelen niet helder worden gecommuniceerd kan dit tot teleurstelling leiden bij de betrokken partijen zowel bij de ouders, de kinderen, het personeel en kan dit leiden tot geen meerwaarde van het project.
 - In het slechtste geval kan dit ook zorgen dat er geen extra vertrouwensband wordt gecreëerd, dat hun netwerkversterking niet wordt versterkt of ondersteund en dat er ook geen samenwerking ontstaat tussen de ouders van het kinderdagverblijf De Klaproos en Huis van het Kind Anderlecht en Kuregem.

Voor de medewerkers van Kinderdagverblijf De Klaproos

- ✦ **Kansen:**
 - Het project biedt kinderdagverblijf De Klaproos de mogelijkheid om aan ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie te implementeren. We gaan dit doen op een structurele en innovatieve manier om zo de ouderbetrokkenheid te versterken.
 - Door ouders meer te betrekken en actief activiteiten voor te bereiden tussen ouder en kind om zo het welzijn van beiden te verhogen.
 - Hierdoor wordt de communicatie met de ouders verbeterd en kunnen kwetsbare gezinnen beter ondersteund worden.
 - Ook wordt het personeel gestimuleerd en aangemoedigd om nieuwe vaardigheden te ontwikkelen op het gebied van ouderbegeleiding en taalstimulering. Dit sluit aan bij de visie van De Klaproos om het kind en het gezin centraal te stellen om zo het welbevinden van ouder en kind te verbeteren waardoor we empowerment te werk gaan en we zien dat zo de talenten van éénieder beter kunnen ontwikkelen.
 - Daarnaast biedt het project een kans om meer inzicht te krijgen in de behoeften van kwetsbare en anderstalige gezinnen en deze beter te kunnen ondersteunen.
 - Daarnaast kan het bijdragen aan de professionalisering van medewerkers door trainingen en intervisie over ouderparticipatie.
 - Het kan een meerwaarde worden voor de kindbegeleiders als ouders toegelaten worden op de afdelingen en ouders meehelpen met de dagelijkse zorgen, kan dit zorgen voor een verlichting van het werk.

 Risico's:

- Een mogelijk risico is dat we niet de gezinnen met kwetsbare, anderstalige ouders bereiken wat de ouderbetrokkenheid niet verhoogt en wat de impact van het project kan verminderen.
- Daarnaast kan door het project te implementeren het personeel ervaren dat het extra werk met zich meebrengt, wat de werkdruk verhoogt.
- Dat de continuïteit en de kwaliteit niet kan verzekerd worden.

Voor de ouders en kinderen van kinderdagverblijf De Klaproos

 Kansen:

- Voor de ouders en kinderen kan het project ook hier bijdragen aan een betere communicatie tussen ouders en medewerkers, wat leidt tot meer vertrouwen en een betere samenwerking.
- Door interactieve activiteiten zoals spelletjes spelen, voorlezen, knutselen voor ouders en kinderen, kunnen ouders een beter beeld krijgen van het pedagogisch beleid en dit mee te nemen naar thuis en zo proberen toe te passen.
- Het aanbod te verbreden met laagdrempelige activiteiten die kwetsbare gezinnen ondersteunen.
- Positieve samenwerking tussen ouders en medewerkers kan leiden tot een sterkere band met de opvang.
- De betrokkenheid van externe partners die langskomen of omgekeerd kan zorgen voor een breder netwerk of ondersteuning voor de ouders van het kinderdagverblijf.

 Risico's:

- Er is een risico dat niet alle ouders zich durven openstellen of aanwezig zullen zijn doordat ze anderstalig zijn of door tijdsgebrek omdat ze een inburgeringsopleiding, een andere opleiding, werk, enz. een prioriteit is waardoor ze minder betrokken zijn. Dit kan leiden tot ongelijkheid binnen de oudergroep.
- Dat ouders zich zo goed gaan voelen dat ze zich willen mengen in de organisatie van het kinderdagverblijf.
- Dat de continuïteit en de kwaliteit niet kan verzekerd worden.
- Zonder voldoende promotie kan de opkomst bij activiteiten tegenvallen, waardoor het effect beperkt blijft of zelfs tegenvalt.

Voor de werkgever de gemeente Anderlecht

 Kansen:

- Het project sluit aan bij het beleid van de gemeente Anderlecht, zoals het versterken van sociale cohesie en de basis communicatie van de Nederlandse taal.
- Het biedt de gemeente ook een kans om een voorbeeldproject te hebben binnen haar netwerk van gemeentelijke kinderdagverblijven.
- Succesvolle resultaten kunnen bijdragen aan een sterkere reputatie van de Nederlandstalige kinderopvang en mogelijk een rolmodel vormen voor de andere gemeentelijke kinderdagverblijven zoals De Roosjes, De Viooltjes, De Zonnebloem of ons toekomstig kinderdagverblijf De Stroomboot.
- Voor de gemeente Anderlecht draagt dit project bij aan het gemeentelijk beleid rond inclusie en taalbevordering. Door ouders van verschillende culturele achtergronden te empoweren, kan de gemeente haar doel bereiken om de sociale cohesie in de buurt te versterken.

 Risico's

- Als het project niet goed aansluit bij de behoeften van de doelgroep of onvoldoende wordt ondersteund door het personeel, kan dat tot beperkte resultaten leiden.

- Daarnaast kan het voor het personeel van kinderdagverblijf De Klaproos een uitdaging zijn om dit project in termijn te verduurzamen.
- Indien het een succes wordt en de ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie wordt verhoogd en we zien dat hierdoor het vertrouwen van ouder en kind vergroot, waardoor het welzijn van de kinderen verbeterd en de resultaten bekend worden gemaakt naar de andere kinderdagverblijven en ze van de gemeente Anderlecht ook de opdracht krijgen om hieraan te werken. Kan dit voor het personeel van de andere kinderdagverblijven een hele uitdaging worden om zich te engageren tot éénzelfde project.
- Het opleiden van de kindbegeleiders en logistieke medewerkers in dit specifiek thema zodat ze ook meer levenskennis krijgen over het onderwerp ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie en wat deze betrokkenheid doet met het welzijn, ontwikkeling, vertrouwen, Met ouders-begeleiders- en vooral de kinderen.

De externe organisaties zoals Huis van het Kind Anderlecht en Kuregem

- ✚ **Kansen:**
 - Dit project zorgt voor een betere samenwerking tussen kinderdagverblijf De Klaproos en Huis van het Kind Anderlecht en Kuregem.
 - Op deze manier komen het Huis van het Kind in contact met onze kwetsbare, anderstalige ouders en omgekeerd.
 - Het project kan dienen als een voorbeeld voor andere kinderdagverblijven, vooral voor kinderdagverblijven die in dezelfde situatie zitten of liggen in wijken met een ingewikkelde sociaaleconomische context. Door de ervaringen en resultaten te delen, kunnen anderen leren van de aanpak van een project voor ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie voor kwetsbare en anderstalige gezinnen.
 - De zichtbaarheid van de organisatie in de buurt te vergroten door samen te werken met externe partners zoals Huis van het Kind Anderlecht en Kuregem.
- ✚ **Risico's:**
 - Er is een risico dat de samenwerking met Huis van het Kind niet optimaal verloopt, bijvoorbeeld door een gebrek aan tijd, middelen of onderling verschillend. Dit kan de impact hebben van het project verschillend. Ook is het risico dat het werkveld kritisch is als de resultaten onvoldoende meetbaar of overdraagbaar zijn.

Projectorganisatie vastleggen

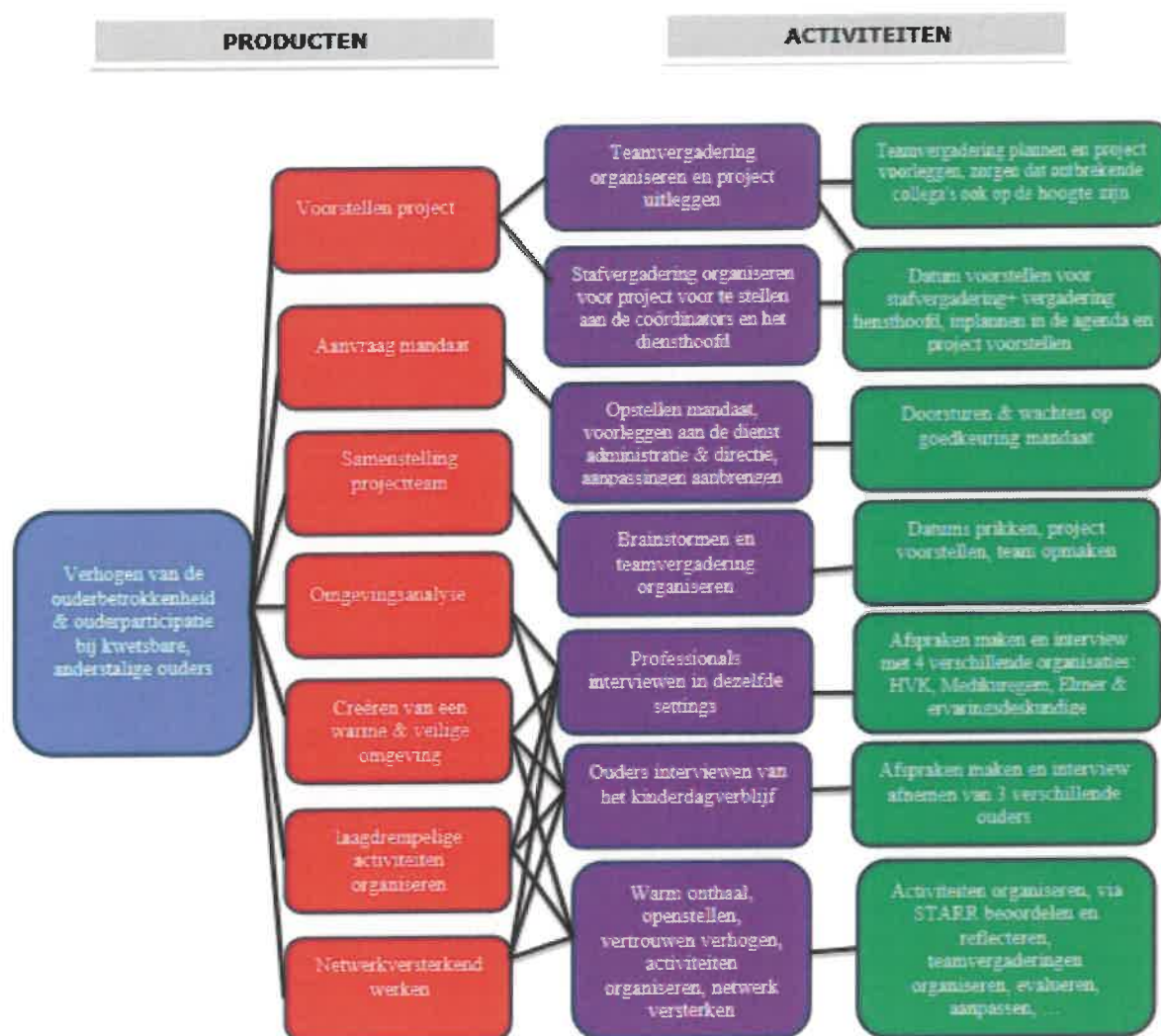
PROJECTTEAM

- **FREQUENTIE VAN SAMENKOMST PROJECTTEAM**
 - Met de kern van het projectteam bedoel ik de mensen van kinderdagverblijf De Klaproos zelf (omdat ikzelf en de collega's de activiteiten moeten regelen op de werkvoet en moeten uitvoeren): mijn collega's en ik zitten wekelijks samen meestal op dinsdag afhankelijk van de situatie om de voorbije week te evalueren of zaken die voorkomen te bespreken of zoals kleine briefings over de voorbije of toekomstige activiteiten. Daarnaast heb ik wekelijks een overleg met de coördinator.
 - Na overleg van de kernprojectgroep is er een weerkoppeling met de coördinator voorzien (als die niet kon aanwezig zijn op de vergadering).
 - Afspraken en verslagen weerkoppelen met het diensthoofd en de externe partijen zoals de verantwoordelijke en stafmedewerker van Huis van het Kind Anderlecht en Kuregem: Nicoleta en Mathilde, de pedagogische ondersteuners van de VGC: Mihriban en Katinka.
 - Evaluatie na iedere activiteit met ons kernteam: wie meegeholpen heeft met de activiteit zelf.

• **SAMENSTELLING VAN HET PROJECTTEAM:**

Naam	Rol/Functie
<i>Van Waeyenberg Anja</i>	Trekker van mijn praktijkgerichte bachelorproef
<i>Vandewaele Simonne</i>	Mentor
<i>De Geest Hannes</i>	Directeur
<i>Hinderyckx Celia</i>	Diensthofd
<i>Tessein Iris</i>	Administratieve ondersteuning
<i>Vandeputte Nicoleta</i>	Coördinator van Huis van het Kind Anderlecht/Kuregem
<i>Van Baekel Mathilde</i>	Stafmedewerker van Huis van het Kind Anderlecht/Kuregem
<i>Beny Khalil</i>	Medewerker Huis van het Kind Anderlecht/Kuregem (later bijgekomen)
<i>Marta Bologna</i>	??? (later bijgekomen)
<i>Femke</i>	Laatstejaarsstudent van PJK e stagiaire in Huis van het Kind Anderlecht (later bijgekomen)
<i>Chayma</i>	Medewerker huis van het kind Anderlecht/Kuregem → trekker van de zelfsturende moedergroep Madam Chichi (later bijgekomen)
Chaymac	Medewerker Huis van het Kind Anderlecht/Kuregem (later bijgekomen)
<i>Yildirim Mihriban</i>	Pedagogisch ondersteuner van de VGC-regio Anderlecht
<i>Stoop Katinka</i>	Pedagogisch ondersteuner van de VGC
<i>Rooselaer Elke</i>	Coördinator van Kinderdagverblijf De klaproos en De Viooltjes
<i>Auassar Yousra</i>	Maatschappelijk medewerker
<i>Van Overdijn Ineke</i>	Pedagogisch ondersteuner
<i>Fieremans Ann</i>	Begeleider van de babygroep
<i>Gebarth Christel</i>	Begeleider van de babygroep
<i>Leviste Lielanie</i>	Begeleider van de babygroep gewijzigd naar vliegende tussen d beide groepen
<i>Dansof Daniela</i>	Werkstudent gewijzigd naar begeleider van de baby's
<i>Baelen Natacha</i>	Begeleider van de peutergroep gewijzigd naar de babygroep
<i>De Villers Selina</i>	Begeleider van de peutergroep
<i>Ben Mohamed Yousra</i>	Begeleider van de peutergroep
<i>Eker Els</i>	Nieuwe collega en begeleider van de peutergroep

Projectresultaten

BESCHRIJF DE ACTIVITEITEN DIE NODIG ZIJN OM DEZE PRODUCTEN OP TE LEVEREN

2024	
Afvoetsen en voorstelling project ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie aan de verantwoordelijke:	13/05/2024 - 07/06/2024
• Elke Rooselaer • Het kinderdagverblijf • De staf (alle coördinatoren, het diensthoofd en de cel beleid)	
Afvoetsen en voorstellen project ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie en mondelinge overeenkomst over een samenwerking met Huis van het Kind Kuregem & Anderlecht	13/05/2024
Afvoetsen en voorstelling project ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie en het beleid rond onze visie hierover in het kinderdagverblijf met de directeur en de Schepenen.	29/05/2024
Mandaat opgesteld	25/06/2024
Mandaat doorgestuurd naar de cel beleid ter ondersteuning	25/06/2024
Mandaat verbeterd en aanpassingen aangebracht	27/06/2024
Goedkeuring gekregen Mathilde en Nicoleta voor de samenwerking	27/06/2024
Doorsturen van het mandaat naar de directie om een mandaat op te stellen	27/06/2024
Goedgekeurd mandaat door de directie en de officiële aanvraag voor het college opgesteld door de directeur opgemaakt	31/07/2024
Aanvraag Mandaat met de toestemming van de directeur doorgestuurd naar Schepencollege	01/08/2024
Voorstellen en voorleggen project en het mandaat op het Schepencollege	20/08/2024
Goedkeuring Mandaat	02/09/2024
Formulier probleemstelling Bachelor proef ingediend	11/09/2024
Vergadering info over trap 3 in de VGC	24/09/2024
Vergadering met projectteam om ons winterfeest te organiseren voor de ouders	1/10/2024
Vergadering met projectteam om het winterfeest verder te regelen	8/10/2024
Vergadering: voorstelling traject aan de regionaal pedagogisch ondersteuner Mihriban en Maaike, voor tips en omgevingsanalyse + vraag om mee in het projectteam te zitten + studiedag aanvragen en organiseren	15/10/2024
Officiële voorstelling met heel het team van De klapproos door de Go die we hebben gekregen + de vraag wie er in het projectteam zou zitten	16/10/2024
Goedkeuring vragen omgevingsanalyse voor professionals en ouders (zie bijlage 3)	24/10/2024
Vergadering met projectteam: wat is nu juist ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie. Wat loopt er al goed en wat kan er beter (zie bijlage 4)	05/11/2024
Interview voor mijn omgevingsanalyse van een professional (Nicoleta Vandeputte coördinator van Huis van het Kind Anderlecht & Kuregem) in dezelfde setting	06/11/2024
Interview voor mijn omgevingsanalyse van een professional (Ervaringsdeskundige Ilse Vandewaerde) in dezelfde setting	06/11/2024
Stafoverleg over het teamoverleg en wat er is uitgekomen wat er al goed liep of wat er verbeterd kan worden in ons kinderdagverblijf	08/11/2024
Vervolg vergadering info over trap 3 beleid in de VGC	14/11/2024
Interview voor mijn omgevingsanalyse van een professional (Anne Lambrechts coördinator → kinderdagverblijf Elmer) in dezelfde setting	29/11/2024
Vergadering met Mihriban en Maaike van de VGC en met Elke Rooselaer (projectteam) over de voorbereiding studiedag	29/11/2024

Interview voor mijn omgevingsanalyse van een professional (An Bruggeman vroedvrouw Medikuregem en project baby-BBBru) in dezelfde setting	03/12/2024
Vergadering met projectteam: laatste zaken regelen voor ons winterfeest + samen vragen opstellen enquête voor de ouders over ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie in het kinderdagverblijf	03/12/2024
Interview voor mijn omgevingsanalyse ouder S. van het kinderdagverblijf De Klaproos	05/12/2024
Interview voor mijn omgevingsanalyse ouder D. van het kinderdagverblijf De Klaproos	06/12/2024
Winterfeest in kinderdagverblijf De Klaproos: ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie	10/12/2024
Enquête opgesteld en afgenomen door middel van mondelinge communicatie bij de ouders op het winterfeest over ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie.	10/12/2024
Interview voor mijn omgevingsanalyse ouder L. & M. van het kinderdagverblijf De Klaproos	11/12/2024
Vergadering voor onze eerste buitenactiviteit: de dag van de tand (11-3-2025)	18/12/2024
2025	
Vergadering met projectteam: enquête analyseren (zie bijlage 5)	07/01/2025
Vergadering met projectteam: hoe, wat, waar, hoe laat beginnen we aan onze activiteiten en welke activiteiten gaan we organiseren met het doel ervan	29/01/2025
Overleg met het diensthoofd en de coördinator over wat we overlegd hebben met het projectteam, welke activiteiten er worden georganiseerd en wat met de overuren van het personeel	31/01/2025
Studiedag sensibiliseren van het team in samenwerking met kinderopvang in Brussel over trap 3 en in de namiddag diversiteit en reflecteren over de activiteiten voor mijn bachelorproef met Mihriban en Maoike van de VGC.	05/02/2025
Vergadering werkgroep warme transitie: werkgroep voorbereiding op weg naar de kleuterschool, met project dat het kinderdagverblijf De Klaproos organiseert rond zindelijkheid	05/02/2025
1 ^{ste} activiteit: ouder-kind activiteit binnen het kinderdagverblijf: koffieklets van 8u30 tot 9u30 (zie bijlage 6.1)	11/02/2025
Vergadering met projectteam: onmiddellijk reflectie gemaakt over ons 1 ^{ste} activiteit: koffieklets	11/02/2025
Vergadering met de administratief ondersteuner over onze nieuwe activiteit buitenshuis in het medisch centrum Goujonissimo, de dag van de tand (11-3-2025)	12/02/2025
Vergadering werkgroep warme transitie: werkgroep voorbereiding op weg naar de kleuterschool, met project dat het kinderdagverblijf De Klaproos organiseert rond zindelijkheid	12/02/2025
Oudercontact Ziko-Vo met de ouders van M. en met Daniela als begeleiders	24/02/2025
Vergadering met projectteam: overleg onze eerste buitenactiviteit: de dag van de tand (11-3-2025)	25/02/2025
2 ^{de} activiteit: ouder-kindactiviteit binnen het kinderdagverblijf: oudercafé van 15u30 tot 16u30 (zie bijlage 6.2)	26/02/2025
Vergadering met projectteam: reflectie gemaakt over ons 2 ^{de} activiteit: oudercafé	27/02/2025
3 ^{de} activiteit: ouder-kindactiviteit buiten het kinderdagverblijf: 1 ^{ste} keer buitenshuis: dag van de tand van 14u20 tot 17u00 (zie bijlage 6.3)	11/03/2025
Oudercontact Ziko-Vo met de ouders van V. en met Christel als begeleiders	12/03/2025
Vergadering met projectteam: reflectie gemaakt over ons 3 ^{de} activiteit: onze eerste activiteit buitenshuis	12/03/2025
Vergadering met de teamleden uit de projectgroep van Huis van het Kind Anderlecht & Kuregem en met ons administratief ondersteuner over de samenwerking en wat we gaan organiseren voor onze mama's en papa's.	18/03/2025

4 ^{de} activiteit: een ouder-kind knutselactiviteit met zoutdeeg binnen het kinderdagverblijf De Klaproos voor de peuters (zie bijlage 6.4).	26/03/2025
Samenkomst en reflectie met het team over de activiteit	26/03/2025
Teamsoverleg met de teamleden van Huizen van het Kind Anderlecht & Kuregem, de laatste afspraken voor volgende week C'est parti	27/03/2025
Communicatie via mail met onderzoekers en docenten om een ouderavond te organiseren met de papa's en mama's afzonderlijk van kinderdagverblijf De Klaproos en Huis van het Kind Anderlecht en Kuregem	27/03/2025 tot ...
5 ^{de} activiteit: de 1 ^{ste} ouderactiviteit voor de mama's alleen zonder kinderen in samenwerking met Huis van het Kind naar Cultureghem: c'est parti! (Zie bijlage 6.5)	02/04/2025
6 ^{de} activiteit: kind-ouderactiviteit in de namiddag met de peuters in samenwerking met Huis van het Kind naar Cultureghem: c'est parti! (Zie bijlage 6.6).	02/04/2025
Vergadering met projectteam: onmiddellijk reflectie gemaakt over de activiteit: C'est parti	3/04/2025
Vergadering via teams met onderzoeker en docent meneer Mohammed Mansouri	16/04/2025
7 ^{de} activiteit: kind-ouderactiviteit in de namiddag met alle peuters genieten van de buitenspeeldag samen met de ouders (Zie bijlage 6.7).	23/04/2025
Vergadering projectgroep warme transities	7/05/2025
Overleg met Hannes De geest directeur departement Vlaamse Gemeenschapsmateries en Iris Tessein, projectmedewerker (cel beleid en ondersteuning) over mijn project en de duurzaamheid van het project (Zie bijlage 7).	9/05/2025
Oudercontact Ziko-Vo met de ouders van A. en met Natacha als kindbegeleidster	14/05/2025
Vergadering werkgroep warme transities: werkgroep voorbereiding op weg naar de kleuterschool, met project dat het kinderdagverblijf De Klaproos organiseert rond zindelijkheid	14/05/2025
Netwerkmoment in Huis van het Kind Brussel: "aan de slag met ouders in ouderschap en opvoeding"	22/05/2025

2. Advies en begeleidingstraject op maat: wenbeleid - ouderparticipatie

Wennen @ De Klaproos

Babygroep

Ondersteuner: Hanne Maes

DOEL:

- Een betere samenwerking met de ouders.
- Het wenbeleid herbekijken. Een goede samenwerking/relatie met de ouders en een goede start van het kind in het kinderdagverblijf start bij een goed wenbeleid.

1ste bijeenkomst: verder afstemmen met het team 6/4

Doel: hoe ziet de samenwerking van ouders er nu uit? En wat zouden ze graag anders willen?

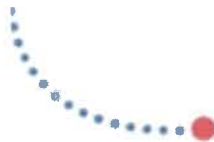
Benodigheden:

- Lijst van kinderen uit de groep. Of werken met fotootjes van kinderen.
- Leuke startvragen
- Playmobilemannetjes
- Schaal

Opbouw:

- Energiser: elkaar eerst leren kennen ahv de 'leuke startvragen'. Leuke, ontwapenende vragen (met dit soort vragen leer je iemand wel al wat kennen, het is niet het soort standaard kennismakingsvragen die je doorgaans zou stellen als je wilt kennismaken met iemand, vandaar de link naar wenbeleid- hoe is de band met jullie gezinnen? En wenbeleid als proces om band met gezin op te bouwen)
- Afstemming traject: wat kom ik doen? Idee qua ondersteuning: samenwerking met de ouders – wenbeleid. Vandaag: van het team horen waar zij vooral nood aan hebben als ondersteuning, wat het gewenste resultaat moet zijn en hoeveel tijd we hiervoor zullen nemen.
- Playmobile-oefening: positioneer de playmobilemannetjes om je band met de gezinnen uit te beelden?
 - o Hoe verloopt de samenwerking nu met de ouders?
 - o Wat loopt er goed?
 - o Wat loopt er minder goed? Wat wil je dat er beter verloopt? En wat is het ideale scenario? Is dit al het geval bij bepaalde gezinnen?
- Schaaloefening ahv de kinderen in de groep: met welke gezinnen heb je een goede band, met welke minder? Op een schaal van 1 tot 10, leg de gezinnen op een lijn.
 - o Wat betekent voor jou een goeie band?
 - o Wat zou je kunnen doen om een betere band op te bouwen?
- Verdere afspraken:
 - o Doel van het traject proberen bepalen
 - o Data vastleggen voor volgende sessies
 - o Opdracht voor de volgende keer: (hangt samen met de antwoorden hierboven)

Aandachtspunten: Ik moet in deze sessie antwoord krijgen op een aantal vragen:

- Wat wil het team veranderd zien? Hoeveel tijd willen ze hiervoor uitrekenen? Hoe zullen ze de verandering opmerken? Wat kunnen zij actief doen?
- Hoe zien zij hun rol ten aanzien van ouders? Zijn ze zich bewust van hun professionele rol om de ouders te ondersteunen? En de ouder te erkennen als eerste opvoedingsverantwoordelijke?
- Nemen we het wenbeleid als 'product'? Zo kunnen we de visie op ouders ophangen aan iets concreet. (normen en waarden, een vlotte begeleiding van het kind door een vlotte informatie-uitwisseling met ouders van bij de start, zorgen voor vertrouwen van bij het begin). Is het team ermee akkoord om de volgende sessie stil te staan bij het wenbeleid van kennismaking kort na de inschrijving tot enkele weken na de start van het kindje in het KDV.

Door het team gekozen als topics:

- Duidelijke afspraken rond wiegen en borstvoeding in het team (visievorming)
- Sneller tips geven + duidelijkheid over de werking.

2de bijeenkomst: visievorming over wiegen en borstvoeding met het team

20/4

Doel: verkennen hoe ze een visie kunnen uitwerken als team rond kindjes wiegen en borstvoeding.

Benodigheden:

Opbouw:

- Energiser: MeMosnaQ 7 (zelf ervaren)
- Aanpak van hun vraag op basis van de driehoek team-gezin-kind – zie leidraad [Uitdagende situaties bespreken met ouders.pdf](#)
- Stap 1 = Teamvisie over wiegen en borstvoeding:
 - Om denkoefening: van het 'probleem' en oplossingen bedenken. (+ wat is er nodig om dit te realiseren?)
 - Battle: Wat is positief aan borstvoeding en wiegen? Team negatief en team positief: argumenten verzamelen en tegen elkaar opboksen! (enkel babyteam – anderen mogen jury zijn)
 - Post-It-oefening: waar ligt je persoonlijk grens en grens als team? Op zoek gaan naar een gemeenschappelijke grens. Van niet wiegen en laten wenen, naar 2 minuten laten wenen en oppakken tot wiegen of in een draagzak laten slapen. BV: mag niet meer tot mag en we geven later voeding.
 - Op maat van het kind: kind observeren (welbevinden): haalbaar?
 - Algemene visie op samenwerking ouders (zelf toevoegen): [Relatie ouders en KB.pdf](#)
- Stap 2 = vertrouwensband met de ouders. Metafoor springtouw: wat zijn jullie behoeften. Wat zijn de behoeften van de ouders?
- Stap 3 = gesprek aangaan. Principe van invoegen en toevoegen. [Oudergesprek invoegen toevoegen.docx \(sharepoint.com\)](#)

Tussentijdse opdrachten:

- Beelden maken van 2 kindjes die soms moeilijk te troosten of te entertainen zijn.
- Anja probeert het wenbeleid op papier te zetten.

3de bijeenkomst: beelden kindjes bekijken met het team 11/5

- Energiser: wennen van kindjes: welke vragen moet je stellen? MeMosnaQs Dim 6-5: vragenvuur. In twee teams - groepje ouders versus groepje kinderbegeleiders. Stel zoveel mogelijk vragen in 1,5 minuut. Iemand helpt mij noteren. Zit er een verschil in vragen? <https://www.opgroeieninbrussel.be/sites/opgroeieninbrussel/files/2021-04/DIM%206%205%20VOORBEELDVRAGEN.pdf>
- Kijken naar kinderen: filmpjes van Ibrahim en
 - o Emotionele ondersteuning: filmpje 'eten'
 - Wat zie je?
 - Wat denkt het kind?
 - Wat maakt dat het kind zo denkt?
 - Wat heeft het kind nodig?
 - Wat kan je doen om het kind verder te helpen?
 - Wat zou je nog kunnen doen?
 - Hechtingstheorie: Een kind zoekt de nabijheid van zijn ouder(s) om plezier te delen, bescherming te vinden, op te laden, te leren en gevoelens in goede banen te leiden. Zo voelt een kind bijvoorbeeld bij stress de neiging om contact te zoeken om de negatieve spanning te reguleren. Als een kind structureel ervaart dat nabijheid zoeken de gewenste respons oplevert, ervaart hij veiligheid in de relatie. Dat veilige gevoel heeft een kind nodig om relaties aan te gaan en te vertrouwen in zichzelf en de buitenwereld.
 - Hoe maak je dat haalbaar?
 - Zie afbeelding 'gelijkheid_vs_rechtvaardigheid'
 - o Filmpje spel:
 - Scoor het welbevinden en de betrokkenheid
 - Oefening Speelmakers: vraagjes om spel te observeren.
- Startoefening opnieuw doen: zou je deze beelden durven tonen aan de ouders en wat zou je aan de ouder vragen ahv deze beelden?
- Wat denken jullie over het wenbeleid voor kinderen?

4de bijeenkomst: wenbeleid verder uitspitten met Anja op 12/5

Zie opdracht Anja: het wenbeleid op papier zetten.

5de bijeenkomst: het wenbeleid in de praktijk met het team (datum nog te bepalen)

- Startoefening: uitbeelden van hun kinderen Hoe komen de kinderen binnen elke dag? Verschillende stijlen!

Door de bril van de professional (de kinderbegeleiders en stafmedewerkers)

Door de bril van de ouder: gesprek met ouders

Door de bril van het kind (via videobeelden): hoe observeren we de evolutie van het kind? –
hier nog een oefening steken over hoe mensen verschillen, dus hoe het wenproces voor
iedere ouder anders is;

Tussentijdse opdracht: opties:

- MeMosnaQ 3: vragen aan ouders om positieve feedback te geven over hun start in het KDV.
- MeMosnaQ 6: foto's maken van het leven zoals het is in het KDV.

3. Vragen voor omgevingsanalyse zowel professionals als ouders

Vragen omgevingsanalyse

1. Wat is het huidige beleid van uw organisatie rond ouderparticipatie en hoe past u dit toe in de werkelijkheid?
 - o Wat is volgens u een volwaardig partnerschap met ouders?
2. Hoe komt u tot een volwaardig partnerschap met ouders?
 - o Welke uitdagingen ondervindt u bij het verhogen van ouderparticipatie: obstakels, taalbarrière, tijdsgebrek, culturele factoren, ...
3. Hoe versterkt u de vertrouwensband tussen de ouders en de organisatie?
4. Hoe zorgt u ervoor dat de organisatie ook vaders bereikt?
5. Hoe zorgt u ervoor dat de organisatie gezinnen bereikt in een precaire socio-economische situatie?
6. Wat heeft uw organisatie ondernomen om de taalbarrières te overbruggen en de betrokkenheid van anderstalige ouders te verhogen of te bereiken?
 - o Hoe communiceert u naar alle ouders toe?
7. Hoe worden ouders uitgenodigd en hoe betrekken jullie hen bij de werking van uw organisatie om zo het welbevinden, de ontwikkelingsdoelen van hun kinderen te verbeteren en ouders empowerment te laten werken?
8. Hoe verbindt uw organisatie ouders met elkaar?
9. Op welke manieren maakt uw organisatie de samenwerking met ouders concreet? En welke activiteiten of programma's ondersteunen dit?
10. Hoe ervaart u het succes van ouderparticipatie in u organisatie?
 - o En kan die in de toekomst nog versterkt worden

n

4. Teamvergadering: ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie

Teamoverleg ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie

5 november 2024

Aanwezig:

Anja: trekker

Ineke: pedagogische medewerker

Lielanie, Daniela, Ann, Christel begeleidsters van het babyteam

Yousra, Natacha en Selina begeleidsters van het peuters team

Ik heb een vraag naar jullie toe over onze samenwerking met de ouders. Jullie weten van het combi-traject → ik heb hier een paar vragen over:

Weten jullie het verschil tussen ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie:

- **Ouderbetrokkenheid:** daar gaat het over de betrokkenheid van de ouders in de opvang bv. hen op de hoogte brengen van de dagelijkse activiteiten, het communiceren van het verloop van de dag in het kinderdagverblijf bij de breng-, en afhaalmomenten. De gesprekken zoals de intake of het wennen met de ouders, de rondleiding van het kinderdagverblijf bij het inschrijven, de nieuwsbrief, een ouderavond die georganiseerd is voor info mee te geven, ...
- **Ouderparticipatie:** daar gaan de ouders een stap verder door actief deel te nemen aan de activiteiten, oudercafé's, ouderavond, ... → ze kunnen actief deelnemen aan activiteiten die georganiseerd worden in of buiten het kinderdagverblijf, het helpen bij uitstapjes, eens iets komen doen op de afdeling met de kinderen en de begeleidsters. → een verdere stap is dat ouders mee hun mening mogen geven bv: over de menu, beslissingen en inspraak krijgen in de werking van het kinderdagverblijf (dit wordt heel moeilijk doordat wij van de gemeente Anderlecht afhangen)

Maar wat verwachten jullie zelf van:

Ouderbetrokkenheid:

Ouderparticipatie:

Dat de ouders meer op de afdeling (binnen) komen	Vragen om te helpen met wandelingen/activiteiten buitenshuis
Een praatcafé	Enquête van de ouders (vullen dit in zonder feedback → misschien eentje opmaken voor ons kinderdagverblijf en feedback naar de ouders geven + verschillende talen om iemand te bereiken
Een ouderavond	Een ouderavond
Ouders verwelkomen in de groep → hoe: fruit, verhalen vertellen, muziek maken, knutselen met de kinderen, dansen, eten geven, ...	Wordt een stuk ouderparticipatie → Empowerment werken → talenten ontdekken van ouders

Vertrouwen opbouwen: de cirkels van de veiligheid zorgt voor: • Een beter welzijn van de ouders en hun kind • Een beter welbevinden van de ouders en hun kind	Ouders organiseren een feest zoals wij het kerstfeest vb. zomerfeest, Suikerfeest, met de hulp van een paar begeleiders → misschien een groepje aanmaken voor wie dit wil?
Een activiteit buitenshuis eventueel met samenspraak van de ouders (eventueel eens in het weekend (vb. zoals de gratis tickets van het in Brussel voor de zoo)	Een activiteit buitenshuis eventueel met samenspraak van de ouders
Bij het wennen → ouders na 1 à 2 maand terug persoonlijk uitnodigen en een	Gesprek voeren met hen eventueel met vragen wat en hoe ze het ervaren hebben
De taal is niet altijd gemakkelijk	
De nieuwsbrief	

Wat gaat er al goed:

wat kan er beter:

Het wennen van de baby's naar de peutergroep → wennen gebeurt zonder de ouders → willen dat zo houden → misschien wel een rondleiding geven van de peutergroep aan de ouders bij de overgang (Brief aanpassen van de overgang)	Vooraf bij de peuters komen ouders niet op de afdeling → ouders graag op de afdeling zelf om het dag verloop te kunnen bespreken of de lijsten te komen aftekenen
Meebrengen van spullen voor de kinderen	• Wel bij sommige ouders (meestal dezelfde GEEN respons) vb. verkleedkledij • Ook voor de dossiers heel moeilijk om in orde te krijgen bij sommige ouders
	We zouden graag meer respons van de ouders krijgen als we iets vragen
	Ook afspraken worden niet altijd nageleefd → bij koorts, diarree → uitleggen hoe belangrijk/gevaarlijk dit kan zijn → nog eens zo'n ouderavond met participatie van de ouders → misschien regelmatig herhalen door nieuwe ouders
De communicatie bij de breng-, en afhaalmomenten	
Wennen bij de baby's loopt al beter toch kijken naar:	• Iedereen doet niet altijd hetzelfde • Meer betrokken (belangrijk om de ouders hun vertrouwen te winnen → soms eerste keer in het kinderdagverblijf) proberen zijn met

	de ouders: vragen stellen, mapje controleren, ... • Wenbrochure eventueel herwerken en meegeven bij de reservatie (of misschien een 2de brochure/papier bij de geboorte als ouders iets laten weten en doorsturen)
	Misschien een andere manier van communicatie → gaat heel moeilijk reads met brief, mondeling → misschien met pictogrammen, andere talen (navragen of dit mag en wie gaat deze vertalen?)
ZikoVo invullen	↔ ZikoVo of nieuw boekje → een persoonlijk oudercontactje met pedagogisch medewerker, hoofdbegeleidster en of kindbegeleidster → zorgt ook voor meer ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie over het ontwikkelen of welzijn van de kinderen

→ weten jullie wat deze ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie zou doen met de kinderen: **Ja het welbevinden van de kinderen verbeteren, kinderen zullen zich beter voelen en beter kunnen gaan de wereld ontdekken en zo zouden ze ook beter kunnen ontwikkelen → als de ouder zich goed voelt dan voelen de kinderen dit meestal ook.**

→ tips en in de toekomst:

- Een whatsapp groep voor de ouders zoals in de scholen
- Foto's op een eenvoudige manier kunnen delen in die groep bv. of op een platform
- iPad of tablet in het kinderdagverblijf

Zorgt ook voor ouderbetrokkenheid en om de sociale cohesie tussen de kindbegeleiders en de ouders te versterken alsook kan zo het netwerk tussen de ouders ook vergroten vb. door te zien dat hun kindje steeds met een andere kindje van de groep speelt, ouders zoeken dan misschien sneller contact met iemand anders omdat het gemakkelijker praten is vb. doordat de kinderen dezelfde leeftijd en ontwikkelingsfase hebben en zo sneller contact kunnen opnemen met een ander ouder van het kinderdagverblijf zodat ze op deze manier ook hun netwerk versterken.

5. Teamvergadering: enquête analyseren over ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie

“kinderdagverblijf de Klaproos”

Op welke dag van de week past dit voor jullie het best?

- Maandag: 4 keer
- Dinsdag: 8 keer
- Woensdag: 8 keer
- Donderdag: 8 keer
- Vrijdag: 7 keer
- Zaterdag: 4 keer
- Zondag: 0 keer specifiek gezegd
- Zaterdag of zondag niet gespecificeerd: 8 keer

Op welk moment van de dag past het voor jullie het best?

- In de voormiddag tussen 7u en 8u → 1 keer
- In de voormiddag tussen 8u en 9u → 3 keer
- In de voormiddag tussen 9u en 10 u → 4 keer
- In de voormiddag tussen 10u en 11u → 2 keer
- In de namiddag tussen 14u en 15u → 1 keer
- In de namiddag tussen 15u en 16u → 6 keer
- In de namiddag tussen 16u en 17u → 11 keer
- In de namiddag tussen 17u en 18u → 10 keer
- Na 18 uur → 5 keer

6. Prototypes:

6.1 Ouder-kindactiviteit binnen het kinderdagverblijf: "Koffiekletsmoment"

➤ Uitnodiging:

samen iets drinken,
praten, spelen, ...

Beste ouders,

We nodigen jullie uit voor een gezellige **koffieklets**

 op 11/02/2025 van 8:30 tot 9:30

 met een kennismakingsspel

(gelieve een foto mee te brengen van je gezin)

Daarna kunnen jullie samen met je kindje spelen en de afdeling beter leren kennen

Hopelijk tot dan.

Gelieve te laten weten of je komt.

Het klaproosteam

➤ STARR reflectie:

Activiteit: Koffiekluts op 11/02/2025 van 8u30 tot 9u30

1. Situatie

- Organiseren van een koffiekluts moment in het kinderdagverblijf op een dinsdagmorgen van 8u30 tot 9u30 → eerst kennismaken in de gang, daarna zowel op de baby als peuter afdeling.
- Het doel was op een laagdrempelige manier ouders participatief te laten zijn en elkaar beter leren kennen op een informele manier
 - Netwerkvorming tussen ouders stimuleren
 - Ouders aan de directie, verantwoordelijke, nieuw maatschappelijk werkster
 - Ouders aan de kindbegeleiders en omgekeerd
- Ouders laten kennismaken met de werking van het kinderdagverblijf
- Ouders spelen met hun kindje op de afdeling van hun kindje
- Taalstimulering door interactieve activiteiten aan te bieden
- Ingeschreven kinderen 30 in februari 2025
- Wie was er aanwezig:
 - Kindjes in de opvang:
 - 13 peuters
 - 11 baby's en kruipers
 - Hoeveel ouders waren aanwezig op de activiteit:
 - 4 ouders waren aanwezig bij de start
 - 1 ouder was enkel aanwezig bij het onthaalmoment
 - 2 ouders waren iets later en sloten alsnog aan (waarvan 1 ouder van een tweeling)
 - (Het waren 4 ouders van de baby, kruiper afdeling en 3 ouders van de peutersafdeling)
 - Hoeveel begeleiders
 - 4 kindbegeleiders
 - 1 hoofdbegeleidster (trekker)
 - 1 diensthoofd
 - 1 (nieuw) maatschappelijk werkster

2. Taak

Taak:

- Leiden van de teamvergadering → samen brainstormen over de activiteit → hoe kunnen we deze het best organiseren, wanneer en om welk uur
- De activiteit aan de collega's uitlaggen
- De uitnodigingen maken en versturen via mail

- Ouders persoonlijk aanspreken
- Collega's aanspreken om op hun beurt de ouders aan te spreken (mondelinge communicatie)

Rol:

- Het aanspreekpunt zijn voor de ouders, begeleiders
- De activiteit organiseren en begeleiden
- Het team helpen ondersteunen
- De ouders en kinderen in interactie brengen via de spelende opdrachten
- Mee op de afdeling het vrij spel begeleiden

Het doel van deze activiteit was vooral:

- Ouders op een laagdrempelige manier laten kennis maken met de opvang en ze de mogelijkheid geven om binnen op de afdeling te komen
- Ouders vertrouwen geven dat ze zich welkom voelen in de opvang
- Kennismaken met elkaar:
 - De ouders aan de kindbegeleiders en omgekeerd → eens op een informele manier
 - De ouders aan de andere ouders → netwerkversterkend
- Leren vertrouwen krijgen in de kinderopvang en in elkaar → door elkaar op een andere manier te leren kennen
- Ouders en kinderen laten samen spelen en de ruimte leren ontdekken van het kinderdagverblijf
- Ouders op een laagdrempelige manier laten praten met elkaar over hun gezin en gevoelens
- Netwerkversterkend werken → door het leggen van verbindingen met elkaar

3. Actie

Eerst en vooral heb ik een Teamvergadering georganiseerd, waarbij we het doel hebben besproken. Ik heb daarna de uurroosters geregeld wie wanneer en om welk uur zou komen, dat er genoeg personeel aanwezig was om de activiteit te leiden op de afdeling en we de mogelijkheid kregen om ons voor te stellen.

Daarna ben ik beginnen plannen en hebben we een datum en uur geprikt. We hebben samen besloten om de activiteit twee keer te doen zodat ouders de kans kregen om in de voor-, of namiddag te komen om deel te nemen;

Ik heb de bestelling gedaan van de Brusselsse keuken om ingrediënten te krijgen voor onze koffieklets, zoals: koffie, thee, suiker, eieren, koekjes, ...

Ik heb de uitnodigingen gemaakt voor de koffieklets deze verstuurd via mail. Gedurende de week ervoor heb ik verschillende ouders mondeling aangesproken met een afgedrukte uitnodiging (omdat ikzelf werkte op de babyafdeling wegens een tekort aan personeel). De collega's van het peuterteam heb ik gevraagd om dit ook te doen bij hen op de afdeling.

Ik heb gevraagd om een cake te maken voor de ouders en ikzelf heb koffiekoeken gebakken.

Ik heb de (ontbijt)tafel gezet en de collega's hebben de zalen klaargezet.

Als de ouders zijn toegekomen heb ik het onthaalmomentje op mij genomen en heb ik gezorgd voor koffie, thee, een ontbijtkoekje, een cake, ... terwijl de ouders wat konden praten. (± 15 min)

Ik ben begonnen met een kennismakingsronde (± 15 min) om aan de hand van een foto het gezin op deze manier te leren kennen. (Er waren 2 Nederlandstalige ouders bij, de andere waren anderstalig waardoor Yousra gezorgd heeft voor een vertaling). Mijn bedoeling was elkaar leren kennen op een laagdrempelige manier → en zich aan de hand van de foto voor te stellen

Daarna heb ik aan de hand van een emotiekaartje hun emoties laten uitdrukken bij het gevoel om hier de eerste keer voor onbekende ouders te praten en zich voor te stellen en hebben we zo'n rondje gedaan.

→ door gebruik te maken van visuele hulpmiddelen zoals de foto's en emotiekaartjes en er een vertaling werd voorzien heb ik op deze laagdrempelige manier de taalbarrières proberen te verlagen

De kindbegeleiders hebben afgewisseld zodat iedereen eventjes kon meedoen in de cirkel.

Daarna zijn we op de afdeling gegaan en heb ik de regels uitgelegd. Dat we de schoenen moesten uitdoen en konden gaan spelen met hun kindje. Dat het raar kon zijn voor de kinderen zelf doordat ze dit niet gewoon zijn. Ik had ook gezegd hoe we gingen afsluiten: dat we samengingen van de afdeling gaan en afscheid gingen nemen van onze zoon of dochter met een knuffeltje en een zoen en dan samen nog een reflectiemoment gingen houden in de gang.

Ik had een kleine opdracht geven om hun kindje goed te observeren aan de hand van het speelgoedje dat hun kind had gekozen om te spelen ons hier iets over te vertellen.

Het speelmoment begeleiden samen met de begeleiders (ieder op zijn afdeling) en zelfs meespelen met de kinderen op de afdeling en vragen van de ouders beantwoorden

Aan de hand van het speelgoedje gereflecteerd met de ouders wat ze bij hun kindje hebben gezien of wat ze leuk vonden om ook op die manier bewust bezig te zijn met taal.

4. Resultaat

- Ik was nerveus omdat het de eerste keer was dat we zo'n activiteit deden. We wisten niet hoeveel ouders er gingen komen. En of de kinderen het leuk gingen vinden doordat hun ouders opeens op de afdeling en dan weer af de afdeling gingen staan. Ook is het kinderdagverblijf klein en zien de kinderen de ouders staan voor ons kennismakingsspel.
- Ik ben heel tevreden met de opkomst van de ouders
- Ouders waren actief betrokken en hadden een foto mee, hebben hun best gedaan om hun voor te stellen (ondanks de taalverschillen) en doordat er vertolkt werd naar het Frans en ouders hun best deden naar elkaar om elkaar te verstaan vond ik dit heel geslaagd.
- Ouders praten met elkaar ja → maar of hiermee het netwerk als is versterkt is veel gezegd. Het was een eerste kennismaking.
- De kinderen vonden het leuk dat ze opeens konden spelen met hun ouders op de zaal → na afloop van de activiteit zijn er wel drie kindjes eventjes beginnen wenen, maar was supersnel voorbij.
- Ouders vonden het een leuk initiatief

5. Reflectie

Sterke punten:

- Ouders hebben actief deelgenomen en hun gezin voorgesteld met een foto → mensen waren hierdoor open en probeerden hun best te doen dat we elkaar verstonden.
- Door het kennismakingsspel heeft iedereen meegedaan → zelfs de ouders die later aangesloten hebben, hebben zich voorgesteld
- Ik ben tevreden over de opkomst en zeker omdat de participatie er was met de ouders
- Eén ouder heeft zelfs een cake gebakken om bij op de tafel te zetten
- Tot dat er ouders nog last minute hebben aangesloten
- Ik heb gezien door mondelinge communicatie heb ik ouders sneller bereikt. In het peuterspeelruimte waren ze de afgedrukte uitnodiging vergeten mee te geven met de bijpassende communicatie waardoor we minder peuter ouders hebben bereikt dan ouders van de baby's.
- Vond het leuk dat het diensthoofd en coördinator aanwezig waren om mee te doen en me te steunen

Kan beter:

- Ikzelf vond het moeilijk als ouders aangesloten hebben omdat ik niet goed wist, moesten ze zich ook nog voorstellen of niet?
- De mondelinge communicatie om ouders uit te nodigen hoort er zeker bij doordat ouders niet altijd verstaan wat er op de uitnodiging of in de mail staat
- Toen de ouders opgesplitst zijn en ieder naar zijn afdeling had ik enkel baby ouders, waardoor ik meegegaan ben naar de babyzaal. Er zijn ouders van de peuters die mee hebben aangesloten en daar ben ik wel gaan mee praten maar heb me niet echt op de grond gezet om mee met hen te spelen. Dit is wel door de begeleiders gedaan van de peutergroep.

Meenemen naar volgende keer:

- Dat mondelinge communicatie bij ons in het kinderdagverblijf veel meer effect heeft
- Het heel belangrijk is om laagdrempelig te werken, zeker door de verschillende talen → ervoor zorgen dat ik korte en eenvoudige zinnen gebruik, nog meer werken met visueel materiaal
- Door de feedback van een collega → ervoor zorgen dat ook mijn aandacht naar de beide groepen kan richten en ouders de kans krijgen om te praten met mij.

Feedback van de ouders:

- Vonden het leuk
- Vonden de kennismakingsronde geslaagd en leuk dat ik het op een informele manier heb aangepakt om elkaar zo in contact te brengen
- Hebben gezien dat hun kindje met ander speelgoed bezig is dan thuis en dat ze heel veel meer kunnen omdat ze bv. zelfstandig op de glijbaan kunnen spelen.
- Zien zo'n activiteiten wel zitten om in de toekomst nog te doen
- Eén mama van onze jongste baby (gestart sinds twee weken) vond het leuk om dit moment mee te pikken en zo direct de ouders te leren kennen en het kinderdagverblijf met de begeleiders

Feedback personeel, diensthoofd en coördinator:

- Ik heb een pluim gekregen van het diensthoofd en de coördinator dat ik de stap heb genomen om hier proberen aan te werken doordat dat in onze missie en visie staat
- Collega's vonden het leuk → waren eerst wat argwanend, maar ten slotte heeft iedereen wel meegedaan
- Er was een gezellige sfeer en vonden de ontbijt tafel leuk die ik had gemaakt
- Eén collega van de peuters had opgemerkt dat doordat de ouders van de peuters later zijn aangesloten en ik mee naar de babyzaal ben gegaan, ben ik wel gaan kijken en met de ouders komen praten in de peutergroep, maar had de tijd moeten nemen om me daar ook neer te zetten en echt met hen te spelen.
- Vonden de opkomst van de ouders ook goed en vooral dat de activiteit geslaagd was, dat ouders en personeel betrokken hebben meegedaan.

➤ Foto's van de activiteit:

6.2 Ouder-kindactiviteit binnen het kinderdagverblijf: "oudercafé"

➤ Uitnodiging:

samen iets drinken,
praten, spelen, ...

Beste ouders,

We nodigen jullie uit voor een gezellige **oudercafé**

op 26/02/2025 van 15:30 tot 16:30

met een kennismakingsspel

(gelieve een foto mee te brengen van je gezin)

Daarna kunnen jullie samen met je kindje spelen en de
afdeling beter leren kennen

Hopelijk tot dan.

Gelieve te laten weten of je komt.

Het klaproosteam

➤ STARR reflectie:

Activiteit: Ouderscafé op 26/02/2025 van 15u30 tot 16u30

1. Situatie

- Organiseren van een ouderscafé moment in het kinderdagverblijf → op een woensdagnamiddag van 15u30 tot 16u30 → eerst kennismaken in de gang, daarna zowel op de baby als peuter afdeling.
- Het doel was op een laagdrempelige manier ouders participatief te laten zijn en elkaar beter leren kennen op een informele manier
 - Netwerkvorming tussen ouders stimuleren
 - Ouders aan de directie, verantwoordelijke, nieuw maatschappelijk werkster
 - Ouders aan de kindbegeleiders en omgekeerd
- Ouders laten kennismaken met de werking van het kinderdagverblijf
- Ouders spelen met hun kindje op de afdeling van hun kindje
- Taalstimulering door interactieve activiteiten aan te bieden
- Wie was er aanwezig:
 - Ingeschreven kinderen 30 in februari 2025
 - Kindjes in de opvang:
 - 11 peuters
 - 10 baby's en kruipers
 - Hoeveel ouders waren aanwezig op de activiteit:
 - 2 ouders waren aanwezig met heel het gezin
 - 1 ouder (papa) was aanwezig van een tweeling
 - 5 ouders
 - (Het waren 5 ouders van de baby-, kruiper afdeling en 4 ouders van op de peuterafdeling)
 - Ik wou mededelen dat het ging om 6 papa's die aanwezig waren
 - Hoeveel begeleiders
 - 3 kindbegeleiders
 - 1 hoofdbegeleidster (trekker)
 - 1 coördinator
 - 1 pedagogisch medewerker

2. Taak

Taak:

- Mijn taak was om het ouderscafé te organiseren
- Leiden van de teamvergadering → samen brainstormen over de activiteit → hoe kunnen we deze het best organiseren, wanneer en om welk uur gezien de

opkomst van vorige keer, wat we konden veranderen om nog meer ouders te bereiken en moesten er zaken veranderd worden aan de activiteit zelf?

- De uitnodigingen maken en versturen via mail
- Ouders persoonlijk aanspreken
- Collega's aanspreken om op hun beurt de ouders aan te spreken (mondelinge communicatie) → deze keer iedereen in dezelfde week persoonlijk aangesproken door mezelf en de collega's die de late deden
- Ouders begeleiden

Rol:

- Het aanspreekpunt zijn voor de ouders, begeleiders
- De activiteit organiseren en begeleiden
- Mee op de afdeling het vrij spel begeleiden
- Het team helpen ondersteunen
- De ouders en kinderen in interactie brengen via de speel- en opdrachten

Het doel van deze activiteit was vooral:

- Ouders op een laagdrempelige manier laten kennis maken met de opvang en ze de mogelijkheid geven om binnen op de afdeling te komen
- Door de grote opkomst proberen een open en veilige sfeer te creëren waarin ouders zich welkom voelen
- Ouders vertrouwen geven dat ze zich welkom voelen in de opvang
- Kennismaken met elkaar:
 - De ouders aan de kindbegeleidsters en omgekeerd → eens op een informele manier
 - De ouders aan de andere ouders → netwerkversterkend
→ ouders proberen te stimuleren om met elkaar en met de begeleiders in gesprek te gaan (dit door het organiseren van de interactie spelletjes en taalstimulerende opdrachtjes)
- Leren vertrouwen krijgen in de kinderopvang en in elkaar → door elkaar op een andere manier te leren kennen
- Ouders en kinderen laten samen spelen en de ruimte leren ontdekken van het kinderdagverblijf
- Ouders op een laagdrempelige manier laten praten met elkaar over hun gezin en gevoelens
- Netwerkversterkend werken → door het leggen van verbindingen met elkaar

3. Actie

Zoals besproken op onze grote Teamvergadering hebben we ons oudercafé proberen te verbeteren tegenover onze vorige koffieklets.

Ouders in dezelfde week persoonlijk aangesproken om deel te nemen aan de activiteit. → we zien en ondervinden dat dit beter werkt bij onze ouders, want dat de papiertjes en de mails wel worden bekeken, maar ouders dit vergeten of kwijt spelen.

Ik heb daarna de uurroosters geregeld wie wanneer en om welk uur zou komen, dat er genoeg personeel aanwezig was om de activiteit te leiden op de afdeling en we de mogelijkheid kregen om ons voor te stellen.

We hadden samen besloten om de activiteit een tweede keer te doen zodat ouders de kans kregen die niet in de voormiddag konden aanwezig zijn, eventueel deze keer konden aansluiten in de namiddag. We hadden ook een woensdagnamiddag vastgelegd omdat er dan ook een paar ouders een andere regeling hebben op hun werk.

Ik heb de bestelling gedaan van de Brusselse keuken om ingrediënten te krijgen voor ons oudercafé zoals: koffie, thee, suiker, eieren, koekjes, ...

De uitnodigingen waren reeds verstuurd met de vorige uitnodigingen. We hadden wel samen in het team besproken om ouders iedereen afzonderlijk aan te spreken en reclame te maken voor ons oudercafé.

Ik heb gevraagd om een cake te maken voor de ouders en ikzelf heb wat chips, en nootjes voorzien

Ik heb de tafel gezet en de collega's hebben de zalen klaargezet.

Als de ouders zijn toegekomen heb ik gezorgd voor een uitnodigende houding en heb ouders persoonlijk verwelkomt en heb gezorgd voor koffie, thee, een cake, ... (er is zelfs een mama die mee een cake heeft gebakken voor mee op de tafel te zetten) terwijl de ouders wat konden praten. (± 15 min)

Ik ben begonnen met een kennismakingsrondje (± 15 min) om aan de hand van een foto het gezin op deze manier te leren kennen. (Er waren 2 Nederlandstalige ouders bij, de andere waren anderstalig waardoor we onderling hebben gezorgd voor een vertaling). Mijn bedoeling was elkaar leren kennen op een laagdrempelige manier → en zich aan de hand van de foto voor te stellen. Door de interactieve opdrachtjes die heel laagdrempelig waren en ook visueel zichtbaar heb ik ervoor gezorgd dat er een leuke interactie ontstond tussen de ouders.

Daarna heb ik aan de hand van een emotiekaartje hun emoties laten uitdrukken bij het gevoel om hier de eerste keer voor onbekende ouders te praten en zich voor te stellen en hebben we zo'n rondje gedaan.

De kindbegeleidsters hebben afgewisseld zodat iedereen eventjes kon meedoen in de cirkel.

Daarna zijn we op de afdeling gegaan en heb ik de regels uitgelagd. Dat we de schoenen moesten uitdoen en konden gaan spelen met hun kindje. Dat het raar kon zijn voor de kinderen zelf doordat ze dit niet gewoon zijn. Ik had ook gezegd hoe we gingen afsluiten en na een half uurtje weer gingen samen om nog een reflectiemoment te houden in de gang. Dit keer was dit wel gemakkelijker doordat de ouders hun kind meenamen naar de gang en ze geen afscheid moesten nemen.

Ik had een kleine opdracht geven om hun kindje goed te observeren aan de hand van het speelgoedje dat hun kind had gekozen om te spelen om ons hier iets over te vertellen.

Het speelmoment begeleiden samen met de begeleidsters (ieder op zijn afdeling) en zelfs meespelen met de kinderen op de afdeling en vragen van de ouders beantwoorden.

Aan de hand van het speelgoedje gereflecteerd met de ouders wat ze bij hun kindje hebben gezien of wat ze leuk vonden waardoor de taal wordt gestimuleerd.

4. Resultaat

- Ik was minder nerveus dan de eerste keer. We wisten ook deze keer niet zo goed hoeveel ouders er gingen komen.
- We hadden ons voor het kennismakingsspel wat opzijgezet zodat de kinderen de ouders niet onmiddellijk zagen zodat ze een rustig koffiemomentje hadden.
- Ouders begonnen spontaan te praten wat de opzet was van onze activiteit.
- Ik ben super tevreden met de opkomst van de ouders, het waren er heel veel → ik heb wel het gevoel dat ik het de hele tijd onder controle had en dat alles ondanks de grote groep heel goed verlopen is.
- Ouders waren actief betrokken en hadden een foto mee, hebben hun best gedaan om hun voor te stellen en doordat er vertolkt werd naar het Frans en ouders hun best deden naar elkaar om elkaar te verstaan vond ik dit heel geslaagd.
- Ik had eventjes schrik dat het een overrompeling zou worden op de afdeling, omdat ze met zoveel waren, maar dit was niet zo. Ouders hebben ook met andere kinderen gespeeld en mochten zelfs op hun schoot komen zitten. Wat het leuk maakte voor de andere kinderen ook.
- Ouders hebben deze keer heel veel met elkaar gepraat. De vaders hadden zich echt in een groepje gezet onder elkaar en hebben over hun kindjes gepraat → bij deze groep kan ik echt wel zeggen dat ik ondervonden heb dat ze elkaar goed leren kennen hebben en we zo netwerkend versterkend gewerkt hebben.
- De kinderen vonden het leuk dat ze opeens konden spelen met hun ouders op de zaal. Ook al waren er zoveel ouders aanwezig, de werking heeft er niet onder geleden, en kinderen zonder ouders hebben gewoon meegespeeld met de andere ouders en kinderen, wat ik wel super vond, dat ineens andere kinderen bij

verschillende ouders op de schoot zaten en ze geen bang hadden en gewoon mee konden spelen.

- Ouders vonden het een leuk initiatief en keken al uit naar de volgende activiteiten
- Twee ouders stelden voor om een groepsfoto van ons te maken met de namen erop om in de gang te hangen.
- Het viel op dat er een heel deel vaders aanwezig waren → wat zeer positief is dat ik die doelgroep ook heb kunnen bereiken.

5. Reflectie

Sterke punten:

- Door ouders persoonlijk aan te spreken hebben we een veel grotere opkomst en zien we dat dit wel daadwerkelijk werkt.
- Er was een ontspannen sfeer in het kinderdagverblijf en ouders voelden zich welkom.
- Ouders hebben actief deelgenomen en hun gezin voorgesteld met een foto → mensen waren hierdoor open en probeerden hun best te doen dat we elkaar verstonden.
- Door het kennismakingsspel heeft iedereen actief deelgenomen. De talen worden door elkaar gesproken, maar iedereen heeft elkaar bijgestaan en vertaald waar we konden.
- Ik ben super tevreden over de opkomst en zeker omdat de participatie er was met de ouders → deze keer zelfs veel beter dan de vorige keer. Ouders zijn echt in gesprek gegaan met elkaar en dat was onze grootste opzet om hun netwerk te vergroten.
- Er waren super veel papa's aanwezig → tof dat ik die doelgroep ook heb kunnen bereiken.
- Een ouder heeft zelfs een cake gebakken om bij op de tafel te zetten.
- Door het grote aantal aanwezige ouders, zien we nu effectief wat het doet om iedereen persoonlijk en mondeling aan te spreken.
- Ouders die later zijn toegekomen, hebben zichzelf ook nog bediend met eten en drinken dat er op de tafel gepresenteerd stond in de gang.

Kan beter:

- Doordat de groep heel groot was, werd er een beetje in het Nederlands gesproken maar het meest in de Franse taal. Iedereen is dan wel open en voelt zich thuis, soms heb ik wel het gevoel dat Nederlandse ouders dan wat in de steek worden gelaten. Misschien een oplossing zoeken hoe het beter kan.
- Ook deze keer zagen we dat ouders wel een gemeenschappelijke taal zoeken om met elkaar in gesprek te gaan, maar dat dit snel overgaat naar het Frans.
- Er was heel veel opkuiswerk voor de kindbegeleidster doordat veel ouders later hebben aangesloten en nog iets blijven eten of drinken zijn.

Meenemen naar volgende keer:

- Dat mondelingen communicatie bij ons in het kinderdagverblijf veel meer effect heeft → bijna alle ouders moeten persoonlijk aangesproken worden.
- Dat ouders zich gemakkelijker konden vrijmaken op een moment in de namiddag.
- Doordat het op een woensdag namiddag was, zijn er ouders met heel het gezin gekomen → afhankelijk van welke activiteit dat we organiseren moeten we hiermee rekening houden en eventueel beperken bij sommige activiteiten.

Feedback van de ouders:

- Vonden het leuk
- Vonden de kennismakingsronde geslaagd en leuk dat ik het zo heb aangepakt
- Hebben gezien dat hun kindje met ander speelgoed bezig is dan thuis en dat ze heel veel meer kunnen omdat ze bv. zelfstandig op de glijbaan kunnen spelen. Kwam in deze groep ook meermaals voor dat ze verschieten dat hun kindje zo zelfstandig is in de groep.
- Zien zo'n activiteiten wel zitten om in de toekomst nog te doen.
- Ouders hebben ideeën meegegeven zoals de foto van de begeleidsters op te hangen met een naam erop. Er zijn nog voorstellen gedaan voor in de toekomst zoals zingen, dansen, eens knutselen.
- Ouders hebben ook aangegeven dat het leuk was om de andere ouders te leren kennen met hun kindje en zijn verder in gesprek gegaan → hier trek ik ook de link naar de doelstellingen die ik wou halen, is dat ouders zich veilig voelen en durven participeren → en zelfs zo met elkaar in gesprek zijn gegaan en samen over hun kinderen hebben gepraat waardoor ze zeker netwerkversterkend bezig zijn geweest.
- Ouders gaven aan dat het leuk is om met de begeleidsters eens anders te praten dan snel aan het poortje.

Feedback personeel, diensthoofd en coördinator:

- Collega's vonden het leuk → waren heel fier op de grote opkomst en hebben nu zelfs gezien door hun mondelingen communicatie, hoeveel ouders ze bereikt hebben.
- Er was een gezellige sfeer en vonden de versierde tafel leuk die ik had gemaakt.
- Vonden de opkomst van de ouders ook goed en vooral dat de activiteit geslaagd was, dat ouders en personeel betrokken hebben meegedaan.
- De begeleidsters die overbleven vonden het heel druk en hadden er wat schrik voor, maar zeiden ook dat ze verschoten waren dat ze zo met elkaar in gesprek zijn gegaan en hoe druk het ook was, dat de andere kinderen er geen last van hadden en dat ze zelfs met de andere ouders mee hebben gespeeld.

➤ Foto's van de activiteit:

6.3 Ouder-kindactiviteit buiten het kinderdagverblijf: "dag van de tand"

➤ Uitnodiging:

Uitnodiging voor onze volgende ouderactiviteit:

Dag van de Tand! 🦷 ✨

Beste ouders,

Gezonde tandjes zijn superbelangrijk, ook voor de allerkleinsten! Daarom nodigen we jullie graag uit op onze Dag van de Tand in het centrum

Datum: Dinsdag: 11/03/2025 van 14u30 tot 16u30
Tijd: samenkomst aan het kinderdagverblijf om 14u20
 Bouwerstraat 1
 1070 Anderlecht

Vertrek om 14u30 stipt

Locatie: Goujonissimo
 Geïntegreerd welzijns- en gezondheidscentrum
 Grondelstraat 85
 1070 Anderlecht

Wat kunnen jullie verwachten?

- 🦷 Tips over mondhygiëne voor baby's en peuters
- 🎨 Leuke spelletjes en activiteiten rond tandenpoetsen
- 🦷 Langzaam in de tandartsstoel en eens laten kijken naar de tandjes

Kom samen met jullie kindje en ontdek hoe we op een speelse manier kunnen zorgen voor een stralende glimlach!

We kijken ernaar uit jullie te verwelkomen!

Vriendelijke groeten,
 Het klaproos team

Inschrijvingsstrook – Dag van de Tand

- 👤 **Ouder van:** _____ (naam van het kind)
- ☐ Ik kom graag mee naar de Dag van de Tand en vertrek samen met jullie aan de kribbe.
- 🦷 **Na de activiteit:**
- ☐ Ik kom mijn kind afhalen voor 16u30 in Goujonissimo.
- ☐ Mijn kind keert terug mee naar de kribbe.

Gelieve deze strook ten laatste op maandag 10/03/2025 in te leveren.

➤ STARR reflectie:

Activiteit: Dag van de tand op 11/03/2025 van 14u20 tot 17u00

1. Situatie

- Ik heb meegeholpen met het organiseren van de dag van de tand in het centrum Goujonissimo.
- Het sensibiliseren van ouders: hoe belangrijk gezonde voeding is en hoe belangrijk het is om de tanden van kinderen te verzorgen.
- Kinderen konden eens in een echte tandartsstoel gaan zitten
- Er is animatie en standen voorzien met opdrachten over hoe we onze tanden goed kunnen poetsen en over gezonde voeding.
- Het maken van een lekker tussendoortje met natuurlijke gezonde voedingmiddelen.
- Een pedagogische activiteit waar de kinderen en hun ouders kunnen aan deelnemen.
- Ouders leren het medisch centrum Goujonissimo kennen → wat op die beurt dan weer netwerkversterkend werkt, niet enkel tussen de ouders maar ook met het medisch centrum.
- Ingeschreven kinderen in het kinderdagverblijf: 29 kinderen in maart 2025
- Wie was er aanwezig op 11/03/2025:
 - Kindjes in de opvang:
 - 11 peuters waarvan 10 in de namiddag voor de activiteit
 - 12 baby's en kruipers waarvan 9 in de namiddag
 - Het was een activiteit voor onze peuters en er waren 4 ouders aanwezig op de activiteit:
 - Hoeveel begeleiders
 - 4 kindbegeleiders
 - 1 hoofdbegeleidster (trekker)
 - 1 administratief ondersteuner

2. Taak

Taak:

- Ik heb samen gebrainstormd en vergaderd met de administratieve ondersteuner Iris Tassein, met coördinator Vandeputte Nicoleta van Huis van het Kind Anderlecht & Kuregem en stafmedewerker Van Baekel Mathilde samen met een groep uit ons LGN-Anderlecht hebben we hier samen onze schouders onder gezet.
- Na de vergaderingen heb ik gefungeerd als brug tussen het centrum Goujonissimo en het kinderdagverblijf de klaproos.

- Ik heb de collega's van het kinderdagverblijf uitgelegd wat de dag van de tand inhield en de info doorgegeven over de verschillende workshops.
- De administratief ondersteuner heeft voor ons spelletjes, dansjes, liedjes, kroontjes, enz. opgezocht en doorgestuurd als extra pedagogische activiteiten voor de kindbegeleiders → zij deed zelf mee tussen de vrijwilligers om de dag mee te organiseren.
- Als ik alle info had, heb ik een teamvergadering gedaan met onze projectgroep
- Vastleggen van het moment in samenspraak met Goujonissimo wanneer we met het kinderdagverblijf en onze ouders konden langskomen. Wij hebben gekozen om in de namiddag, ons tijdslot vast te leggen doordat ouders zich dan gemakkelijker konden vrijmaken. Ons tijdslot voor onze activiteit ging doorgaan van 15u tot 16u30.
- Afspraken gemaakt met het team om welk uur we gingen vertrekken, de uitnodigingen gemaakt en de uren bevestigd.
- Geregeld dat we met genoeg personeel waren en uurroosters aangepast doordat de baby-, kruipergroep daar bleef en de peuters op stap gingen, moest ik zorgen dat het kindratio gegarandeerd was op ieder moment.
- De uitnodigingen gemaakt en verstuurd via mail.
- Collega's aangesproken en de opdracht gegeven aan elk team om de ouders persoonlijk aan te spreken → doordat we zien dat mondelinge communicatie beter past bij ons in het kinderdagverblijf.

Rol:

- Fungeren als brug tussen het kinderdagverblijf en het medisch centrum Goujonissimo.
- Het aanspreekpunt zijn voor de ouders, begeleiders, het LGN-Anderlecht netwerk
- De activiteit organiseren en mee begeleiden
- Ervoor zorgen dat ouders het medisch centrum Goujonissimo leren kennen.

Het doel van deze activiteit was vooral:

- Het verhogen van het welzijn van de kinderen en ouders uit kwetsbare, anderstalige gezinnen door het creëren van een toegankelijke omgeving, waarbij ouders actief worden betrokken. → het draagt niet alleen bij om de ontwikkelingskansen van de kinderen te versterken maar ook het vertrouwen van de ouders in een bredere, sociale en educatieve situaties vergroten.
- Ouders op een laagdrempelige manier sensibiliseren over hoe belangrijk het poetsen van tanden is en meegeven hoe belangrijk het is om gezonde voeding te eten, dat dit beter is voor de tanden.

- Hen de kans geven om het **medisch** centrum Goujonissimo te leren kennen, wat voor ouders een eerste stap kan zijn om hun netwerk te vergroten. Er worden in Goujonissimo regelmatig gratis sessies georganiseerd van allerlei aard, zodat ouders hun netwerk kunnen versterken en hun weg vinden naar organisaties buiten de kinderopvang.
- Ouders vertrouwen geven zodat ze nieuwe organisaties leren kennen en kunnen gebruiken in hun netwerk
- Kennismaken van ouders onder elkaar
- Ouders een leuke en leerrijke activiteit aanbieden om samen met hun kind, de begeleiders en vrijwilligers deel te nemen
- Leren vertrouwen krijgen in de kinderopvang en in elkaar → door elkaar op een andere manier te leren kennen
- Netwerkversterkend werken → door het **leggen van** verbindingen met elkaar

3. Actie

Eerst en vooral heb ik gebrainstormd met administratief ondersteuner over het verloop van de dag van de tand. Praktische zaken werden afgesproken en samen bekeken.

Ik heb de dag van de tand verder uitgelegd en uitgewerkt met ons projectteam, uren werden afgesproken, documentatie over de organisatie en leuke to do's met de kindjes werden uitgedeeld en besproken, uren van het personeel werden geregeld en praktische tips werden opgeschreven voor de uitnodigingen.

Ik heb de uitnodigingen gemaakt en ter goedkeuring voorgelegd aan het projectteam. De uitnodigingen zijn zoals de vorige keren met mail, afgedrukt en nog eens mondeling besproken met de ouders. Deze keer hebben we wel gewerkt met een invulstrookje om te weten wie er al dan niet zou meekomen van ouders of wie er aan het medisch centrum zou worden opgehaald om alles praktisch te kunnen regelen.

Ik heb daarna de uurroosters geregeld wie, wanneer en om welk uur zou komen, dat er genoeg personeel aanwezig was om de activiteit goed te kunnen begeleiden. Zoals ik hierboven zei: daarom de briefjes ter bevestiging omdat er collega's vroeger gedaan hadden en niet meer terugkwamen, moest ik zien dat het kindratio steeds in orde was. Tevens was er ook de moeilijkheid dat de baby's in het kinderdagverblijf bleven en ik daar ook extra personeel nodig had voor de veiligheid van de kinderen en het kindratio te garanderen.

We zijn samen vanuit het kinderdagverblijf te voet vertrokken met de groep van de peuters met de kindbegeleiders en de ouders.

Eenmaal toegekomen zijn we onthaald door onze administratief ondersteuner, coördinator en stafmedewerker van Huis van het Kind Anderlecht & Kuregem, CM- en andere vrijwilligers.

Eerst hebben we een workshop gedaan samen met de kindjes, de begeleidsters, ouders, vrijwilligers een liedje te dansen over tandenpoetsen

Dan hebben we samen met al onze peuters een spelletje gedaan over gezonde voeding in combinatie met gezonde tanden.

Verder werd er aangetoond hoe dat we onze tanden moesten leren poetsen en mochten de kinderen met een grote tandenborstel, tandenpoetsen.

Verder werd er een verhaaltje verteld over de tandenkoning, waar iedereen geboeid naar geluisterd heeft.

De volgende workshop was een superleuk idee, kindjes werden in een kring gezet en mochten de monsters van de tanden afvegen met een tandenborstel.

Hierna werden we uitgenodigd om met de kindjes een heerlijk gezond hapje te maken van noten en dadels. Deze waren al verwerkt tot een brij, waar kinderen mochten balletjes van rollen. Doordat het een gezond tussendoortje was, zagen we regelmatig een balletje in de mond verdwijnen. → leuk initiatief en er werd ook door verschillende mensen gevraagd of er iemand allergisch was aan de voedingswaren.

Kinderen mochten daarna nog eens extra proeven na de activiteit en mochten hun handjes wassen.

Als laatste was er een mogelijkheid om samen met hun naar een tandarts(bus) te gaan, waar ze in een echte tandartsstoel mochten gaan zitten, met de toestellen en de lichtjes.

Als iedereen op zijn beurt geweest was, hebben we de kindjes weer klaargemaakt en zijn we samen terug naar het kinderdagverblijf gegaan.

4. Resultaat

- Het was onze eerste activiteit buiten het kinderdagverblijf en ik ben aangenaam verrast dat er van de 10 aanwezige peuters er 4 ouders van aanwezig waren.
- Ik ben blij met de opkomst van de ouders, omdat het eigenlijk ging over het leren tandenpoetsen en hoe belangrijk dit al is bij kleine kinderen in combinatie van het eten van gezonde voeding (sensibiliseren).
- We hebben netwerkversterkend gewerkt doordat ouders het medisch centrum Goujonissimo hebben leren kennen en dat dit op 950 meter van het kinderdagverblijf ligt.
- Het verhogen van het welzijn van de kinderen en ouders uit kwetsbare, anderstalige gezinnen door het creëren van een toegankelijke omgeving en

ouders op een veilige en vertrouwde manier konden in gesprek gaan met andere organisaties wat de gezondheid van ouder en kind kan vergroten.

5. Reflectie

Sterke punten:

- De samenwerking met Huis van het kind, het medisch centrum Goujonissimo verliep vlot en gaf ouders de kans om op een laagdrempelige manier informatie te krijgen rond gezonde voeding en mondhygiëne
- Ouders zijn meeg gekomen vanuit het kinderdagverblijf samen in één groep naar het medisch centrum Goujonissimo.
- Ouders hebben hun best gedaan om mee te doen met de workshops die er aanwezig waren en stelde bijhorende vragen.
- De workshops waren goed voorbereid door de verschillende mensen van de verschillende organisaties en de vrijwilligers die zich hiervoor hebben ingezet om vele kinderen en ouders een aangename en leerrijke dag aan te bieden.
- Ouders hebben ook de kans gegrepen om met begeleiders en andere ouders te praten onderweg.
- Ik ben super tevreden over de opkomst doordat het onze eerste activiteit was buiten het kinderdagverblijf en we toch 4 van de 10 ouders hebben bereikt.
- Ouders hebben een medisch centrum leren kennen op 950 meter van het kinderdagverblijf.
- In onze nieuwsbrief worden de foto's gepost van de workshops en gaan we een link zetten naar het medisch centrum zodat ouders daar ook de gratis workshops kunnen zien om zo op deze manier hun netwerk versterken.
- Ouders keken ook op naar de andere kinderen waarvan er geen ouders aanwezig waren → waardoor er een sterk verantwoordelijkheidsgevoel ontstond.
- Kinderen van het kinderdagverblijf hebben op voorhand gewerkt rond het thema van de tand waardoor we op een andere manier educatief bezig zijn.
- Pedagogische activiteit werd zowel voorzien in de klaproos als de dag zelf.
- Kinderen leren kennismaken met de stoel en accessoires van de tandarts.
- Het was de bedoeling dat ouders tijdens de activiteit ook waren gesensibiliseerd op weg naar gezonde voeding en hoe belangrijk het is om naar de tandarts te gaan → waardoor het positief was dat de kinderen in de stoel van de tandarts zelf eens konden gaan zitten.
- Ook hier werd er tijdens de activiteit op een laagdrempelige manier een verhaaltje voorgelezen, meegedaan aan de workshops waardoor ouders met kleine stapjes aan de taalontwikkeling bezig zijn.

Kan beter:

- Tijdens de gezonde hap waar kinderen konden bolletjes rollen om op te eten, waren er heel veel vrijwilligers, waardoor ouders meer hebben toegekeken dan zelf mee te doen.

- De voorbereiding op het dansje was niet voorbereid, doordat er minder personeel aanwezig was.

Meenemen naar volgende keer:

- Dat mondelingen communicatie bij ons in het kinderdagverblijf blijft veel meer effect hebben dan de mail.
- De activiteit was waardevol → ouders waren wel degelijk geïnteresseerd en toch zien we dat sommige ouders het moeilijker vonden om daar hun kindje te komen afhalen en liever een later uur verkozen om hun kindje aan het kinderdagverblijf op te halen dan in het centrum van Goujonissimo.
- Volgende keer misschien als er iets voorzien was voor te eten, bekijken welke ingrediënten gebruikt zijn, want deze keer hadden we niemand mee met een allergie maar dat kon wel en dan zouden wij niks mee hebben in de plaats.

Feedback van de ouders:

- Ze vonden het leuk om hun kinderen bezig te zien in een andere omgeving
- Ze vonden de workshops interessant en hebben er iets van op gestoken.
- De workshops waren wel in het Nederlands waardoor het voor 2 ouders moeilijker was om deel te nemen aan de verhaaltjes → er werd wel een deeltje vertaald door ons zelf of door de vrijwilligers aanwezig.
- Ook hier hebben ouders gezien hoe zelfstandig sommige van hun kinderen zijn, terwijl als mama erbij is ze heel moeilijk doen en aan hun rok hangen, tot als we als begeleiders iets zeggen en opeens de kinderen dan toch mee weg zijn met de rest.
- Ouders gaven aan dat het leuk is om met de begeleiders eens over iets anders te praten.
- Ouders vonden de workshop van het eten wel heel inspirerend en ze hadden niet gedacht dat hun kindje zo af en toe een bolletje gewoon zou opeten in het geniep.

Feedback personeel en administratief ondersteuner:

- Collega's vonden het leuk
- De workshop over gezonde voeding was wel moeilijk voor onze leeftijdscategorie van kindjes, maar ook al was het moeilijk met wat hulp heeft iedereen meegedaan.
- De vrachtwagen met de tandartsstoel vonden ze leuk gedaan, dat de kinderen eens in de stoel mochten gaan zitten
- De andere workshops waren goed gevonden en iedereen stond versteld hoe goed de kinderen probeerde de tanden te poetsen en mee te doen, hoe klein ze ook waren.
- Kindbegeleiders gaven aan dat die weken ervoor werken rond het thema van de tand niet altijd even haalbaar was doordat er op sommige dagen minder personeel aanwezig was.

➤ Foto's van de activiteit:

6.4 Ouder-kindactiviteit binnen het kinderdagverblijf: "Knutselen met zoutdeeg"

➤ Uitnodiging:

Deze keer gaan we samen creatief aan de slag! We gaan samen met onze peuters spelen, knutselen en een mooi cadeautje maken met zoutdeeg.

 Wanneer? Woensdag 26 maart 2025

 Tijdstip? 15u30 - 16u30

 Waar? Kinderdagverblijf de Klaproos

 Voor wie? Voor de peuters, max. 1 ouder per kind

We kijken uit om samen aan de slag te gaan!

Laat ons weten of je erbij kan zijn

Ik kan aanwezig zijn: JA ☐ nee ☐

Tot dan!

Het klaproosteam

➤ STARR reflectie:

Verslag ouderactiviteit knutselen met zoutdeeg op woensdag 26/03/2025 van 15u30 tot 16u30 reflectie volgens de STARR-methode

1. Situatie:

- Het organiseren van een ouder-kind knutselactiviteit die zou doorgaan op woensdag 26/03/2025 van 15u30 tot 16u30.
- Deze activiteit, knutselen met zoutdeeg, werd gekozen op basis van ouderfeedback uit enquêtes en mondelinge gesprekken bij onze vorige bijeenkomsten en werd ook aangehaald tijdens de omgevingsanalyse van verschillende bronnen.
- De activiteit vond plaats in de peutergroep en had als doel om ouders actief te betrekken bij de ontdekking van de wereld van hun kind, hen te laten ervaren hoe waardevol spelen en ontdekken kan zijn in de ontwikkeling van een kind.
- Doordat het de bedoeling was, dat ouder en kind samen konden knutselen hebben we specifiek op de uitnodiging maar 1 ouder uitgenodigd, ook enkel de ouders van de peutergroep uitgenodigd en gewerkt met inschrijvingen.
- Ouders onderling met elkaar in contact te brengen.
- Kinderen de mogelijkheid geven om een pedagogische activiteit te doen en nieuwe materialen te ontdekken en hiermee te experimenteren
- Ouders en kinderen een leuk aandenken geven aan ons knutselactiviteit
- De activiteit was volledig gratis en tevens toegankelijk doordat het doorging in ons eigen kinderdagverblijf.
- Wie was er aanwezig:
 - 28 ingeschreven kinderen in de maand maart 2025
 - Kindjes werkelijk aanwezig in de opvang:
 - 12 peuters
 - 7 baby's en kruipers
 - Hoeveel ouders waren aanwezig op de knutselactiviteit:
 - 4 mama's
 - 1 tata (tante) waarvan de mama hoogzwanger was en de activiteiten wel leuk vond en daardoor aan de tante heeft gevraagd om mee te doen
 - 1 oma omdat het om een tweeling ging, dat beide kinderen de volle aandacht hadden van iemand
 - 1 ouder heeft s' morgens afgebeld doordat haar zoon ziek was
 - Hoeveel begeleiders
 - 2 kindbegeleiders
 - 1 hoofdbegeleidster (trekker)
 - 1 coördinator
 - 1 pedagogisch medewerker

2. Taak:

Taak:

- Mijn taak was deze keer een ouder-kind knutselactiviteit te organiseren en te begeleiden.
- Door het analyseren van de omgevingsanalyses, de enquêtes die ouders hebben ingevuld en het samen reflecteren met ouders en begeleiders kwam het **knutselen met zoutdeeg als een laagdrempelige en toegankelijke activiteit naar boven** en heb ik dat voorgesteld aan het team.
- Leiden van de teamvergadering → samen brainstormen over de activiteit → hoe kunnen we deze activiteit het best organiseren, wanneer en om welk uur? Gezien de opkomst van vorige keer besloten we opnieuw, om het op een woensdag namiddag te doen → **met specifieke aandacht voor: hoe we de ouders konden begeleiden en hen een veilige, vertrouwde plek konden aanbieden binnen de afdeling van hun kindje.**
- Het beperken van de deelname tot één ouder per kind om actieve betrokkenheid te bevorderen.
- Het voorbereiden van een duidelijk stappenplan en het voorzien van tafels met materialen.
- Het bestellen van de benodigde materialen (bloem, zout, olijfolie).
- Het aankopen van kaarsen en de voedingskleurstoffen (voedingskleurstoffen voor de veiligheid van de kinderen → moesten ze een stukje in hun mond steken)
- Een vrijwilliger gezocht om de voedingskleurstof en de kaarsen te gaan kopen (uit eigen budget) en het uittesten van het zoutdeeg met de voedingskleurstoffen om te kijken wat dit gaf.
- Gezorgd voor een warm onthaal door ouders te verwelkomen en hen aan elkaar voor te stellen en ook aan de kindjes.
- Het begeleiden van de activiteit, uitleg geven over de pedagogische waarde en het stimuleren van ouder-kind interactie.
- Het opruimen na afloop en evalueren van de activiteit. **In de evaluatie met het team werd besproken hoe goed ouders zich betrokken voelden en ze zelf hebben meegeholpen aan een activiteit dat de kindbegeleidster op het moment zelf heeft uitgelegd om te maken met het overgebleven deeg.**

Rol:

- Ik zorgde ervoor dat de activiteit goed gestructureerd verliep en dat alle ouders, kindbegeleiders en kinderen wisten wat ze moesten doen.
- Tijdens de activiteit gaf ik niet alleen de praktische uitleg, maar heb ik ook de pedagogische meerwaarde benadrukt van het knutselen, zoals de stimulatie van de fijne motoriek, waarom het belangrijk was om een kind eerst het zoutdeeg te

laten ontdekken alvorens het cadeautje onmiddellijk te maken, hoe belangrijk de ouder-kindbinding wel is.

- Ondertussen hebben we een taalontwikkeling gedaan, door al de ingrediënten één voor één te benoemen en we voordeden wat er moest gebeuren, we hebben ook deze keer alles visueel opgeschreven. Ik heb ook voorbeelden afgeprint en ingrediënten visueel gemaakt.
- Ik heb drempelverlagend gewerkt, door de activiteit te organiseren op de afdeling van de peuters zelf, de activiteit was gratis.
- Ik heb ook deze keer proberen zorgen voor een warm onthaal, door iedereen voor te stellen en opnieuw werd alles vertaald naar de anderstalige ouders.
- Ouders hebben elkaar beter leren kennen en begonnen over de opvoeding te praten, als er kindjes vroeger wouden stoppen als andere, heb ik ook pedagogisch uitgelegd dat dit normaal was en ouders hebben ook hier mee op ingesproken en hun ideeën hierover gegeven. In mijn ogen hebben we hier toch ook netwerkversterkend gewerkt doordat ouders zich veilig voelden en durfden hun situaties voor te brengen, als voorbeelden om tips te geven naar andere ouders toe.

Doel:

- **Het verhogen van ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie in het kinderdagverblijf De Klaproos, specifiek bij anderstalige ouders.** Deze activiteit bood een kans voor ouders om actief deel te nemen aan een groepsactiviteit met hun kind in een veilige omgeving.
- **Het verlagen van drempels en versterken van vertrouwen tussen ouders en het kinderdagverblijf.** Door een toegankelijke gratis activiteit te organiseren en aandacht te besteden aan persoonlijk contact, werd de afstand tussen ouders en begeleiders verkleind.
- **Het stimuleren van ouder-kind interactie op een speelse manier.** Knutselen met zoutdeeg was voor de ouders een leuke, interactieve ervaring waarbij ouders samen met hun kinderen werkten en communiceerden.
- **Het creëren van een inclusieve omgeving waarin anderstalige ouders zich welkom en betrokken voelen.** Door eenvoudige instructies te geven en de focus te leggen op visuele en praktische begeleiding, werd taalbarrière verminderd.

3. Actie:

- De activiteit werd een week op voorhand aangekondigd via mondelinge uitnodiging en persoonlijke gesprekken.

- Bij aankomst heb ik alle ouders verwelkomd en aan elkaar voorgesteld alsook een spelletje gespeeld met de kindjes: "van wie was welke mama".
- De collega's hebben het materiaal verdeeld, de visuele prentjes en tekst met ingrediënten op tafel gelegd.
- Ouders kregen de keuze om zelf het deeg te maken en werden begeleid bij het mengen van de ingrediënten samen met hun kind.
- Ook hier zagen we dat de ouders met hun kind, ook de verantwoordelijkheid opnamen van kinderen zonder ouders en ze mee lieten roeren of kneden in het deeg. Als het deeg klaar was → hebben ouders dit ook zelf verdeeld naar alle kindjes toe.
- Tijdens het proces werd de pedagogische waarde uitgelegd: spelen en ontdekken stond centraal, niet enkel het eindresultaat.
- Kinderen mochten vrij experimenteren met het deeg en de verschillende materialen.
- Opvallend was dat één peuter, die normaal erg graag experimenteert, op de schoot van de moeder bleef zitten en niet wou meedoen.
- Na het spelen of als kinderen geen zin meer hadden om mee te doen, konden ouders kiezen om een aandenken te maken, voornamelijk hebben ze voor de handafdrukken gekozen.
- Een begeleidster had het idee om met het resterende deeg, paaseitjes te maken. Alle ouders hielpen hierbij, wat leidde tot een spontaan groepsmoment.
- De ouders namen vanzelf de verantwoordelijkheid om ook de andere aanwezige kinderen zonder eigen ouder te betrekken en te helpen.
- Na de activiteiten werden ouders en kind begeleid om hun handen te wassen. Ik heb ook gevraagd wie er deze activiteit al eens gedaan had met zijn kind → er was geen enkele ouder.
- Daarna hebben we de overgebleven peuters naar de collega's van de baby's gebracht en hebben we alles onmiddellijk opgekuist.
- 3 'Avonds heb ik de zoutdeegfiguren en eitjes gebakken.

4. Resultaat:

- De activiteit werd positief onthaald door de ouders.
- Ouders ervoeren hoe leuk en waardevol het is om samen met hun kind creatief bezig te zijn.
- Voor alle aanwezige ouders was het de eerste keer dat ze met zoutdeeg werkten.
- De ouders ontdekten dat sommige kinderen lang geconcentreerd kunnen spelen, terwijl anderen na een half uur genoeg hadden.
- Door de spontaniteit van de paaseitjesactiviteit werd een extra groepsmoment gecreëerd.
- De ouders hielpen niet alleen hun eigen kind maar ook andere kinderen, wat de sociale cohesie binnen de groep versterkte.
- De activiteit bereikte vijf nieuwe ouders die voordien nog niet aan activiteiten hadden deelgenomen, en één ouder die eerder al had meegedaan.
- Het was een volledig gratis activiteit, waarmee ouders thuis ook zelf aan de slag kunnen gaan met eenvoudige materialen.

- Ouders hebben door momenten tijdens de activiteit over de ontwikkeling van hun kind kunnen praten en tips geven aan elkaar, hoe zij daar mee omgingen.

5. Reflectie:

Sterke punten:

- Ouders waren actief betrokken en namen spontaan verantwoordelijkheid voor andere kinderen.
- Het beperkte aantal ouders per kind zorgde voor diepere interactie en meer betrokkenheid.
- De toevoeging van de passeitjesactiviteit zorgde voor extra groepsvorming en samenwerking.
- De activiteit was laagdrempelig en gratis, waardoor ouders dit ook thuis kunnen herhalen.
- Het opruimen verliep vlot door de aanwezigheid van voldoende begeleiders.
- Door ouders opnieuw persoonlijk aan te spreken hebben we een beter opkomst.
- Ik heb deze keer buiten één ouder, allemaal andere ouders kunnen bereiken wat zeer positief was.

Kan beter:

- Beter observeren hoe bepaalde kinderen reageren in de aanwezigheid van hun ouder en hierop inspelen.
- Mogelijkheden onderzoeken om ouders nog meer te stimuleren om ook thuis creatieve activiteiten te doen.

Meenemen naar volgende keer:

- De persoonlijke uitnodigingsmethode werkt goed en moet behouden blijven.
- Ouders motiveren om samen initiatieven te nemen en met eigen ideeën te komen.
- Flexibiliteit in activiteiten behouden, zodat er ruimte is voor spontane toevoegingen zoals de passeitjes.
- Een korte nabespreking met de ouders inlassen om hun ervaring direct te bespreken → dit hebben we niet gedaan omdat ouders naar huis gingen en wij alles hebben opgekuist zodat alles proper lag voor de volgende morgen.
- Het werken met visueel materiaal en het voortonen is eenvoudiger voor de ouders en zet ouders gemakkelijker aan om mee te doen.
- Dat ouders wel heel blij zijn met een kleinigheid van hun kind en dat ze zien hoe zelfstandig dat hun kind kan zijn in het uitvoeren van opdrachten, dat ouders daar steeds van verschieten.

Feedback van de ouders:

- Ouders vonden het superleuk en waardeerden de activiteit.

- Ze gaven aan dat ze zich nog nooit hadden gerealiseerd hoe lang kinderen geconcentreerd met zo'n activiteit bezig kunnen zijn.
- Sommige ouders zagen in dat spelen en ontdekken voor hun kind heel waardevol kan zijn.
- Ze vonden het fijn dat ze met eenvoudige materialen iets konden maken dat ze ook thuis konden proberen (→ navraag gedaan en niemand had tot nu toe met zoutdeeg gespeeld).
- De sociale interactie tussen de ouders onderling werd als positief ervaren → ouders gaven tips aan elkaar over de ontwikkeling van hun kind.

Feedback van het personeel en de administratief ondersteuner:

- De begeleiders waren tevreden over de betrokkenheid van de ouders.
- Ze vonden het opvallend dat ouders niet alleen met hun eigen kind bezig waren, maar ook oog hadden voor de andere kinderen.
- De pedagogisch ondersteuner gaf aan dat het goed was dat de pedagogische waarde expliciet werd benoemd tijdens de activiteit.
- Het opruimen verliep vlot en gestructureerd door de goede samenwerking tussen het team en de ouders.
- De activiteit sloot goed aan bij de doelstellingen van ouderparticipatie en sociale cohesie binnen de opvang.

Conclusie Deze activiteit was een waardevolle ervaring voor zowel ouders als kinderen. Het sloot aan bij de doelstellingen van mijn bachelorproef, namelijk het versterken van ouderparticipatie en het creëren van laagdrempelige, toegankelijke activiteiten die ouders en kinderen samen kunnen beleven. Dit soort initiatieven draagt bij aan de sociale cohesie en het zelfvertrouwen van ouders in hun rol bij de ontwikkeling van hun kind.

➤ Voorbeelden van zoutdeeg:

➤ Foto's van de activiteit:

6.5 Ouderactiviteit buiten het kinderdagverblijf: "1ste ouderactiviteit voor de mama's alleen zonder kinderen in samenwerking met Huis van het Kind naar Cultureghem: c'est parti!"

Uitnodiging c'est parti! 🍷💖

➤ Uitnodiging:

Lieve mama's,

Dit keer doen we iets speciaal voor jullie – zonder de kinderen en samen met andere mama's van het Huis van het Kind! Een gezellige voormiddag samen koken, plezier maken en genieten van elkaars gezelschap.

📅 **Datum:** Woensdag 2 april 2025

🕒 **Samenkomst:** 8u30

🚶 **Vertrek:** 8u45 aan De Klaproos → richting de Abattoir

🍷 **Wat doen we?**

- 🍷 We nemen deel aan de kooksessie van 9u tot 11u
- 💖 Samen spelletjes spelen één voor allen, allen voor één
- 🍰 Wie wil, helpt mee aan de grootste taart ooit!
- 🍷 Om 12u genieten we samen van een heerlijke lunch (niet verplicht)

Dit is een moment puur voor jullie, zonder afleiding, zonder zorgen gewoon gezellig onder mama's!

Laat ons weten of je erbij bent vóór **dinsdag 1 april!**

Aanwezig: ja ☐ nee ☐

💡 **Nog een extraatje voor wie wil!**

🍷 Ben je geïnteresseerd om samen met je kind te gaan spelen aan de Abattoir (Cultureghem) Dan kan dat in de namiddag samen met Yousra, onze maatschappelijk werker.

🕒 **Samenkomst:** 14u30

🚶 **Vertrek:** 14u45

🕒 **Einde voorzien:** 16u (of langer als je wil!)

🍷 **Ouders zijn zelf verantwoordelijk voor hun kinderen en grotere kinderen mogen ook meekomen.**

Laat ons weten of je erbij bent vóór **dinsdag 1 april!**

Aanwezig: ja ☐ nee ☐

Hopelijk tot dan! 💖

Het klaproosteam !!!

➤ STARR reflectie:

Verslag c'est parti een activiteit speciaal voor de mama's alleen zonder kinderen in de voormiddag in samenwerking met Huis van het Kind Kuregem en Anderlecht bij onze partner Cultureghem op woensdag 2/04/2024 van 8u45 tot ...

1. Situatie:

- Op woensdagochtend heb ik afgesproken met de mama's van het kinderdagverblijf de Klaproos om 8u30 met de bedoeling de ouders voor te stellen aan iedereen en om te vertrekken tegen 8u45 richting Cultureghem (aan de Abattoir).
- De mama's van Huis van het Kind Kuregem & Anderlecht hebben afgesproken aan de metrohalte Clemenceau om 8u45 met Chaymaa de trekker van Madame Chichi.
- De kinderen werden opgevangen in het kinderdagverblijf waardoor mama's een moment voor hun eigen hadden en het deze keer echt de bedoeling was om netwerkversterkend te werken buiten het kinderdagverblijf en in contact te komen met personeel van Huis van het Kind en met de ouders die al in verschillende oudergroepen zitten in het Huis van het Kind.
- Om 9 uur hebben we afgesproken aan de ingang van de markt aan de Abattoir waar de activiteiten van Cultureghem doorgingen met zowel de mama's van kinderdagverblijf de klaproos als met de mama's van Huis van het Kind Kuregem & Anderlecht waaronder de groep Klap Klap (oudergroep die samen met hun kind plezier maakt en zo de kans krijgen om kennis te maken met het Nederlands) en de zelfsturende oudergroep Madam Chichi waar we samen gaan deelnemen aan de seizoens kick-off: c'est parti.
- Deze activiteit was echt bedoelt om op een laagdrempelige manier netwerkversterkend te werken en de gelegenheid te krijgen om in contact te komen met andere ouders van buiten het kinderdagverblijf. Daarom dat we de verschillende oudergroepen met elkaar in contact hebben gebracht om op een speelse en leuke manier in gesprek te geraken en in contact te komen met elkaars leefwereld.
- Het was ook de bedoeling dat de ouders van het kinderdagverblijf de collega's van Huis van het Kind van zowel Anderlecht als Kuregem leerden kennen.
- Als ook kwamen we terecht bij Cultureghem een andere grote partner van het LGN-Anderlecht waar er verschillende andere partners aanwezig waren op de kick-off: c'est parti. Zo leerden de ouders ook Cultureghem kennen en waarvoor het stond.

*"Een plek waar ontmoeten en delen centraal staat voor alle Brusselaars
Een plek in Kuregem waar alle Brusselaars, en werkelijk iedereen,
welkom is. Een plek waar je heerlijke maaltijden kan proeven. En waar je*

ideeën de mogelijkheid krijgen om uit te groeien tot fantastische projecten". (Cultureghem, z.d.) [Cultureghem | Een plek waar ontmoeten en delen centraal staat.](#)

- Er werd reclame gemaakt door Cultureghem wat voor gratis activiteiten allemaal worden aangeboden gedurende het jaar voor iedereen die interesse heeft.
- Daarna zijn we onze workshop koken gestart met de verschillende mama's, van groenten sorteren, in stukken snijden, soep, lasagne, fruit persen om confituur te maken en meehelpen met de grootste cake.

2. Taak:

Taak:

- Vergadering inplannen en organiseren met de teamleden uit de projectgroep van Huis van het Kind Anderlecht & Kuregem en ons administratief ondersteuner over hoe we een gezamenlijke verbindende activiteit konden organiseren voor onze mama's en papa's om ook netwerkversterkend te werken buiten ons kinderdagverblijf zodat ouders ook daar een bron kunnen vinden van ondersteuning.
- Ik heb een uitnodiging gemaakt met een link naar de website van Cultureghem en via mail naar ouders verstuurd alsook naar de partners van Huis van het Kind.
- Ik heb de kindbegeleiders aangesproken en de sociaal medewerker om de uitnodigingen nog eens persoonlijk af te geven en mondelinge communicatie erbij te geven omdat we gezien hebben dat dit beter werkt.
- Netwerkversterking stimuleren door een brug te slaan tussen de ouders van de klaproos, Huis van het Kind Anderlecht & Kuregem waaronder de mama's van Klap klap en de zelfsturende oudergroep Madam Chichi en partner Cultureghem van het LGN Anderlecht met c'est Parti.
- Mijn taak was om deze ontmoeting te begeleiden en ouderparticipatie op een laagdrempelige manier te stimuleren. Een brug te slaan tussen de mama's uit verschillende contexten, zodat er een veilige en open sfeer ontstond, met ruimte voor ontmoeting, herkenning en uitwisseling.
- We gingen samen naar C'est Parti van Cultureghem, waar het nieuwe seizoen van start ging met gratis woensdagnamiddagactiviteiten voor kinderen. Daarnaast nam ik het initiatief om met beide mama-groepen in de voormiddag deel te nemen aan een gezamenlijke kooksessie met vrijwilligers uit een super diverse context die dagelijks koken met onverkochte groeten (recuperatie van de weekendmarkt).

Rol:

- Ik ben de initiatiefnemer geweest door het samenbrengen van de verschillende groepen mama's en hen aan te zetten tot een laagdrempelige vorm van participatie.
- Ik ben ook hier de verbindende schakel geweest tussen het kinderdagverblijf, Huis van het Kind en de externe partners Cultureghem dankzij mijn connecties van het LGN Anderlecht waar ik naar de vergaderingen ga.
- Mijn rol was hier om toeleider te zijn en ouders op een laagdrempelige manier door te sturen naar de externe partners, waar er een groepje is zoals Klap Klap waar ouders empowered gaan werken en bezig zijn aan taal, ...
- Ik heb ervoor gezorgd om hun informele netwerk te kunnen versterken door andere mensen te leren kennen door ouders met een heel diverse context samen te zetten.
- Het begeleiden van de mama groep aan iedereen voor te stellen zodat ouders ook een rondleiding kregen van Cultureghem.

Het doel van deze activiteit was vooral:

Het doel van deze activiteit was om ouders van het kinderdagverblijf De Klaproos in contact te brengen met andere ouders uit de wijk, in het bijzonder met de moedergroepen van Huis van het Kind Anderlecht & Kuregem. Door hen samen te brengen in een laagdrempelige, informele context zoals een gezamenlijke kooksessie bij Cultureghem wilden we ontmoeting, herkenning en uitwisseling stimuleren. Mijn opzet bij deze activiteit was voornamelijk:

- **Het versterken van ouderparticipatie** in en rond het kinderdagverblijf, niet enkel binnen de muren van de opvang, maar ook in bredere netwerken van ondersteuning vooral naar onze samenwerking naar Huis van het Kind.
- **Netwerkversterking en sociale cohesie:** door ouders met elkaar in contact te brengen, bouwen we aan duurzame oudernetwerken waarbinnen steun, informatie en ervaringen gedeeld kunnen worden met andere ouders en professionals.
- **Toeleiding naar externe organisaties:** zoals Huis van het Kind, waar ouders terecht kunnen voor ondersteuning, ontmoeting, vorming, ...
- **Empowerment van ouders** door hun talenten zichtbaar te maken, hen actief te betrekken met verschillende activiteiten en hun rol als opvoeder op deze manier te versterken.
- **Laagdrempelig te werk gaan** om ouders te kunnen verwijzen naar de externe partners van de wijk Kuregem waardoor ook kwetsbare ouders sneller de weg vinden naar hulp, ondersteuning en sociale activiteiten.
- **Taalbevordering** via informele ontmoeting en samenwerking, waarbij Nederlands op een natuurlijke manier geoefend wordt in contact met andere

ouders en vrijwilligers en ze ook via deze weg in oudergroepen terecht kunnen waar Nederlands gestimuleerd wordt.

3. Actie:

Eerst en vooral heb ik een datum geprikt om samen te vergaderen met de teamleden uit de projectgroep van Huis van het Kind Anderlecht & Kuregem en ons administratief ondersteuner over hoe we een gezamenlijke verbindende activiteit konden organiseren voor onze mama's en papa's om ook netwerkversterkend te werken buiten ons kinderdagverblijf zodat ouders ook daar een bron kunnen vinden van ondersteuning. We hebben besloten om voor zowel de mama's als de papa's een activiteit te organiseren onderverdeeld in verschillende sessie.

Ik heb contact opgenomen met Cultureghem om toch te kijken en te bespreken of er iets voorzien was voor mama's alleen, of er eventueel opvang was voor kinderen enz. om te kijken hoe we organisatorisch alles praktisch konden regelen.

Daarna heb ik de uitnodigingen gemaakt en zowel naar onze ouders als naar Huis van Het Kind gestuurd via mail en whatsapp. Vrijdag en dinsdag ouders via mondelinge communicatie aangesproken.

Ik heb gezorgd dat we op verschillende plaatsen konden afspreken voor de activiteit om dan om 9 uur samen te komen aan de Abattoir in Kuregem.

Ik heb het onthaalmoment op mij genomen en heb een toertje gedaan om ons voor te stellen en dan zijn de ouders voorgesteld aan elkaar.

We hebben een briefing gekregen van de organisatoren van Cultureghem zodat ouders wisten wat de bedoeling was en ze het concept leerden kennen van Cultureghem.

Daarna zijn we gestart met samen koken. De mama's van beide groepen werkten samen met de vrijwilligers, kinderen en organisatoren. Er werden groenten en fruit gewassen en verdeeld om daarna in stukjes te snijden, raspen of persen om daarna samen een maaltijd te bereiden.

4. Resultaat:

- De ontmoeting verliep vlot en hartelijk. Ouders leren elkaar kennen in een informele context. Ook al was het de eerste keer dat sommige mama's elkaar ontmoeten.
- De activiteit verliep spontaan en succesvol: de mama's voelden zich goed en betrokken.

- Er ontstond een dynamische interactie waarbij verschillende mama's elkaar tips gaven over kooktechnieken en ingrediënten. Een moeder, die aanvankelijk weinig tijd had, voelde zich al snel op haar gemak en begon enthousiast haar kennis te delen en hoe we het best de harde groenten konden snijden.
- Er was een mama die weg moest om 10 uur, maar vond het zo leuk dat ze gebleven is tot alle groenten en fruit verwerkt was voor de maaltijd.
- Ook was er een verrassende ontmoeting met de echtgenoot van een afwezige mama vanuit het kinderdagverblijf, die als vrijwilliger meehielp en uitleg gaf over het belang van de activiteiten. Hierdoor kregen de moeders een beter beeld van de mogelijkheden binnen Cultureghem en werden de eerste stappen gezet naar een breder sociaal netwerk.
- Het fruit werd gesneden of geperst. Er werd confituur gemaakt en door onze groep van mama's werden de groenten gesneden voor de vegetarische lasagne en met het overschot van de bloemkool hebben we deeg gemaakt voor pizza's.
- Er ontstaat een samenhangingsgevoel tussen de verschillende personen waardoor het vertrouwen, de verbondenheid, ... werden vergroot.
- Verschillende mama's gaven aan interesse te hebben in verdere ontmoetingen en maakte concrete afspraken om later op de dag samen terug te keren naar Cultureghem om er dan deel te nemen aan de activiteiten met hun kind.
- Het eten werd gemaakt en bereid, spijtig genoeg lukte het niet dat de mama's langer bleven. Het was een woensdag voormiddag en mama's wouden aan de schoolpoort staan op de middag om hun kinderen af te halen.
- Helaas waren er door de algemene staking minder ouders aanwezig uit de Klaproos, dit omdat er sommige aangaven dat ze hun dag van woensdag moeten wisselen hebben naar de stakingsdag van maandag.
- Sommige ouders konden ook niet komen omdat de flyers laattijdig bij ons zijn gekomen en ouders minder dan 1 week op voorhand zijn uitgenodigde.

5. Reflectie:

Sterke punten:

- Ik vond het waardevol om te zien hoe snel een groepsgevoel kon ontstaan wanneer ouders (ook al zien ze elkaar voor de eerste keer) samen aan een activiteit deelnemen. De gedeelde ervaring zorgde voor verbinding en vertrouwen.
- Ouders hebben andere partners leren kennen, waren heel geïnteresseerd en hebben afgesproken om in de namiddag terug te keren met hun kinderen om deel te nemen aan de andere activiteiten.

- Er waren heel veel verschillende talen aanwezig en ook hier werd er gecommuniceerd met elkaar en probeerde iedereen elkaar te verstaan in zijn taal en werd er vertaald ~~jddjgg~~ iemand het niet verstond.
- Iedereen voelde zich nuttig en zeker in de context dat er eten werd gemaakt voor mensen uit de buurt die het moeilijk hadden of andere die dan eventueel een centje kwamen geven om al het werk die gedaan was. Met het principe iedereen geeft wat hij kan.
- Als ik deze activiteit bekijk dan zie ik dat ik ook een heel deel aan de 7 B's heb gewerkt waardoor bereikbaarheid, beschikbaarheid, betrouwbaarheid, bekendheid, betaalbaarheid, bergrijpbaarheid en bruikbaarheid zeker aan bod komen.
- Deze activiteit heeft bijgedragen aan de doelstellingen van mijn bachelorproef door het versterken van oudernetwerken, het verminderen van drempels tot participatie, en het verbinden van ouders met externe organisaties zoals Huis van het Kind Anderlecht & Kuregem en Cultureghem.

Kan beter:

- De algemene reclame, dat het de opening was van het seizoen, is laattijdig bij ons gekomen, waardoor de flyers die ik gemaakt heb laattijdig bij de ouders zijn aangekomen en ouders niet allemaal de kans hadden om nog verlof te nemen.
- Oppassen met een activiteit te regelen alleen voor mama's of papa's op een woensdag voormiddag → hierdoor moeten ouders op tijd stoppen met de activiteit om hun kinderen aan de schoolpoort te gaan afhalen. Waarmee ik onvoldoende rekening gehouden heb, omdat ik verondersteld heb dat het kinderdagverblijf open is, maar dat er nog andere kinderen in het gezin zijn, waar ik niet aan gedacht heb.
- Door de beperkte aanwezigheid van collega's door ziekte en verlof, kon er spijtig genoeg niemand van de kindbegeleiders mee, waardoor we ook in de namiddag niet zijn kunnen gaan spelen op de buitenactiviteiten voor de kinderen enkel kinderen van ouders die mee gingen konden mee gaan.

Meenemen naar volgende keer:

- Echt proberen erop te letten dat de uitnodigingen tijdig vertrekken naar de ouders om zoveel mogelijk ouders te kunnen bereiken.
- Oppassen met het regelen van een activiteit alleen voor mama's of papa's op een woensdag voormiddag → hierdoor moeten ouders op tijd stoppen met de activiteit om hun kinderen aan de schoolpoort te gaan afhalen.

Feedback van de ouders:

- Ouders hebben het probleem aangekaart van de staking die op maandag is doorgegaan waardoor veel ouders hun dag gewisseld hebben en niet meer thuis waren op woensdag, waardoor ze niet konden deelnemen aan de activiteit.
- Ouders hebben ook aangegeven dat het uur van de activiteit voor hen niet uitkwam omdat ze andere schoolkinderen moesten gaan afhalen, zagen het project wel zitten en hebben wel deelgenomen aan de activiteit in de namiddag met ouder en kind.
- Mama G. heeft ervan genoten, vond het een zeer interessant project en ging zeker terugkeren om als vrijwilliger te gaan meehelpen.
- Ouders gaven aan dat het interessant was om ook het verhaal van een papa van bij ons te horen omdat hij daar vrijwilliger was (een papa met een verblijfsvergunning)
- Sommige ouders gaven aan dat ze andere mensen leren kennen hebben en gingen afspreken om daarna samen terug te keren om te gaan spelen met hun kind in de namiddag.
- Ouders waren blij dat ze het concept van Cultureghem hebben leren kennen en konden het niet, waardoor ze nu wel als het hun past eens kunnen langsgaan.
- Ouders van het kinderdagverblijf vonden het wel interessant om meer te weten te komen van de andere mama's van de groepen van Huis van het Kind en om eens langs te gaan om meer informatie hierover.

Feedback van mensen van het projectteam van Huis van het Kind:

- De kracht van informele ontmoeting en samen iets doen bleek een ideale manier om vertrouwen op te bouwen en verbinding te creëren.
- Ouders voelden hun veilig bij elkaar, hebben zelfs toegelaten om mee op de foto te staan.
- De samenwerking is vlot verlopen en de verschillende mama's hebben op een heel laagdrempelige manier met elkaar kunnen communiceren waarbij de verschillende werking van de groepen ook aan bod is gekomen, waardoor er bij sommige ouders wel interesse is ontstaan om meer informatie te vragen over Huis van het Kind.
- Ondanks de tijdsnoot was er toch nog een behoorlijke opkomst.

Bron:

[Cultureghem | Een plek waar ontmoeten en delen centraal staat.](#)

[Huis van het Kind Brussel | Anderlecht \(Kuregem\)](#)

- Foto's van de activiteit:

6.6 Ouderactiviteit buiten het kinderdagverblijf: "met de peuters, ouders en de maatschappelijk werker in samenwerking met Huis van het Kind naar Cultureghem: c'est parti!"

- Uitnodiging: zie hierboven bijlage 6 puntje 5 voor de uitnodiging
- STARR reflectie:

STARR-reflectie: Namiddag ouder-kindactiviteit met de peuters, ouders en de maatschappelijke assistente in samenwerking met Huis van het Kind Anderlecht en Kuregem naar c'est parti

Situatie:

In de namiddag ging de maatschappelijke assistente samen met enkele ouders en hun kinderen naar Cultureghem, waar gratis activiteiten werden aangeboden. Dit werd last-minute geregeld, waardoor alleen zij zonder extra collega's mee kon gaan. Zelf kon ik niet aanwezig zijn vanwege een opleiding.

Taak:

De maatschappelijke assistente begeleidde de ouders en kinderen en zorgde ervoor dat zij zich comfortabel voelden om deel te nemen aan de activiteiten. Het doel was om hen kennis te laten maken met deze wekelijkse middagen en hen te stimuleren hier in de toekomst vaker aan deel te nemen.

Actie:

De groep verzamelde en trok samen naar Cultureghem. De ouders kregen uitleg over de verschillende speelmogelijkheden en activiteiten voor de kinderen. Er werd samengespeeld en ouders konden ervaringen uitwisselen. Daarnaast werd er samen met de mama's van Huis van het Kind besproken welke toekomstige activiteiten ze eventueel samen konden organiseren.

Resultaat:

Ondanks de korte voorbereiding en beperkte begeleiding verliep de activiteit goed. De ouders waardeerden de mogelijkheid om samen met hun kinderen buiten te spelen in een andere omgeving. De maatschappelijke assistente gaf aan dat de ouders zich op hun gemak voelden en dat enkele moeders interesse toonden om in de toekomst vaker mee te gaan.

Reflectie:

Het was jammer dat er door de korte termijn geen extra collega's mee konden gaan. Dit maakte de begeleiding beperkter dan gewenst. Een volgende keer zou ik willen zorgen dat er eerder wordt gecommuniceerd over deze namiddagactiviteiten, zodat meer ouders en eventueel collega's kunnen deelnemen. Ook zou een evaluatie met de ouders nuttig zijn om te kijken hoe we deze uitstappen nog beter kunnen afstemmen op hun behoeften.

- Netwerkversterkende activiteit georganiseerd. Het doel was om ouders elkaar beter te laten leren kennen en hen toe te leiden naar het Huis van het Kind, zodat ze in de toekomst makkelijker kunnen deelnemen aan moedergroepen en andere activiteiten.

Reflectie

Ik ervaar dit moment als een waardevolle stap in de richting van inclusieve ouderparticipatie. Het was een concrete vertaling van mijn projectdoelen: werken aan verbondenheid, drempelverlaging, empowerment en taalbevordering in een ontspannen, interculturele setting

➤ Foto's van de activiteit

6.7 Ouderactiviteit buiten het kinderdagverblijf: "buitenspeeldag bij Ketmet (Cultureghem)"

➤ Uitnodiging:

Beste ouders,

Buitenspeeldag bij Ketmet!

Op woensdag 23 april 2025 vieren we Buitenspeeldag! We trekken er samen met onze peutersgroep op uit naar Ketmet (Cultureghem) voor een uurtje spelen en plezier maken in de buitenlucht.

🕒 **Wanneer?**

- Vertrek aan het kinderdagverblijf: om 14u45
- Speelmoment bij Ketmet: van 15u tot 16u

👏 **Zin om mee te helpen?**

We kunnen die dag een paar helpende handen goed gebruiken om ons te begeleiden onderweg en tijdens het spelen. Laat het ons weten als je graag mee zou gaan – alle hulp is welkom!

Ja ☐ nee ☐

Alvast bedankt en we kijken uit naar een fijne namiddag samen!
Met vriendelijke groeten,

Het Klaproosteam

➤ STARR reflectie:

STARR Verslag van de buitenspeeldag op 23/04/2025

1. Situatie:

- Op woensdagnamiddag 23/04/2025 planden de kindbegeleiders van De klapproos een uitstap naar de buitenspeeldag met heel de peutergroep en vrijwillige ouders naar Ketmet (Cultureghem). We spraken af om 14u30 aan het kinderdagverblijf De Klapproos met het doel om ouders aan elkaar voor te stellen en tegen 14u45 te vertrekken naar de locatie Ketmet (Abattoir).
- Er werd vooraf reclame gemaakt van de buitenspeeldag via flyers van ketmet en Cultureghem. Deze flyers werden verspreid in het kinderdagverblijf.
- Er werd ook mondelinge communicatie ingezet, omdat dit vaak beter werkt bij onze doelgroep.
- Wekelijks op woensdag worden er gratis activiteiten aangeboden voor kinderen.
- Op deze woensdag waren er 12 peuters aanwezig. Zowel begeleiders als enkele ouders gingen mee.
- Het initiatief kaderde binnen het bredere doel om ouders kennis te laten maken met gratis, laagdrempelige activiteiten in de buurt en netwerkversterkend te werken buiten de muren van het kinderdagverblijf.
- Op die dag waren er 12 peuters aanwezig.
 - 8 Baby's
 - 4 Begeleiders + 2 vroege begeleiders (7u tot 15u) die langer zouden blijven
- Ouders die meegingen: 2 papa's en 1 mama van een tweeling

2. Taak:

Taak:

- Vergadering inplannen en organiseren met de teamleden uit de projectgroep van het kinderdagverblijf De Klapproos.
- De wandelkoetsen herstellen, doordat er één koets stuk was en we de twee wandelbuggy's nodig hadden voor 12 kinderen zodat we veilig op stap konden.
- Ik heb een uitnodiging gemaakt. De uitnodiging via mail verstuurd.
- Ik heb de kindbegeleiders aangesproken en de sociaal medewerker om de uitnodigingen nog eens persoonlijk af te geven en mondelinge communicatie erbij te geven omdat we gezien hebben dat dit beter werkt.
- Ik heb alles geregeld zodat de begeleiders, kinderen en ouders veilig op stap konden. Ikzelf had een vergadering en kon niet deelnemen aan de activiteit.

Rol:

- Ik ben de initiatiefnemer geweest om te kijken waar we zouden heen gaan op de buitenspeeldag en bekijken wat mogelijk was.
- Ik ben ook hier de verbindende schakel geweest tussen het kinderdagverblijf, en de externe partners ketmet (Cultureghem) dankzij mijn connecties van het LGN-Anderlecht waar ik naar de vergaderingen ga.
- Mijn rol was hier om toeleider te zijn en ouders op een laagdrempelige manier door te sturen naar de externe partners, waar ouders nieuwe buitenactiviteiten leren kennen, ... het is een groot netwerk met verschillende activiteiten voor jong en oud.
- Ik heb ervoor gezorgd om hun informele netwerk te kunnen versterken door andere mensen te leren kennen door ouders met een heel diverse context samen te zetten.

Het doel van deze activiteit was vooral:

Ouders in een kwetsbare, anderstalige situatie op een laagdrempelige manier in contact brengen met het lokale netwerk van gratis buitenactiviteiten, om zo ouderparticipatie en netwerkversterking te stimuleren, ook buiten de muren van het kinderdagverblijf.

3. Actie:

Na overleg planden we de activiteit. Ik maakte de uitnodiging en verspreidde die via digitale en mondelinge weg. Op de dag zelf stond alles klaar om te vertrekken, maar kort voor vertrek begon het hevig te regenen. Hierdoor werd beslist om de activiteit te annuleren.

4. Resultaat:

- Door het slechte weer is de uitstap last minute niet doorgegaan door de hevige regen.
- Een ouder belde zelf om te annuleren.
- Een ouder heeft niks laten weten en is er niet doorgekomen.
- Een ouder die meeging van de tweeling is naar De Klaproos gekomen en verstond de situatie dat we niet naar daar zijn vertrokken.

5. Reflectie:

Sterke punten:

- Goede voorbereiding en communicatie via meerdere kanalen.
- Duidelijke link met de doelen van ouderparticipatie en netwerkversterking.
- Informele manier van toeleiden naar externe partners werd positief onthaald → Ouders zijn te weten gekomen dat er wekelijks gratis activiteiten worden aangeboden bij Ketmet, wat zich in de buurt bevindt.

Kan beter:

- Ik had onvoldoende rekening gehouden met het weer. Een reserveactiviteit binnen het kinderdagverblijf had een goed alternatief kunnen zijn.
- Ouders werden niet tijdig verwittigd dat de activiteit niet doorging, wat vervelend is voor ouders die eventueel verlof namen.

Meenemen naar volgende keer:

- Bij buitenactiviteiten moet er altijd een alternatief voorzien zijn.
- Bij wijziging van planning moeten ouders tijdig telefonisch verwittigd worden, zodat ze zelf beslissingen kunnen nemen over hun planning.
- Informele communicatie blijft essentieel in deze doelgroep.

Feedback van de ouders:

- Ouders toonden begrip voor de afgelasting wegens regen. Ze gaven aan dat ze liever geen zieke peuter wilden in de plaats.
- Enkele ouders toonden interesse om op eigen initiatief naar Ketmet te gaan met hun kinderen

➤ Foto's van de activiteit: /

7. Nota vervolgproject ouderparticipatie

nota vervolg project Ouderparticipatie

DE GEEST Hannes

di 13/05, 12:23

VAN WAEYENBERG Anja;

TESSEIN Iris;

HINDERYCKX Celia

gezinswetenschappen

Beste collega's,

Hieronder mijn voorstel van nota om toe te voegen aan de Bachelorproef van Anja; graag jullie eventuele opmerkingen of suggesties voor aanpassingen :

Op 9 mei 2025 organiseerde Anja Van Waeyenberg, hoofdbegeleider van het gemeentelijk Nederlandstalig kinderdagverblijf De Klaproos, een overleg met Hannes De Geest, directeur departement Vlaamse Gemeenschapsmateries, en Iris Tessein, projectmedewerker dienst Jonge Kind, om haar project rond ouderparticipatie in kinderdagverblijf De Klaproos te evalueren en afspraken te maken over een eventuele continuering van het project.

Tijdens dit project is het gelukt om het vertrouwen te winnen van vele ouders en een meer open communicatie tussen de ouders en de teamleden te creëren, wat bijdraagt tot het welzijn van de kinderen, het personeel en de ouders. Dit tijdelijke succes willen we graag bestendigen en veralgemenen naar alle gemeentelijke Nederlandstalige kinderdagverblijven : De Klaproos, De Viooltjes, De Zonnebloem, De Roosjes en kindcentrum De Stroomboot.

Concreet willen we als gemeentebestuur de ouderbetrokkenheid in de kinderdagverblijven op permanente basis blijven stimuleren via een open communicatie (zowel mondeling als online, bvb. via What's App groepjes per kinderdagverblijf) en d.m.v. de organisatie van oudergesprekken in elke leefgroep, ouder-kindactiviteiten, educatieve uitstappen, thematische oudercafés, pedagogische infosessies, enz. Bij de organisatie van dit soort ouderbetrokkenheid zullen we geregeld kleuterscholen uit de buurt betrekken.

We spreken af dat Anja deze plannen gaat toelichten aan het personeel van elk kinderdagverblijf en hun opmerkingen en suggesties terugkoppelt naar de staf van de dienst Jonge Kind, zodat we hiermee rekening kunnen houden in de verdere uitwerking van de planning.

Tijdens het project ondervond Anja dat een frequentie van twee activiteiten per maand te intens is voor alle betrokkenen. Daarom opteren we voortaan voor een frequentie van (gemiddeld) één activiteit per maand. Hierbij engageren we ons om zoveel mogelijk samen te werken met relevante gemeentelijke en externe partners zoals het Huis van het Kind, het team brede school, de cultuurdienst, dienst onderwijs en scholengemeenschap Anderlecht, de openbare bibliotheek, wijkgezondheidscentra, niet-gemeentelijke kinderdagverblijven en onderwijs- en vormingsinstellingen, enz.

Kortom, het departement Vlaamse Gemeenschapsmateries engageert zich om deze ambities van de dienst Jonge Kind waar te maken en zo goed mogelijk te faciliteren op het vlak van personeelsinzet, budget, logistiek, infrastructuur, communicatie en draagvlak. Samen versterken we de ouderbetrokkenheid op een duurzame manier.

De directeur,

H. DE GEEST

Met vriendelijke groeten,

Hannes DE GEEST
Directeur Departement
Gemeenschapsmaterie

Administration communale d'Anderlecht
Gemeentebestuur Anderlecht

Georges Moreaustraaf, 5
1070 Brussel
T +32 2 558 08 03 / M +32 491 624206

www.anderlecht.be

N'imprimez pas inutilement ! - Druk slechts af indien nodig

Ce message électronique reste informel et n'engage aucunement l'Administration communale. Seul un courrier signé par le Bourgmestre ou son délégué et contre-signé par le Secrétaire communal ou son délégué est susceptible d'engager l'Administration communale.

Dit e-mail is informeel en is op geen enkele wijze bindend voor het gemeentebestuur. Alleen een brief ondertekend door de burgemeester of zijn afgevaardigde en medeondertekend door de gemeentesecretaris of zijn afgevaardigde kan bindend zijn voor het gemeentebestuur.

Discutateur